

انجیل عیسی مسیح دَ مُطابِقِ متی

پُشت نامِه عیسی مسیح

۱ پُشت نامِه عیسی مسیح، اولادِه داوود، اولادِه ابراهیم:

۲ ابراهیم آتِه اسحاق، اسحاق آتِه یعقوب و یعقوب آتِه یهودا و برارون ازو بود؛ ۳ یهودا آتِه فارص و زارح از تمار شد. فارص آتِه حصرون، حصرون آتِه ارام، ۴ ارام آتِه عمیناداب، عمیناداب آتِه نحشون، نحشون آتِه سلمون، ۵ و سلمون آتِه بوغز از راحاب شد. بوغز آتِه عوبید از روت شد. عوبید آتِه یسی ۶ و یسی آتِه داوود پادشاه بود.

داوود آتِه سلیمان از خاتون اوریا شد. ۷ سلیمان آتِه رُبعام، رُبعام آتِه ابیا، ابیا آتِه آسا، ۸ آسا آتِه یهوشافاط، یهوشافاط آتِه یورام، یورام آتِه عزیا، ۹ عزیا آتِه یوتام، یوتام آتِه آحاز، آحاز آتِه حزقیا، ۱۰ حزقیا آتِه منسی، منسی آتِه آمون و آمون آتِه یوشیا بود. ۱۱ یوشیا آتِه یکنیا و برارون ازو شد دَ زمانی که یهودیا دَ بابل برده شد.

۱۲ بعد از اسیر شدو دَ بابل: یکنیا آتِه شلتیئیل و شلتیئیل آتِه زروبابل ۱۳ و زروبابل آتِه ابیهود و ابیهود آتِه ایلیاقیم و ایلیاقیم آتِه عازور ۱۴ و عازور آتِه صادق و صادق آتِه یاکیم و یاکیم آتِه ایلیهود ۱۵ و ایلیهود آتِه العازار و العازار آتِه متان و متان آتِه یعقوب ۱۶ و یعقوب آتِه یوسف شد و یوسف شوی مریم بود و مریم عیسی ره که لقب شی «مسیح»^b بود، دَ دنیا آورد.

۱۷ پس تمام نسل ها از ابراهیم تا داوود چارده نسل و از داوود تا برده شدن یهودیا دَ بابل چارده نسل و از برده شدن دَ بابل تا مسیح چارده نسل آسته.

تولد عیسی مسیح

۱۸ تولد عیسی مسیح اینی رقم واقع شد: وختیکه مریم آتِه عیسی خوسته یوسف بود، پیش ازی که هر دوی شی یگجای شنه، او دَ وسیله روح القدس حامله شد. ۱۹ خوسته شی یوسف، ازی که آدم دُرستکار بود و نمیخواست او ره رسوا کنه، قصد کد که او ره خپ-و-چپ ایله بدیه. ۲۰ وختیکه او هنوز دزی باره فکر موكد، ملایکه خداوند دَ عالم خاو دزو ظاهر شده گفت: "ای یوسف اولادِه داوود، از گرفتون مریم بحیث خاتون خوترس نخور، چون نلغه که دَ کوره شی دَ وجود آمده از روح القدس آسته. ۲۱ او یگ باچه دَ دنیا میره و تونام شی ره عیسی^c بیل، چون او قوم خوره از گناه های شی نجات میدیه." ۲۲ پگ امزی چیزا واقع شد تا توره که خداوند دَ وسیله پیغمبر گفتد، پوره شنه: ۲۳ "اینه، یگ دختر خانه حامله موشه و یگ باچه دَ دنیا میره و نام شی ره «عمائوئیل» میله،"

که معنای شی «خدا قد از مو» آسته. ۲۴ وختیکه یوسف از خاو بیدار شد، او امو رقم کد که ملایکه خداوند دزو امر کدد: او مریم ره بحیث خاتون خو گرفت. ۲۵ مگم او قد شی یگجای نشد تا وختیکه مریم باچه خوره دَ دنیا آورد؛ و یوسف نام ازو ره عیسی ایشته.

ستاره-شناسا عیسی ره موباله

۱ بعد از تولد عیسی دَ بیت-لحم یهودیه، دَ زمان هیرودیس پادشاه، چند ستاره-شناس از سرزمینای مشرق دَ شار اورشلیم آمد ۲ و پُرسان کده گفت: "کجا یه امو نوزیده شده که پادشاه یهودیا آسته؟ چون مو ستاره شی ره دَ سرزمینای مشرق دیدی و آمدے که او ره پرستش کنی." ۳ وختیکه هیرودیس پادشاه ای توره ره شنید، او و پگ مردم اورشلیم قد ازو ورخطا شد ۴ و او تمام پیشوایون عالی مقام و عالِمای دین ره از قوم اسرائیل جم کد و از او پُرسان کد که مسیح دَ کجا باید تولد شنه. ۵ اونا دزو گفت: "دَ بیت-لحم یهودیه؛ چون دَ وسیله پیغمبر اینی رقم نوشته شده:

۶ "و تو، ای بیت-لحم، دَ سرزمین یهودیه

^a ۷:۱ دَ بعضی نسخه های قدیمی «آساف» نوشته یه. ^b ۱۶:۱ بلده معنای «مسیح» دَ فهرست لغات مشکل رجوع کنید. ^c ۲۱:۱ «عیسی» دَ زیون عبرانی «یشوع» تلفظ موشه و «نجات دهنده» معنی میدیه.

دَ مینکلِ حُکمرانای یهُودا از هیچ نِگاه کِمتَر نِیستی،

چراکه از تُو یگ حُکمران ظهُور مُونه

که قُوم مه اسرائیل ره رهبری^a مُوکنه. ”

^۷ اوخته هیرودیس، ستاره-شناسا ره تاشکی کوی کد و د باره وختِ ظهُورِ ستاره، ازوا تحقیق کد. ^۸ بعد ازو اونا ره د بیت-لحم ری کده گفت: ”بورید و امو نلغه ره خوب اوگل کُنید؛ غیتیکه او ره پیدا کدید دز مه خبر بدید تا ما ام بییم و او ره پرستش کُم. ” ^۹ بعد از شنیدون توره پادشاه، ستاره-شناسا د راه خُو ری شد و ستاره ره که اونا د مشرق هوش کدد پیش ازوا مورفت تا د بله سر امزو جای رسیده ایسته شد که نلغه د اونجی بود. ^{۱۰} وختیکه اونا ستاره ره دید، اونا قد خوشی کلو خوشحالی کد. ^{۱۱} امی که اونا د داخلِ خانه رفت و نلغه ره قد آبه شی مریم دید، رُوی د خاک اُفتده امو نلغه ره پرستش کد و صندوقای خزانه خُو ره واز کده سَوغات ها، یعنی طِلا، کُنُدر و مُر^b دزو تقدیم کد. ^{۱۲} و ازی که د خاو دزوا اخطار دده شد که دوباره پیش هیرودیس نروه، اونا از راه دیگه پس سون وطن خُو رفت.

دوتا کدو د مصر

^{۱۳} بعد از رفتونِ ستاره-شناسا، ملایکه خُداوند د خاو د یوسف ظاهر شده گفت: ”باله شو، نلغه و آبه شی ره گرفته د مصر دوتا کُو و د امونجی بشی تا غیتیکه تُو ره خبر بدُم، چراکه هیرودیس د زودی نلغه ره موباله تا او ره نابود کُنه. ” ^{۱۴} اوخته یوسف باله شد و نلغه و آبه شی ره گرفته د وختِ شاو سون مصر ری شد ^{۱۵} و تا مرگِ هیرودیس د امونجی مند. د امزی رقم توره که خُداوند د وسیله پیغمبر گفته بود پوره شد: ”باچه خُو ره از مصر کوی کُد. ”

^{۱۶} وختی هیرودیس دید که ستاره-شناسا او ره بازی دده، او کلو قار شد و نفر ا ره ری کد و تمام بچکیچا ره د بیت-لحم و اطراف شی که دُو ساله و کمتَر از دُو ساله بود د قتل رسند، مطابق د زمانی که او از ستاره-شناسا تحقیق کدد. ^{۱۷} اوخته توره های که د وسیله ارمیا پیغمبر گفته شُد، پوره شد:

^{۱۸} ”یگ آواز د رامه شنیده شد،

آوازِ مخته-و-چخرا و ماتم کنه،

راحیل^c بلده بچکیچای خُو چخرا مونه و آرام نمُوشه،

چراکه اونا دیگه وجود ندره. ”

پس آمدو د وطن

^{۱۹} پس از مرگِ هیرودیس، ملایکه خُداوند د مصر د خاو د یوسف ظاهر شده ^{۲۰} گفت: ”باله شو، باچه و آبه شی ره گرفته پس د سرزمین اسرائیل بورو، چون کسای که قصدِ جانِ نلغه ره کدد، مُرده. ” ^{۲۱} اوخته یوسف باله شده باچه و آبه شی ره گرفت و پس د سرزمین اسرائیل رفت. ^{۲۲} مگم وختی شنید که آرخلوس د جای آته خُو هیرودیس د بله یهودیه حُکمرانی مونه، او از رفتو د اونجی ترس خورد و بعد ازو که د خاو دزو اخطار دده شد، او د منطقه جلیلیه رفت ^{۲۳} و د اونجی رسیده د یگ شار د نامِ ناصره جای-د-جای شد. دمزی رقم توره که د وسیله پیغمبر گفته شُد ”او ناصرِی گفته مُوشه، ” پوره شد.

یحیای تعمیر دهنده

^۳ ^۱ د امزو روز ها یحیای تعمیر دهنده د بیابونِ یهودیه ظاهر شد. او اعلان کده مُوگفت: ^۲ ”از گناه های خُو توبه کُنید، چراکه آمدونِ پادشاهی آسمو^d نزدیک شده. ” ^۳ یحیی^a امو کس آسته که اشعیای نبی د باره شی خبر دده مُوگیه: ”آوازِ کسی که د بیابو چیغ-و-فریاد مونه: راه ره بلده خُداوند آماده کُنید و راهروی شی ره راست-و-سیده کُنید. ”

^a ۶:۲ د جای «رهبری» د زیون یونانی «چوپونی» نوشته یه. ^b ۱۱:۲ «کُنُدر و مُر» موادهای خوشبوی از شلیم درخت آسته. ^c ۱۸:۲ مردمِ بیت اللحم و اطراف شی اولاده راحیل و یعقوب بود. ^d ۲:۳ د جای «پادشاهی خُدا» یهودیای پرهیزگار «پادشاهی آسمو» مُوگفت. د کتابِ خُروج (تورات) فصل ۲۰ آیه ۷ رُجوع کُنید.

^۴ یحییٰ کالای ره که از پاشم اُشتر بُود مُپوشید و دَ گِردِ کمر خُو یگ کمر بندِ چرمی دشت و خوراک شی مَلخ و عسلِ صحرایی بُود. ^۵ مردُم از اورشلیم و تمامِ یهودیه و از پگِ منطقه های گِردویرِ دریای اُردن دَ پیشِ اُزو میمد ^۶ و گُناه های خُو ره اقرار کده از دِستِ اُزو دَ دریای اُردن عُسَلِ تعمیرید میگرفت.

^۷ مگم وختی یحییٰ دید که غدر فریسیا و صدوقیا^a بلده عُسَلِ تعمیرید دَ پیشِ اُزو مییه، دزوا گُفت: "او اولادای تیرمارا! کی دز شمو اخطار دَد که از عَضَبی که آمدنی یه دوتا کُنید؟" ^۸ پس ثمری پدید^b که لایق توبه بشه ^۹ و ای توره ره دَ فکر خُو جای ندید که بگید: "ابراهیم بابَه کلون مو یه، چون ما دز شمو مَوگم که خُدا میتنه امزی سنگا بلده ابراهیم اولاده پیدا کُنه. ^{۱۰} و آلی تیشه دَ ریشه درختا ایشته شُده؛ پس هر درخت که ثمرِ خُوب ندیه، قطع شُده دَ آتش پورته موشه.

^{۱۱} ما شمو ره بلده توبه شمو قد آو عُسَلِ تعمیرید میدم، و لے کسی که بعد از مه مییه از مه کده قدرتمند آسته؛ ما حتی لایقِ باله کدون چپلی های شی ره ام ندرُم. اُو شمو ره قد روح اَلْقُدس و آتش عُسَلِ تعمیرید میدیه. ^{۱۲} شاخی اُزو دَ دِست شی آسته و اُو خرمونجوی خُو ره پاک کده گندُم خُو ره دَ دی خانه خُو دَخیره مَوکُنه، و لے کاه ره دَ آتشِ گل ناشدنی در میدیه."

عُسَلِ تعمیرید عیسیٰ از دِستِ یحییٰ

^{۱۳} دَ امزو زمان عیسیٰ از جلیلیه دَ دریای اُردن پیشِ یحییٰ آمد تا از دِستِ اُزو عُسَلِ تعمیرید بگیره. ^{۱۴} مگم یحییٰ اُو ره منع کده گُفت: "ما ضرورتِ دَرُم که از دِستِ اُزو عُسَلِ تعمیرید بگیرم و تُو پیشِ ازمه مییی که عُسَلِ تعمیرید بگیری؟" ^{۱۵} عیسیٰ دَ جوابِ اُزو گُفت: "آلی بیل که امی رقم شُنه، چون بلده ازمو مناسب آسته که دَ امزی رقم تمام عدالت ره پوره کُنی." اوخته یحییٰ راضی شُد. ^{۱۶} وختیکه عیسیٰ عُسَلِ تعمیرید گرفت، فوری از اُو بُر شُد؛ دَمزُو لحظه آسمو بلده شی واز شُد و اُو روح خُدا ره دید که رقم کوتر اَلّی نازل شُده دَ بله شی مییه. ^{۱۷} دَ امزو غیت یگ آواز از آسمو آمده گُفت: "اینمی باچه دوست-دشتنی مه یه که ما از شی خوش-و-راضی آستم."

آزمایشِ عیسیٰ دَ بیابو

^۱ اوخته عیسیٰ دَ وسیله روح اَلْقُدس دَ بیابو هدایت شُد تا اِبلیس اُو ره وَسوسه کُنه. ^۲ اُو چل شاو-و-روز روزه گرفت و بعد اُزو گُشنه شُد. ^۳ اوخته وَسوسه گر دَ دِیرِ اُزو آمده گُفت: "اگه تُو باچه خُدا آستی، دَ امزی سنگا بگی که نان جور شُنه." ^۴ عیسیٰ دَ جوابِ اُزو گُفت: "دَ کلام خُدا نوشته شُده که،

اِنسان تنها دَ وسیله نان زنده نییه،

بلکه دَ وسیله هر توره که از دان خُدا بُر موشه."

^۵ اوخته اِبلیس عیسیٰ ره دَ شارِ مَقَدّس بُرد و دَ بلندی خانه خُدا ایستلجی کد ^۶ و دَزو گُفت: "اگه تُو باچه خُدا آستی خود ره تا پورته کُو، چون نوشته شُده که،

اُو دَ باره ازتو دَ ملایکه های خُو حُکم مونه

و اونا تُو ره دَ بله دِستای خُو میگیره،

نَشنه که پای تُو دَ کدم سنگ دَکه کُنه."

^۷ عیسیٰ دَزو گُفت: "بسم نوشته شُده که،

'خداوند، خُداي خُو ره آزمایش نکو!'

^۸ بعد اُزو اِبلیس اُو ره دَ بله یگ کوه غدر قیل بُرده تمام مَمَلکَتای دُنیا و شان-و-شوکت شی ره دَزو نشو دَد ^۹ و دَزشی گُفت: "اگه رُوی دَ خاک افتده مَره سَجده کُنی، پگِ امزیا ره دَز تُو میدم." ^{۱۰} اوخته عیسیٰ دَزشی گُفت: "دور شو، آی شیطو! چون نوشته شُده:

'خداوند، خُداي خُو ره سَجده کُو

و تنها اُو ره عبادت کُو."

^{۱۱} بعد اُزو اِبلیس اُو ره ایله کد و ملایکه ها آمده اُو ره خدمت کد.

^a ۷:۳ دَ باره «فریسیا و صدوقیا» دَ فهرست لغات مُشکل رُجوع کُنید. ^b ۸:۳ «ثمری پدید» یعنی «عملی ره انجام پدید».

شروع کار عیسی د جلیلیه

۱۲ وختی عیسی شنید که یحییٰ دستگیر شده، او پس د جلیلیه^{۱۳} رفت و ناصیره ره ایله کده د شار کفرناحوم جای-دجای شد که د بغل دریای جلیلیه، د منطقه های زبولون و نفتالی بود،^{۱۴} تا چیزی که د وسیله اشعیای نبی گفته شد، پوره شه:

۱۵ "سرزمین زبولون و سرزمین نفتالی

د راه دریا، د او طرف دریاچه اردن،

جلیلیه ملت های غیر یهود،

۱۶ قومی که د تریکی زندگی موکته

نور بزرگ ره مینگره

و د بله کسای که د سرزمین مرگ و سایه شی زندگی مونه،

یگ نور روشنی مونه."

۱۷ امزو زمان عیسی د اعلان پیغام خو شروع کده گفت: "توبه کنید، چراکه آمدون پادشاهی آسمو نزدیک شده."

چار ماهی گیر یار عیسی موشه

۱۸ وختی عیسی د لب دریای جلیلیه قدم میزد، دو برار یعنی شمعون مشهور د پترس و برار شی اندریاس ره دید که تور ماهی گیری ره د دریا

میندزه، چون اونا ماهی گیر بود. ۱۹ او دزوا گفت: "از پشت ازمه بیید تا شمو ره شکارچی مردم جور کنم." ۲۰ اونا فوری تور های ماهی گیری

خو ره ایله کد و از پشت ازو ری شد. ۲۱ عیسی د حالیکه ازونجی مورفت، دو برار دیگه یعنی یعقوب باچه زیدی و برار شی یوحنا ره دید که

قد آته خو زیدی د کشتی ششسته و تور های ماهی گیری خو ره آماده مونه. اوخته او اونا ره کوی کد ۲۲ و اونا فوری کشتی و آته خو ره ایله کده

از پشت ازو ری شد.

تعلیم و خدمت های عیسی

۲۳ عیسی د سراسر جلیلیه میگشت و د عبادت خانه های ازوا تعلیم میدد و خوشخبری پادشاهی خدا ره اعلان موکد و هر رقم مراض و ناجوری

مردم ره شفا میدد.

۲۴ پس نام ازو د تمام سوریه مشهور شد و اونا تمام ناجورای ره که د مراض های رقم رقم و دردها گرفتار بود و ام چندیا و مرگی ها و شل ها ره

د پیش ازو میورد و او اونا ره شفا میدد. ۲۵ و جمعیت های کته از جلیلیه، دیکاپولیس، اورشلیم، یهودیه و از او طرف دریای اردن از پشت ازو

ری شد.

موعظه سر کوه

۱ وختی عیسی جمعیت کته ره دید، او د بله کوه رفت و امی که ششت، یارای شی ام د پیش ازو آمد. ۲ اوخته او دان خو ره واز کد و اونا

ره تعلیم دده گفت:

۳ "نیک د بخت کسای که د روح فروتن آسته،

چراکه پادشاهی آسمو ازوا یه.

۴ نیک د بخت کسای که ماتم مونه،

چراکه اونا تسلی پیدا موکته.

۵ نیک د بخت کسای که حلیم-و-شکسته نفس آسته،

چراکه اونا وارث زمی موشه.

۶ نیک د بخت کسای که گشنه و تشنه عدالت آسته،

چراکه اونا سیر موشه.

^a ۱۲:۴ یعنی د شار ناصیره جلیلیه رفت، د جایی که کته شد.

۷ نیک د بختِ کسای که رَحَم مونه،

چراکه دزوا رَحَم موشه.

۸ نیک د بختِ کسای که دل های ازوا پاک آسته،

چراکه اونا خُدا ره مینگره.

۹ نیک د بختِ کسای که صلح موكنه،

چراکه اونا بچکيچای خُدا گفته موشه.

۱۰ نیک د بختِ کسای که بخاطرِ عدالت آزار-و-آذیت موشه،

چراکه پادشاهی آسمو ازوا آسته.

۱۱ نیک د بختِ شُمو وختیکه مردُم شُمو ره از خاطرِ ازمه دَو-و-دشنام میدیه و آزار-و-آذیت مونه و هر

رقم توره بد ره دَ ضدِ شُمو بطورِ دروغ موكيه.

۱۲ خوشی کُنید و خوشحال بشید، چون اجرِ شُمو دَ عالمِ باله غدر بزرگ آسته،

چراکه دَ امزی طریق اونا پیغمبرای ره که پیش از شُمو بود ام آزار-و-آذیت کد.

دَ باره نُوَر و نَمَک

۱۳ شُمو نَمَکِ دُنیا آستید! لیکن اگه نَمَک مَزِه خُو ره از دِست بدیه، چطور میتنه که شوری شی پس بییه؟ اُو دیگه دَ هیچ چیز کار نَمییه بَعیرِ که پورته شده زیرِ پای مردُم پایمال شنه.

۱۴ شُمو نُوَرِ دُنیا آستید. شاری که دَ سرِ یگ تپه آباد شده بشه، اُو تاشه شُدِه نَمیتنه. ۱۵ هیچ کس چراغ ره روشو نَمونه که اُو ره دَ زیرِ یگ کاسه بیله، بلکه دَ بله چراغدان میله تا روشنی شی بلده پگِ کسای که دَ خانه آسته برسه. ۱۶ دَمزی رقم بیلید که نُوَر از شُمو ام دَ مردُم روشنی بدیه تا اونا کارای نیک شُمو ره دیده آته شُمو ره که دَ آسمو آسته، ستایش کنه.

دَ باره پُوره کدوِنِ شریعت

۱۷ فکر نَکُنید که آمدیم تا تورات یا نوشته های پیغمبرا ره باطل کنم. ما نَمَدیم که باطل کنم، بلکه آمدیم تا اونا ره پُوره کنم. ۱۸ ما حقیقت ره دز شُمو موكم: تا آسمو و زمی از بین نرفته، ریزه ترین حرف یا نُقطه تورات هرگز از بین نَموره تا ای که پگ شی پُوره شنه. ۱۹ پس هر کسی که یکی از ریزه ترین امزی احکام ره میده کنه و دَ مردُم ام تعلیم بدیه که امو رقم کنه، اُو دَ پادشاهی آسمو کم ترین شخص حساب موشه. ۲۰ چون ما دز شُمو موكیم: تا عدالت شُمو از عدالتِ عالمای دین و فریسیا کده کلو نشنه، شُمو هرگز دَ پادشاهی آسمو داخل نَموشید.

دَ باره قتل

۲۱ شُمو شینیدید که دَ مردُمای زمانِ قدیم گفته شُد، 'قتل نکو!' و هر کسی که قتل کنه سزاوارِ قضاوت آسته. ۲۲ مگم ما دز شُمو موكم، هر کس که بدونِ کدَم دلیل دَ سرِ برارِ خُو قار شنه، سزاوارِ قضاوت آسته و هر کس که دَ برارِ خُو بگيه 'اُو لوده!' اُو سزاوارِ محاکمه دَ شورا آسته؛ و هر کس که بگيه 'اُو اَحَمَق!' اُو سزاوارِ آتشِ دوزخ آسته. ۲۳ پس وختیکه هدیه خُو ره دَ قُربانگاه موبری و دَ اُونجی دَ یاد تو مییه که برار تو دَ ضدِ تو کدَم شکایت دَره، ۲۴ هدیه خُو ره دَ اُمونجی دَ پیشِ قُربانگاه ایله بدی و رفته اولِ قد برار خُو آشتی کو و بعد ازو آمده هدیه خُو ره تقدیم کو. ۲۵ دَ حالیکه قد مدعی خُو سون محکمه موری، دَ راه قد ازو صلح کو؛ اگه نه، مدعی تو، تو ره دَ دِستِ قاضی تسلیم مونه و قاضی تو ره دَ دِستِ عسکر میدیه و تو دَ بندی خانه اندخته موشی. ۲۶ ما حقیقت ره دز تو موكم، تا که آخرین پیسه ره ندی، ازونجی بر شده نَمیتنی.

دَ باره زنا

۲۷ شُمو شینیدید که گفته شده، 'زنا نکو.' ۲۸ لیکن ما دز شُمو موكم، هر کس که سون یگ خاتو قد نگاه شهوت آمیز توخ کنه، اُو امو لحظه دَ دلِ خُو قد ازو زنا کده. ۲۹ پس اگه چیمِ راست تو باعثِ موشه که تو گمراه شنی، اُو ره بر کده دُور پورته کو؛ چون بلده تو خوبتر آسته که یکی از اعضای جسم خُو ره از دِستِ بدی تا ای که تمام جسم تو دَ دوزخ اندخته شنه. ۳۰ اگه دِستِ راست تو باعثِ موشه که تو گمراه شنی، اُو ره قطع کده دُور پورته کو؛ چون بلده تو خوبتر آسته که یکی از اعضای جسم خُو ره از دِستِ بدی تا ای که تمام جسم خُو دَ دوزخ بُفتی.

دَ بَارِهٖ طَلَاق

۳۱ امِجْنَانِ كُفْتَه شُدَه، 'هر کس که خاتون خُو ره طلاق بَدیه، باید یگ طلاق‌نامه دَزُو بَدیه. ۳۲ مگم ما دَز شُمُو مُوگم، هر کسی که خاتون خُو ره بَغیر از عِلَّت زِنَا طَلَاق بَدیه، باعِث موشه که او زِنَاکاری کُنَه و هر کس که قد خاتونِ طَلَاق شُدَه توی کُنَه، زِنَا مونه.

دَ بَارِهٖ قَسَم

۳۳ بَسَم شُمُو شَبِیدِید که دَ مَرْدَمایِ زَمَانِ قَدِیمِ کُفْتَه شُدَد، 'قَسَمِ دَرُوغِ نَخور، بَلِکَه قَسَمِ هایِ ره که دَ نَامِ خُداوندِ خورَدِی دَزُوا وَفَا کُو. ۳۴ مگم ما دَز شُمُو مُوگم، هر گَز قَسَمِ نَخورِید، نَه دَ آسَمُو چَرَاکَه تَخْتِ خُدا آسْتَه ۳۵ و نَه دَ زَمی، چَرَاکَه چوکِی تِی پایِ شیِ آسْتَه، و نَه دَ اورشَلِیمِ چَرَاکَه شارِ امزُو پادشاهِ بَزُرگِ آسْتَه، ۳۶ و نَه ام دَ سَرِ خُو قَسَمِ بَخور، چَرَاکَه تُو حَتِی یگ تارِ مویِ ره سیاه یا سفید کده نَمِیَتِی. ۳۷ بَلِکَه توره شُمُو که «آرے» آسْتَه، «آرے» بَشَه و «نَه» شُمُو «نَه»، چَرَاکَه کَلوترِ ازی از شَیطو آسْتَه.

دَ بَارِهٖ اِنْتِقَام

۳۸ شُمُو شَبِیدِید که کُفْتَه شُدَه، 'چِیمِ دَ عِوَضِ چِیمِ و دَنَدُو دَ عِوَضِ دَنَدُو. ۳۹ مگم ما دَز شُمُو مُوگم، دَ برابرِ شَخْصِ شَرِیرِ ایسْتَه نَشَیدِید؛ بَلِکَه اگه یگُو کس دَ کومِه راسْت تُو قد چِپاتِ مِیَزَنَه کومِه دِیگَه خُو ره ام سُونِ اَزُو دَوْرِ بَدی. ۴۰ و اگه یگُو کس بَخایه که تُو ره دَ محکمه بَرَدَه پیرون تُو ره بَگیره، چِپَنِ خُو ره ام دَزُو ایله بَدی. ۴۱ و اگه یگُو کس تُو ره مَجبُورِ مونه که یگ کَجی^a راه بوری، دُو کَجیِ قد شیِ بورُو. ۴۲ هر کس که از تُو یگُو چِیزِ طَلَبِ مونه، دَزُو بَدی و کسی که از تُو قرضِ طَلَبِ مونه، رُویِ خُو ره اَزُو دَوْرِ نَدی.

دَ بَارِهٖ دُوسْتِ دَشْتُونِ دُشْمَنَا

۴۳ شُمُو شَبِیدِید که کُفْتَه شُدَه، 'هَمسایِهٖ خُو ره دُوسْتِ دَشْتَه بَش' و 'قد دُشْمونِ خُو دُشْمَنی کُو. ۴۴ مگم ما دَز شُمُو مُوگم، دُشْمَنایِ خُو ره دُوسْتِ دَشْتَه بَشِیدِید و بَلَدَه کَسایِ که شُمُو ره آزار-و-اَذِیتِ مونه دُعا کُنِید ۴۵ تا شُمُو بَچِکِیچایِ آتِه خُو که دَ عَالَمِ باله آسْتَه شَبِیدِید، چَرَاکَه او آفتو خُو ره دَ بَلَه مَرْدَمایِ بَد و خُوبِ بَلندِ مونه و بارشِ خُو ره دَ بَلَه نِیکوکارا و بَدکارا موبارَنَه. ۴۶ اگه شُمُو تَنها کَسایِ ره دُوسْتِ دَشْتَه بَشِیدِید که شُمُو ره دُوسْتِ دَرَه، شُمُو چِیِ اَجْرِ دَرِید؟ آیا مالیه‌گیر^b ام امی کار ره نَمُوکُنَه؟ ۴۷ اگه تَنها پَرارونِ خُو ره سَلامِ بَدِید، شُمُو از دِیگرو کده چِیِ زیادی دَرِید؟ آیا حَتِی مَرْدَمایِ غَیْرِ یَهُودِ ام امی کار ره نَمونه؟ ۴۸ پَسِ شُمُو کَامِلِ بَشِیدِید، اَمُو رَقَمِ که آتِه آسْمَانیِ شُمُو کَامِلِ آسْتَه.

دَ بَارِهٖ خَیْرَات

۱ احتیاط کُنِید که نِیکِیِ خُو ره دَ پِیشِ رُویِ مَرْدَمِ اِنجامِ نَدِید تا اونا شُمُو ره بِنِگره؛ اگه امی رَقَمِ کُنِید، شُمُو دَ پِیشِ آتِه خُو که دَ آسَمُو آسْتَه، کُدَمِ اَجْرِی نَدَرِید. ۲ پَسِ هر وَخْتِیکَه خَیْرَاتِ مِیدِی، پِیشِ رُویِ خُو سُرَنیِ زَدَه اِعلانِ نَکُو، رَقَمیِ که رِیاکارا دَ عِبَادَتِ خانِه ها و سَرَکِ ها مونه تا مَرْدَمِ اونا ره تَعْرِیفِ-و-تَوْصِیفِ کُنَه. ما حَقِیقَتِ ره دَز شُمُو مُوگم، اونا اَجْرِ خُو ره گِرِفته. ۳ مگم تُو هر وَخْتِیکَه خَیْرَاتِ مِیدِی، از چِیزِیِ که دِستِ راسْتِ تُو مونه، نَه ایلِ که دِستِ چِپِ تُو خَبرِ شَنَه^c تا خَیْرَاتِ تُو تاشه بَمَنَه؛ و آتِه^c تُو که چِیزِیِ تاشه ره مِینِگره، اَجْرِ تُو ره مِیدِیه.

دَ بَارِهٖ دُعا کَدُو

۵ و هر وَخْتِیکَه دُعا مونی، رَقَمِ رِیاکارا نَبَش، چُونِ اونا خوشِ دَرَه که دَ عِبَادَتِ خانِه ها و گوشه-و-کِنارِ سَرَکِ ها ایسْتَه شُدَه دُعا کُنَه تا مَرْدَمِ اونا ره بِنِگره. ما حَقِیقَتِ ره دَز شُمُو مُوگم، اونا اَجْرِ خُو ره گِرِفته. ۶ ولے تُو، وَخْتِیکَه دُعا مونی دَ دَاخِلِ اُتاقِ خُو رَفْتَه دَرگه ره کِیپِ کُو و دَ پِیشِ آتِه که دِیدَه نَموشه دُعا کُو. اوختَه آتِه تُو که چِیزِیِ تاشه ره ام مِینِگره، اَجْرِ تُو ره مِیدِیه. ۷ و دَ غَیْتِ دُعا کَدُو رَقَمِ مِلَّتِ هایِ غَیْرِ یَهُودِ حَرَفایِ بے مَعْنیِ ره یِکَسَرَه کُفْتَه نَرُوید، چُونِ اونا فِکَرِ مونه که از یِکَسَرَه کُفْتو دُعا یِ اَزُوا قَبُولِ موشه. ۸ پَسِ رَقَمِ اَزُوا نَبَشِیدِید، چُونِ آتِه^d شُمُو مِیدَنَه که شُمُو دَ چِیزِخِیلِ ضَرُورَتِ دَرِید، پِیشِ ازی که از شیِ دَرخاسْتِ کُنِید. ۹ پَسِ شُمُو اِینِیِ رَقَمِ دُعا کُنِید:

^a ۴۱:۵ دَ جایِ «یگ کَجیِ راه» دَ زِیونِ یونانیِ «یگ مِیل» نَوشْتَه یَه که دَ اُو زَمَانِ تَقْرِیباً یگِ هَزارِ قَدَمِ راهِ حِسابِ مَوشُد. ^b ۴۶:۵ بَلَدَه مَعْنایِ «مالیه‌گیر» دَ فِهْرَسْتِ لُغَاتِ مُشْکِلِ رُجُوعِ کُنِید. ^c ۴:۶ یعنی «آتِه آسْمَانی». ^d ۸:۶ یعنی «آتِه آسْمَانی».

أَيَّ آتِهْ مَوْ كِه دَ آسْمُو آسْتِي،

نام تُو مُقَدَّس باد؛

۱۰ پادشاهی تُو بییه؛

إِرَادِهْ تُو اَمُو رَقْمْ كِه دَ آسْمُو إِجْرَا مُوشِه،

دَ زَمِي اَم إِجْرَا شُنِه؛

۱۱ نانِ رُوْزَانِهْ مَوْ رِهْ اِمْرُوْز دَزْ مَوْ بَدِي؛

۱۲ قَرْضْ هَايْ^a مَوْ رِهْ بِيخَشْ،

اَمُو رَقْمْ كِه مَوْ اَم قَرْضْدَارايْ خُو رِهْ مُوَيْخَشِي؛

۱۳ مَوْ رِهْ دَ اَزْمَايشْ قَرَارْ نَدِي، بَلَكِهْ مَوْ رِهْ اَزْ شَرِيْرْ خَلَاصِيْ بَدِي،

[چراکه پادشاهی، قُدْرَتْ و جَلالْ تا اَبْدًا اَبادْ اَزْ تُو آسْتِه، آمین. ^b]

۱۴ چُونْ اَگِهْ شُمُوْ خَطَاهايْ مَرْدُمْ رِهْ بِيخَشِيْد، اَتِهْ آسْمَانِيْ شُمُوْ اَمْ شُمُوْ رِهْ مُوَيْخَشِه. ۱۵ لِيكِنْ اَگِهْ شُمُوْ مَرْدُمْ رِهْ نَبَخَشِيْد، اَتِهْ آسْمَانِيْ شُمُوْ اَمْ خَطَاهايْ شُمُوْ رِهْ نَمُوَيْخَشِه.

دَ بَارِهْ رُوْزِهْ گِرِفْتُو

۱۶ وختِيكِهْ رُوْزِهْ مِيگِرِيْد، رَقْمْ رِيَاكَارَا تُرْشُرُوِيْ نَبَشِيْد، چُونْ اُونَا رَنگْ-و-رُوِيْ خُو رِهْ تَغْيِيْرْ مِيْدِيِهْ تا دَ مَرْدُمْ نَشُوْ بَدِيِهْ كِه رُوْزِهْ دَرِه. ما حَقِيْقَتْ رِهْ دَزْ شُمُوْ مُوْگَمْ، اُونَا اَجْرْ خُو رِهْ گِرِفْتِه. ۱۷ مَگَمْ تُوْ وختِيكِهْ رُوْزِهْ مِيگِرِيْ، سَرْ خُو رِهْ چَرَبْ كُوْ و رُوِيْ خُو رِهْ بَشُوِيْ ۱۸ تا دَ نَظَرِ مَرْدُمْ رُوْزِهْدَارْ مَعْلُوْمْ نَشْنِي، بَلَكِهْ دَ نَظَرِ اَتِهْ خُو كِه دِيْدِهْ نَمُوْشِه رُوْزِهْدَارْ مَعْلُوْمْ شْنِي؛ و اَتِهْ تُو كِه چِيْزايْ تاشِه رِهْ اَم مِيْنِگَرِه، اَجْرْ تُو رِهْ مِيْدِيِه.

دَ بَارِهْ مَالْ-و-دَوْلَتْ

۱۹ مال-و-دَوْلَتْ دَ زَمِي بَلْدِهْ خُو جَمْ نَكْنِيْد، دَ جايِيْ كِه كُوِيِهْ و زَنگْ اُو رِهْ اَزْ بِيْنْ مُوَبَرِهْ و دُزَا دَرْ اَمْدِهْ دُزِيْ مُوَكْنِه؛ ۲۰ بَلَكِهْ مَالْ-و-دَوْلَتْ دَ عَالَمْ بَالِهْ بَلْدِهْ خُو جَمْ كْنِيْد، دَ جايِيْ كِه كُوِيِهْ و زَنگْ اُو رِهْ اَزْ بِيْنْ نَمُوَبَرِهْ و دُزَا دَرْ نَمِيِيِهْ و دُزِيْ نَمُوَكْنِه. ۲۱ چُونْ هَرْ جايْ كِه مَالْ-و-دَوْلَتْ تُو آسْتِه، دِلْ تُو اَم اَمُوْنَجِيْ يِه.

۲۲ چِيْمْ چِرَاغْ جَانْ آسْتِه. پَسْ اَگِهْ چِيْمْ تُو بِيْنَا بَشِه، تَمَامْ وُجُوْدْ تُو رُوْشُوْ آسْتِه. ۲۳ لِيكِنْ اَگِهْ چِيْمْ تُو فَاْسِدْ بَشِه، تَمَامْ وُجُوْدْ تُو پُرْ اَزْ تَرِيكِيْ آسْتِه. پَسْ اَگِهْ اَمُو رُوْشْنِيْ كِه دَ وُجُوْدْ تُو آسْتِه تَرِيكْ بَشِه، چِيْ يِگْ تَرِيكِيْ بَزْرُگْ آسْتِه!

۲۴ هِيچْ كَسْ نَمِيْتَنِهْ كِه دُوْ بَادَارْ رِهْ خِدْمَتْ كُنِه، چُونْ حَتْمًا اَزْ يِگْ شِيْ بَدْ مُوَبَرِهْ و دِيْگِهْ شِيْ رِهْ دَوْسْتْ مِيْدَنِه، و يَا دَ يِگْ شِيْ وِفَادَارْ مُوْمَنِهْ و دِيْگِهْ شِيْ رِهْ خَارْ-و-حَقِيْرْ حِسَابْ مُوْنِه. دَمَزِيْ رَقْمْ شُمُوْ نَمِيْتَنِيْدْ كِه اَم بِنْدِهْ خُدا بَشِيْدْ و اَم بِنْدِهْ مَالْ-و-دَوْلَتْ.

عَمْ-و-عُصْبِهْ نَخُوْرِيْد

۲۵ اَمَزِيْ خَاَطْرْ دَزْ شُمُوْ مُوْگَمْ: دَ بَارِهْ زِنْدَگِيْ خُو تَشْوِيْشْ نَكْنِيْدْ كِه چِيْ بَخُوْرِيْدْ يَا چِيْ وُچِيْ كْنِيْدْ و نَهْ دَ بَارِهْ جِسْمْ خُو كِه چِيْ بِيْوَشِيْد. اَيَا زِنْدَگِيْ اَزْ خُوْرَاكْ و جِسْمْ اَزْ پُوْشَاكْ كَدِهْ مُهْمَتْرْ نَبِيِهْ؟ ۲۶ مَرْغَكُوِيْ آسْمُو رِهْ تُوخْ كْنِيْد: اُونَا نَهْ كِشْتْ مُوْنِه، نَهْ دَرُوْ و نَهْ اَم دَ دِيْ خَاْنِهْ هَا دَخِيْرِهْ مُوَكْنِه، و لِهْ اَتِهْ آسْمَانِيْ شُمُو رُوْزِيْ اَزْوا رِهْ مِيْدِيِه. اَيَا اَرَزِشْ اَزْ شُمُوْ اَزْوا كَدِهْ كَلُوْتْرْ نَبِيِهْ؟ ۲۷ كَدَمْ اَزْ شُمُوْ مِيْتَنِيْدْ كِه قَدْ عَمْ-و-عُصْبِهْ خُوْرْدُوْ يِگْ سَاعَتْ عُمْرْ خُو رِهْ دِرَازْ كْنِيْد؟ ۲۸ و شُمُوْ چِرَا بَلْدِهْ كَالَا عَمْ-و-عُصْبِهْ مُوْخُوْرِيْد؟ كُلْ هَايْ سُوْسَنِ دَشْتْ رِهْ بِنْگِرِيْدْ كِه چِيْ رَقْمْ كَثُهْ مُوشِه؛ اُونَا نَهْ زَحْمَتْ مِيكَشِه و نَهْ مِيْرِيْشِه. ۲۹ و لِهْ ما دَزْ شُمُوْ مُوْگِيْمْ كِه حَتِيْ سَلِيْمَانْ اَم قَدْ تَمَامْ شَانْ-و-شَوَكْتْ خُو رَقْمْ يِكِيْ اَمَزْوا كَالَا نَبُوْشِيْد. ۳۰ پَسْ اَگِهْ خُدا عِلْفِ دَشْتْ رِهْ كِه اِمْرُوْزْ آسْتِه و صَبَاحْ دَ تَنْدُوْرْ اَنْدَخْتِهْ مُوشِه اِيْ رَقْمْ مُوْپُوْشَنِه، اَيَا شُمُو رِهْ عَدْرْ كَلُوْ خُوْبَتْرْ نَمُوْپُوْشَنِه، اَيْ كَمْ اِيْمَانَا؟ ۳۱ پَسْ عَمْ-و-عُصْبِهْ نَخُوْرِيْدْ كِه بُوْگِيْد، 'چِيْ بَخُوْرِيْ؟' يَا 'چِيْ وُچِيْ كْنِيْ؟' و يَا 'چِيْ بِيْوَشِيْ؟' ۳۲ چُونْ مَرْدُمَايْ غَيْرِ يَهُودْ دَ طَلَبْ يِگْ اَمَزِيْ چِيْزَا آسْتِه، مَگَمْ اَتِهْ آسْمَانِيْ شُمُوْ مِيْدَنِهْ كِه شُمُوْ دَ يِگْ اَمَزِيْ چِيْزَا ضَرْوَرْتْ دَرِيْد. ۳۳ بَلَكِهْ اَوَّلْ دَ طَلَبْ پادشاهِيْ خُدا و عَدَالَتِ اَزُوْ بَشِيْد؛ اوخْتِهْ تَمَامْ اَمَزِيْ چِيْزَا اَم دَزْ شُمُوْ دَدِهْ مُوشِه. ۳۴ پَسْ عَمْ-و-عُصْبِهْ صَبَاحْ رِهْ نَخُوْرِيْد، چِرَاكِهْ صَبَاحْ عَمْ-و-عُصْبِهْ خُوْدْ خُو رِهْ دَرِه؛ مُشْكِلَاتِ اِمْرُوْزْ بَلْدِهْ اِمْرُوْزْ بَسْ آسْتِه.

^a ۱۲:۶ «قرض ها» دَ اَمَزِيْ اَيِهْ «خطاها» مَعْنِيْ مِيْدِيِه. دَ لَوْقَا فِصْلِ ۱۱ آيِه ۴ رُجُوْعْ كْنِيْد. ^b ۱۳:۶ بَعْضِيْ نُسْخَهْ هَا مَتْنِ دَاخِلِ قَوْسْ رِهْ نَدَرِه. ^c ۲۷:۶ يِگْ مَعْنَايْ دِيْگِهْ شِيْ دَ زَبُوْنِ يُوْنَانِيْ اِيْنِيْ آسْتِه: «كَدَمْ اَزْ شُمُوْ مِيْتَنِيْدْ كِه يِگْ تُوغِيْ قَدْ خُو رِهْ دِرَازْ كْنِيْد؟»

قضاوت د باره دیگر

۱ د باره دیگر قضاوت نکئید تا قضاوت نشئید. ۲ چون هر رقم که شمو د باره دیگر قضاوت کئید، امو رقم د باره شمو قضاوت موشه؛ و قد هر منک که اندازه کئید، قد امزو بلده شمو اندازه موشه. ۳ چرا پر کاه ره د چیم برار خو مینگری، ولے از دستک چپوی که د چیم خود تو آسته بے خبری؟ ۴ یا چطور میتنی که د برار خو بگی، 'مره بیل که پر کاه ره از چیم تو بر کنم' د حالیکه د چیم خود تو دستک چپو آسته؟ ۵ او ریاکار، اول دستک چپو ره از چیم خود خو بر کو، اوخته خوبتر مینگری و میتنی پر کاه ره از چیم برار خو بر کنی. ۶ چیزای ره که مقدس آسته، د سگا ندید و مرواری های خو ره د پیش خوک ها پورته نکئید. نشنه که خوک ها مرواری ها ره پامال کنه و سگا دور خورده شمو ره پاره پاره کنه.

طلب کئید، بیالید و تخ نخ کئید

۷ طلب کئید و دز شمو دده موشه؛ بیالید و شمو پیدا مونیید؛ تخ نخ کئید و درگه بلده شمو واز موشه؛ ۸ چون هر کسی که طلب کنه، د دست میره و هر کسی که بیاله، پیدا مونه و هر کسی که تخ نخ کنه، درگه بلده شی واز موشه. ۹ آیا د مینکل شمو اطور کسی آسته که اگه باچه شی ازو نان طلب کنه، او دزشی سنگ بدیه؟ ۱۰ و یا اگه ماهی طلب کنه، دزو مار بدیه؟ ۱۱ پس اگه شمو که آدمای شریر آستید، موفامید که چی رقم تحفه های خوب د بچکیچای خو بدید، چیقس کلوتر آته شمو که د آسمو آسته، چیزای خوب ره بلده کسای میدیه که از شی طلب مونه. ۱۲ پس هر چیزی که میخاهید مردم دز شمو انجام بدیه، شمو ام امو چیز ره بلده ازوا انجام بدید؛ چون اینمی آسته خلاصه تورات و نوشته های پیغمبرا.

د باره راه آسمو

۱۳ از درگه تنگ داخل شنید؛ چون درگه که کته و راهی که پراخ آسته د نابودی آخر موشه و کسای که دزشی داخل موشه کلو به. ۱۴ مگم درگه که تنگ و راهی که مشکل آسته، او د زندگی آخر موشه و کسای که او ره پیدا مونه کم آسته.

درخت میوه

۱۵ از پیغمبرای دروغی احتیاط کئید، چراکه د کالای گوسپو د پیش شمو میوه، ولے د باطن گرگای درنده آسته. ۱۶ اونا ره از میوه های ازوا مینخشید. آیا انگور از بوته خار و انجیر از بوته جارو چینده موشه؟ نه! ۱۷ د امزی رقم، هر درخت خوب میوه خوب میدیه و هر درخت بد میوه شی بد آسته. ۱۸ درخت خوب نمیتنه میوه بد بدیه و درخت بد ام نمیتنه که میوه خوب بدیه. ۱۹ هر درخت که میوه خوب ندیه، قطع شده د آتش اندخته موشه. ۲۰ پس د امزی طریقه، شمو اونا ره از میوه های ازوا مینخشید. ۲۱ نه هر کسی که مره «یا مولا، یا مولا» بگیه د پادشاهی آسمو داخل موشه، بلکه تنها کسی که اراده آته مره که د آسمو آسته، د جای بیره. ۲۲ د امزو روز^a غدر کسا دز مه موگیه، 'یا مولا، یا مولا، آیا مو د نام ازتو نبوت نکدی و د نام ازتو جنیات ره بر نکدی و د نام ازتو معجزای کلو نکدی؟' ۲۳ اوخته ما دزوا واضح موگم که 'ما هرگز شمو ره نشنختم. از پیش مه دور شنید، او بدکارا!'

مئل دو خانه

۲۴ پس هر کسی که امی تورای مره بشنوه و دزوا عمل کنه، رقم آدم دانای آسته که خانه خو ره د بله سنگ آباد کده. ۲۵ بارش بارید، سیل ها آمد و باد ها پف کده امو خانه ره زد، مگم او چپه نشد، چراکه تادو شی د بله سنگ ایشته شد. ۲۶ ولے هر کسی که تورای مره بشنوه و دزوا عمل نکنه، رقم آدم نادانی آسته که خانه خو ره د بله ریگ آباد کده. ۲۷ بارش بارید، سیل ها آمد و باد ها پف کده امو خانه ره زد و او چپه شد و خرابی شی غدر کلو بود. ۲۸ وختیکه عیسی امی تورا ره خلاص کد، مردم از تعلیم شی حیرو مند، ۲۹ چون او رقم کسی که صاحب قدرت و-اختیار بشه دزوا تعلیم دد، نه رقم عالمای دین.

^a ۲۲:۷ مقصد «امزو روز» د اینجی «روز آخرت» آسته.

جور شدون یگ آدم کولی

۱ وختیکه عیسیٰ از کوه تا آمد، یگ جمعیت کته از پشتِ ازو ریی شد. ۲ د امزو لحظه یگ آدم کولی گرفته^۱ آمد و د پیش ازو زانو زده گُفت: "یا مولا، اگه تو بخاهی، میتنی مَره پاک کنی." ۳ عیسیٰ دست خورِه دراز کد و د بله شی ایشته گُفت: "ما میخایم، پاک شو." فوری مَرَضِ کولی ازو پاک شد. ۴ اوخته عیسیٰ دزو گُفت: "هوش کو که د کس چیز نگی، بلکه رفته خود ره د پیشوا نشو بدی و هدیه ره که موسیٰ امر کده، تقدیم کو تا بلده ازوا یگ شاهدی بشه."

ایمان قومندان رومی

۵ وختی عیسیٰ د کفرناحوم داخل شد، یگ قومندان رومی پیش شی آمد و عذر-و-زاری کده دزو گُفت: ۶ "یا مولا، خدمتگار مه شل شده د خانه اُفتده و عذر د رنج-و-عذاب آسته." ۷ عیسیٰ دزو گُفت: "ما آمده او ره شفا میدیم." ۸ مگم قومندان د جواب شی گُفت: "یا مولا، ما لایق ازی ره ندرم که د زیر چتِ خانه مه بییی؛ بلکه فقط حکم کو و خدمتگار مه شفا پیدا مونه. ۹ چون خود مه آدم زیر امر آستم و عسکرا زیر امر ازمه آسته؛ وختی د یگ شی موگم، بورو! او مورِه و د دیگه شی موگم، بیه! او مییه و د غلام خُو موگم، اینی کار ره بکو! او موکنه." ۱۰ وختیکه عیسیٰ ای تورا ره شنید، تعجب کد و د جمعیتی که از پشت شی میمد گُفت: "ما حقیقت ره دز شمو موگم، د مینکلِ مردمِ اسرائیل امی رقم ایمان پیدا نکدیم. ۱۱ ما دز شمو موگم که عذر کسا از شرق و غرب مییه و قد ابراهیم و اسحاق و یعقوب د پادشاهی آسمو د یگ دسترخو میشینه، ۱۲ مگم بچکیچای امزی پادشاهی^b د تریکی برو پورته موشه، د جایی که چخرا و دندو-خیی آسته." ۱۳ اوخته عیسیٰ د قومندان رومی گُفت: "بورو، د مطابقِ ایمان تو دز تو دده شنه." و د امزو لحظه خدمتگار ازو شفا پیدا کد.

عیسیٰ ناجورا ره شفا میدیه

۱۴ وختی عیسیٰ د خانه پترس رفت، دید که خُرمادر شی تو کده و د جاگه خاو آسته. ۱۵ عیسیٰ دست خورِه د بله دست ازو ایشته و تو او ره ایله کد و او باله شده د خدمت ازوا مشغول شد. ۱۶ وختیکه شام شد، عذر جندی ها ره د پیش عیسیٰ آورد و او قد گُفتون یگ کلمه ارواح ناپاک ره بر کد و تمام ناجورا ره شفا دد. ۱۷ د امزی رقم چیزی که د وسیله اشعیای نبی گُفته شد پوره شد: "او رنج های مو ره گرفت و ناجوری های مو ره دور کد."

قیمت پیروی کدو از عیسیٰ مسیح

۱۸ وختیکه عیسیٰ جمعیت کته ره د گرد خُو دید، امر کد که د او لب دریا تیر شنه. ۱۹ دمزو غیت یگ عالم دین پیش آمده گُفت: "ای اُستاد، هر جای که بوری ما از پشت تو مییم." ۲۰ ولے عیسیٰ دزو گُفت: "روباه ها غار دره و مرغکوی آسمو وور، مگم «باچه انسان»^c جای سر ایشته ام ندره." ۲۱ یگ دیگه از جم یارای شی دزو گُفت: "یا مولا، بیل که اول رفته آته خورِه دفن کنم." ۲۲ لیکن عیسیٰ دزو گُفت: "از پشت ازمه بیه و بیل که مرده ها، مرده های خورِه دفن کنه."

عیسیٰ طوفان ره آرام مونه

۲۳ بعد ازو عیسیٰ د کشتی سوار شد و یارای شی از پشت ازو رفت. ۲۴ بے بلغه یگ طوفان شدید د دریا پیدا شد، د اندازه که جلیه های دریا کشتی ره مپوشند. مگم عیسیٰ خاو بود. ۲۵ اوخته، یارا رفته عیسیٰ ره بیدار کد و گُفت: "یا مولا، مو ره نجات بدی! مو نابود موشی!" ۲۶ عیسیٰ دزوا گُفت: "ای کم ایمانا، چرا ایقس ترس خوردید؟" اوخته او باله شد و د یله باد و دریا هیبت کد و آرامش کامل برقرار شد. ۲۷ و اونا خیرت کده قد یگدیگه خُو گُفت: "ای چی رقم آدم آسته که حتی باد و دریا از آید شی موشه!"

^a ۲:۸ کلمه که د زبون یونانی بلده «کولی گرفته» استفاده شده، میتنه دیگه مَرَضِ های جلدی ام معنی بدیه. ^b ۱۲:۸ «بچکیچای امزی پادشاهی» یعنی «کسای که بلده امزی پادشاهی مقرر شده.» ^c ۲۰:۸ بلده معنای «باچه انسان» د فهرست لغات مُشکیل رجوع کنید.

شفای دُو آدمِ جندی

۲۸ وختیکه عیسیٰ دَ اُو طرفِ دریا دَ سرزمینِ جَدَریا^a رسید، دُو آدمِ جندی از قَدِ قَبِرا بُر شُدِه قد اَزو رُوی دَ رُوی شُد. اونا اُوَقَسِ خطرناک بُود که هیچ کس نَمیتَنست اَزو راه تیر شُنه. ۲۹ اوخته اُمُو جَنديا چيچ زده گُفت: "تُو دَز مو چی غَرَضِ دَری، آی باچه خُدا؟ آی تُو دَ اینجی اَمَدِے که پیش از وخت مو ره عذاب کُنی؟" ۳۰ کم وَری دُورتر ازوا یگ گِلِه کِنِه خُوک مِیچَرید. ۳۱ اوخته جِنیات دَ پیشِ عیسیٰ عَذر-و-زاری کده گُفت: "اگه مو ره بُر مونی، مو ره دَ داخلِ گِلِه خُوک رِبی کُو." ۳۲ عیسیٰ دَزوا گُفت: "بورید!" اوخته اونا بُر شُدِه دَ پوستِ خُوک ها داخل شُد و فوراً تمامِ گِلِه از دامَنِه تِپِه دَ مَنِه دریا هُجُوم بُرد و دَ مَنِه آو عَرَق شُدِه مُرد. ۳۳ چوپونوی خُوک ها دُوتا کده دَ شار رفت و تمامِ امزُو واقِعِه و قِصِه جَنديا ره بَلَدِه مُردُم نقل کد. ۳۴ اوخته تمامِ مُردُم شار بُرو اَمَد تا عیسیٰ ره بَنگرِه. و غَیبتیکه اُو ره دید، دَزو عَذر کد که از منطِقِه ازوا بورِه.

جور شُدونِ یگِ آدمِ شَل

۱ پس عیسیٰ دَ کِشتی سوار شُد و از دریا تیر شُدِه دَ شارِ خود خُوب اَمَد. ۲ دَ امزُو غَیت چند نفر یگِ آدمِ فَلَج ره که دَ بَلِه یگِ جاگه خاو بُود، دَ پیشِ اَزو اُورَد. وختیکه عیسیٰ ایمان ازوا ره دید، دَ آدمِ شَل گُفت: "باچه مه، خاطرِجم بَش، گُناهای تُو بخشیده شُد." ۳ اوخته بعضی از عالِمای دین قد خود خُو گُفت: "ای آدمِ کُفرگویی مونه." ۴ و عیسیٰ فکر های ازوا ره فامیده گُفت: "چرا ای فکر های فاسِد ره دَ دِل خُو جای میدید؟ ۵ کُدَم شی آسو آسته: آیا گُفتونِ ازی که، 'گُناه های تُو بخشیده شُد،' یا گُفتونِ ازی که 'باله شُو و راه بورُو؟' ۶ مگم تا بَدَنید که «باچه انسان» دَ رُوی زمی قُدرت-و-اِختیارِ بخشیدونِ گُناه ها ره دَرِه، بَنگرید که چیز کار مُونم." پس دَ امزُو آدمِ فَلَج گُفت: "باله شُو و جاگه خُو ره گِرَفته خانِه خُو بورُو." ۷ و اُمُو آدمِ باله شُدِه خانِه خُو رفت. ۸ وختی اُمُو جمعیتِ مُردُم ای واقِعِه ره هُوش کد، اونا عَذر بيم کد و خُداي ره که بَلَدِه انسان امی رقمِ اِختیار-و-قُدرت ره دَده بُود، شُکر-و-سپاس گُفت.

متی مالیه‌گیرِ یارِ عیسیٰ موشه

۹ وختیکه عیسیٰ از اُونجی پیش رفت، اُو یگِ آدمِ دَ نامِ متی ره دید که دَ جای مالیه-گِرِفَتو شِشْتُد. عیسیٰ دَزو گُفت: "از پُشتِ ازمه بیه." متی باله شُدِه از پُشتِ اَزو رِبی شُد. ۱۰ دَ حالیکه عیسیٰ دَ خانِه متی سرِ دِستَرخو شِشْتُد، تَعَدادِ کَلونِ مالیه‌گیرا و گُناهکارا اَمَد و قد عیسیٰ و یارای شی شِشْت. ۱۱ وختیکه فرِسیا ای کار ره دید اونا دَ یارای شی گُفت: "چرا اُستاد شُمو قد مالیه‌گیرا نان مُوخوره؟" ۱۲ عیسیٰ توره ازوا ره شَنِیده گُفت: "کسای که جور آسته، دَ طَیبِ ضرورَت نَدَرِه، بَلکِه کسای که ناجور آسته دَ طَیبِ ضرورَت دَرِه. ۱۳ بورید و معنی ازی توره ره پی بُبرید: 'ما رَحمت میخایم، نَه قُربانی،' چُون ما نَمَدیم که مُردَمای عادِل ره دَعوت کُنم، بَلکِه اَمَدیم که گُناهکارا ره دَعوت کُنم."

دَ بارِه روزه

۱۴ بعد اَزو یارای یحییٰ دَ پیشِ اَزو اَمَدِه گُفت: "چرا مو و فرِسیا عَذر روزه میگیری، ولِے یارای ازتُو روزه نَمیگیری؟" ۱۵ عیسیٰ دَزوا گُفت: "آیا مَهْمونای توی خانِه تا وختیکه داماد قد ازوا آسته، مِیتنه ماتم کُنِه؟ ولِے روزای مِیبه که داماد ازوا گِرَفته موشه؛ اوخته اونا روزه میگیرِه. ۱۶ هیچ کس یگِ ثوئِه رختِ نَو ره دَ کالای کُهَنه پِینه نَمو کُنِه، چراکه اُمُو پِینه از کالا کُنده موشه و پارگی از بد بَدَتَر موشه. ۱۷ و نَه ام شرابِ تازه ره دَ مَشک های کُهَنه شیو مونه؛ اگه بُکنه، مَشک ها تَرَقیده شرابِ لُوو موشه و مَشک ها ضایع موشه؛ بَلکِه شرابِ تازه ره دَ مَشک های نَو شیو مونه تا هر دُوی شی نِگاه شُنه."

شفا دَدونِ خاتونِ ناجور و زنده کدونِ دُختر

۱۸ دَ حالیکه عیسیٰ امی تورا ره دَزوا مُوگُفت، بَے بلغِه یکی از رهبرای عِبادت خانِه اَمَدِه دَ پیشِ اَزو زانو زَد و گُفت: "دُختر مه امی آلی مُرد؛ لیکن بیه و دِست خُو ره دَ بَلِه اَزو بیل و اُو زنده موشه." ۱۹ و عیسیٰ باله شُدِه قد یارای خُو از پُشتِ اَزو رِبی شُد.

^a ۲۸:۸ که امچنان دَ نامِ جَدَریا یا جَرَجِسیا مشهور بُود. ^b ۱:۹ یعنی دَ شارِ کُفرناخوم. دَ متی فصل ۱۳:۴ رُجوع کنید.

۲۰ دَ امْرُؤِ وَخْتِ یَکِ خَاثُوْ که مَدَّتِ دوازده سال خُونریزی دَشت، از پُشتِ عیسیٰ اَمَد و دَ دامونِ چَپَن شی دِست زَد، ۲۱ چُون اُو قَد خود خُو گُفتُ: "اگه بِنْتَم تنها دَ چَپَن شی دِست بَزَم، جور مُوشَم." ۲۲ عیسیٰ دُور خورده طرفِ اَزُو تُوخ کد و گُفت: "دُختر مه، خاطرِ جَم بَش، چراکه ایمان تُو، تُو ره شفا دَد!" و اُو خَاثُو دَ امْرُؤِ لِحظَه شفا پَیدا کد.

۲۳ وَخْتِ عیسیٰ دَ خانِه رَهبرِ عِبَادَتِ خانِه رَسید و نُوخه خانَا و مَرْدُمی رِه که چِخرا-و-مَخْتَه مُوکد دید، ۲۴ اُو دَزُوا گُفت: "بُر شُنید، چُون دُختر نَمُرده، بَلکِه خَاو رَفْتِه." مگم اُونَا سِرِ اَزُو خَنده کد. ۲۵ وَخْتیکه مَرْدُم رِه اَزُونجی بُر کد، عیسیٰ داخِل رَفْت و از دِستِ دُخترِ گِرِفت و اُو باله شُد. ۲۶ خَبرِ امزی واقِعَه دَ سراسرِ امْرُؤِ مَنْطِقَه تَبِت شُد.

جور شُدونِ دُو کور

۲۷ دَ حَالیکه عیسیٰ امْرُؤِ مَنْطِقَه مَورَفْت، دُو اَدَمِ کورِ از پُشتِ اَزُو اَمَد و چِیغِ زَدِه گُفت: "اِی باجِه داوُود، دَ بَلِه اَزمو رَحْم کُو!" ۲۸ وَخْتیکه عیسیٰ دَ خانِه داخِل شُد، اُمُو دُو اَدَمِ کورِ دَ پِیشِ اَزُو اَمَد. عیسیٰ دَزُوا گُفت: "اِیا شُمُو ایمانِ دَرید که ما امی کار رِه کده مِیتَم؟" اُونَا گُفت: "اَرِ، مَولا." ۲۹ اوخْتِه اُو دِست خُو رِه دَ بَلِه چِیمایِ اَزُوا اِیشت و گُفت: "مُطابِقِ ایمانِ شُمُو بَلدِه شُمُو اِنجامِ دَدِه شُنِه." ۳۰ و چِیمایِ اَزُوا واز شُد. عیسیٰ تَاکیدِ کده دَزُوا اَمَر کد: "هُوشِ کُنید که دَزی بارِه هِیچ کس چِیزی نَفامِه." ۳۱ مگم اُونَا بُرُو رَفْت و خَبرِ دَ بارِه عیسیٰ رِه دَ سراسرِ امْرُؤِ مَنْطِقَه تَبِت کد.

۳۲ دَ حَالیکه اُونَا بُرُو مَورَفْت، مَرْدُمِ یَکِ اَدَمِ چِنْدی رِه که گَنگه بُود، دَ پِیشِ عیسیٰ اُورِد. ۳۳ وَخْتِ عیسیٰ چِن رِه اَزُو بُر کد، اُمُو اَدَمِ گَنگه دَ توره گُفتو شُد و مَرْدُمِ خَیرو مَنده گُفت: "امی رَقمِ یَکِ چِیزِ هَرگِزِ دَ اِسْرَائیلِ دِیده نَشُدِه." ۳۴ مگم فَرِیسیا گُفت: "اُو دَ وَسِیلِه سَرِدِستِه چِنیات، چِنیات رِه بُر مُونِه."

دُعا بَلدِه حاصِلات

۳۵ عیسیٰ دَ تَمَامِ شارا و اَغیلا مِیگشت و دَ عِبَادَتِ خانِه هایِ اَزُوا تَعْلیمِ مِیَدَد و خوشخبری رِه دَ بارِه پادشاهیِ اَسْمُو اِعلانِ مُوکد و هَر مَرَضِ و هَر نَاجوری رِه شفا مِیَدَد.

۳۶ وَخْتیکه اُو جَمعیّتِ مَرْدُمِ رِه دید، دِلِ شی دَ حَالِ اَزُوا سوختِ چِراکه اُونَا رَقمِ گوسپندوی بَچوپو سَرگَرِدو و دَرَمَنده بُود. ۳۷ اوخْتِه دَ یارایِ خُو گُفت: "حاصِلِ کَلو اَسْتِه، لَیکِن کارگرِ کم. ۳۸ امزی خاطرِ از صَاحِبِ حاصِلِ خَاهِشِ کُنید که کارگرِ رِه بَلدِه جَم کَدونِ حاصِلِ خُو رَی کُنِه."

رَی کَدونِ دوازده رَسول

۱ عیسیٰ دوازده یارِ خُو رِه کُوی کد و دَزُوا اِختیار-و-قُدْرَتِ دَد تا اَرُوَاحِ نَپاکِ رِه بُر کُنِه و هَر مَرَضِ و هَر نَاجوری رِه شفا پَدیه. ۲ نامِ هایِ دوازده رَسولِ اِینیا اَسْتِه: اَوَّلِ شِمْعونِ مَشْهُورِ دَ پِترُس و بَرارِ شی اَندریاس، یَعقُوبِ باجِه زَبَدی و بَرارِ شی یُوخَنّا، ۳ فِیلِیپُس و بَرْتولما، توما و مَتّایِ مَالیهِ گِیر، یَعقُوبِ باجِه حَلْفی و تَدّی، ۴ شِمْعونِ غَیْرَتی^b و یَهُودایِ اِسْخَرِیوطی که یَهُودایِ اِسْخَرِیوطی عیسیٰ رِه دَ گِیر دَد. ۵ امی دوازده رِه عیسیٰ رَی کد و دَزِیا نَصِیْحَتِ کده گُفت: "دَ سَرزَمینایِ غَیْرِ یَهُودِ نَرَوید و دَ هِیچِ کُدَمِ از شارایِ سَامِریا داخِلِ نَشُنید، ۶ بَلکِه دَ پِیشِ گوسپندوی گَم شُدِه قَوْمِ اِسْرَائیلِ^c بَورید. ۷ و دَ حَالیکه مَورید، اِعلانِ کده بُگید که، 'پادشاهیِ اَسْمُو نَزْدِیکِ شُدِه.' ۸ نَاجورا رِه شفا پَدید، مَردها رِه زنده کُنید، کولیِ گِرِفته ها رِه پاک کُنید و چِنیات رِه بُر کُنید. مُفْتِ پَیدا کَدید، مُفْتِ پَدید. ۹ هِیچِ طَلّا یا نُقرِه یا سِکِه مِسی دَ کَمَرِندایِ خُو قَد خُو نَبَرید، ۱۰ و نَه ام خَلطَه بَلدِه راهِ یا دُو کالَا یا کُوشِرِه یا تَبِاق، چِراکه کارگرِ حَقْدَارِ خوراک-و-پوشاکِ خُو اَسْتِه. ۱۱ دَ هَر شارِ و اَغیلِ که داخِلِ مُوشید، یَگُو اَدَمِ رِه سُرَاغِ کُنید که لایقِ شُمُو رِه دَشتِه بَشِه، و دَ اُمونجی بُمَید تا وَخْتیکه امْرُؤِ جَایِ بُر نَشُدید. ۱۲ وَخْتیکه دَ خانِه داخِلِ مُوشید، سلامِ بُگید. ۱۳ اگه اُمُو خانِه لایقِ شُمُو رِه دَشت، بیلید که سلامِ شُمُو دَ سِرِ اَزُوا قَرارِ بَگیرِه و اگه لایقِ شُمُو رِه نَدَشت، سلامِ شُمُو پَسِ دَ خُودونِ شُمُو مِییه. ۱۴ و اگه کس قَد شُمُو خوش آمد نَکد و یا دَ تورایِ شُمُو گوش نَدَد، دَ وَخْتِ بُر شُدو امْرُؤِ خانِه یا شارِ خَاکِ پایایِ خُو رِه تَکِ بَزید. ۱۵ ما حَقِیْقَتِ رِه دَزِ شُمُو مُوگَم، دَ رُوزِ قِضاوَتِ^d بَلدِه سَرزَمینِ سَدوم و عَمُورِه مَجازاتِ سُبُکْتَرِ مُوشِه نَسَبَتِ دَ امْرُؤِ شار."

۱۶ "اِینه، ما شُمُو رِه رَقمِ گوسپندو دَ مِینکَلِ گُرگا رَی مُوَم. پَس رَقمِ مارها هُوشیارِ و رَقمِ کُوترا بَ اَزارِ بَشید. ۱۷ و از مَرْدُمِ اِحتِیاطِ کُنید، چِراکه اُونَا شُمُو رِه دَ مَحکَمِه ها تَسْلیمِ مُونِه و دَ عِبَادَتِ خانِه هایِ خُو قَد قَمچی مِیزَنِه ۱۸ و شُمُو بَخاطرِ اَزَمِه دَ پِیشِ والیِ ها و پادشایو کَش مُوشید تا

^a ۳۴:۹ یعنی «حُکمران». ^b ۴:۱۰ شِمْعونِ یکی از اعضاءِ گروهِ با غَیْرَتِ بُود که بَخاطرِ وَطَنِ خُو قَد رُومی ها جَنگِ مُوکد. ^c ۶:۱۰ دَ جَایِ «قَوْمِ اِسْرَائیلِ» دَ زَبونِ یونانی «خانِه اِسْرَائیلِ» نَوشْتِه یِه. ^d ۱۵:۱۰ یعنی «دَ رُوزِ اَحْرَتِ».

بلده ازوا و مردمای غیر یهود شاهدی پدید. ۱۹ مگم وختیکه شمو ره تسلیم مونه، غصه نکئید که چی رقم توره بگید و یا چی بگید؛ چون د امزو و عیت دز شمو گفته موشه که چی بگید، ۲۰ چراکه توره گوی شمو نیستید، بلکه روح آته آسمانی شمو آسته که از طریق از شمو توره موگه. ۲۱ «برار، برار ره و آته، باچه ره د مرگ تسلیم مونه؛ و بچکیچا د روی آته و آبه خو میخیزه و اونا ره د کشتو میدیه. ۲۲ از خاطر نام ازمه، تمام مردم از شمو بد موبره، مگم هر کسی که تا آخر صبر-و-حوصله کنه، نجات پیدا مونه.» ۲۳ «وختیکه شمو ره د یگ شار آزار-و-آذیت مونه، د شار دیگه دوتا کنید. ما حقیقت ره دز شمو موگم، پیش از آمدون «باچه انسان» شمو نمیتنید د تمام شارای اسرائیل بورید.»^a

۲۴ «شاگرد از استاد خو کده باله تر نییه و نه ام غلام از بادار خو کده باله تر آسته. ۲۵ بلده شاگرد امیقس بس آسته که رقم استاد خو شنه و غلام رقم بادار خو. اگه اونا کنه خانه ره «بعلزبول»^b گفت، پس چیقس کلوتر عیال خانه ازو ره بد موگیه.»

۲۶ «پس ترس نخورید ازوا، چون هیچ چیز نیسته که پوشیده بشه و بر ملا نشنه و هیچ چیزی نییه که تاشه بشه و معلومدار نشنه. ۲۷ چیزی ره که د تریکی دز شمو موگم، د روشنی بگید و چیزی که د گوش شمو گفته شد، از بله بام ها اعلان کنید. ۲۸ و از کسای که جسم ره موکشته، وله روح ره کشته نمیتنه، ترس نخورید، بلکه امزو ترس بخورید که میتنه ام روح و ام جسم ره د دوزخ نابود کنه. ۲۹ آیا دو مرغک د یگ پیسه سودا نموشه؟ باوجود ازی، یکی ازوا ام بدون خاست-و-اراده آته آسمانی شمو د زمی نموفته. ۳۰ و حتی تمام موی های سر شمو پگ شی د پیش ازو حساب شده. ۳۱ پس ترس نخورید، چون ارزش از شمو باله تر از هزاران مرغک آسته.»

۳۲ «پس هر کسی که مره د پیش مردم اقرار کنه، ما ام او ره د حضور آته خو که د عالم باله آسته، اقرار موئم. ۳۳ لیکن هر کسی که مره د پیش مردم انکار کنه، ما ام او ره د حضور آته خو که د آسمو آسته، انکار موئم.»

۳۴ «گمان نکئید که ما آمدیم تا صلح-و-آشتی ره د زمی بیرم. ما آمدیم که صلح-و-آشتی ره بیرم، بلکه آمدیم تا شمشیر ره بیرم. ۳۵ چون ما آمدیم تا باچه ره د خلاف آته شی، دختر ره د خلاف آبه شی، بیری ره د خلاف خسرمادر شی قرار بدیم ۳۶ و دشمنون یگ شخص، عیال خانه خود شی موشه.»

۳۷ «هر کسی که آته یا آبه خو ره از مه کده کلوتر دوست داشته بشه، لایق ازمه ره ندره و هر کسی که دختر یا باچه خو ره ازمه کده کلوتر دوست داشته بشه، ام لایق ازمه ره ندره. ۳۸ و هر کسی که صلیب خو ره باله نکنه و از پشت مه نییه، لایق ازمه ره ندره. ۳۹ هر کسی که د طلب جان خو بشه او ره از دست میدیه و هر کسی که جان خو ره بخاطر ازمه از دست بدیه، او ره د دست میره.»

۴۰ «هر کسی که شمو ره قبول کنه، مره قبول کده و هر کسی که مره قبول کنه، امو ره قبول کده که مره ربی کده. ۴۱ هر کسی که یگ پیغمبر ره د عنوان پیغمبر قبول کنه، اجر یگ پیغمبر ره د دست میره و هر کسی که یگ آدم عادل ره د عنوان یگ آدم عادل قبول کنه، اجر یگ آدم عادل ره د دست میره. ۴۲ هر کسی که حتی یگ پیله او یخ د یکی امزی آدمای ریزه د عنوان یار ازمه بدیه که وچی کنه، ما حقیقت ره دز شمو موگم که او به اجر نمومنه.»

سوال یحیی از عیسی

۱ وختیکه عیسی از هدایت ددو د دوازده یار خو خلاص شد، او از اونجی ربی شد تا د شارای ازوا^c تعلیم بدیه و موعظه کنه. ۲ وختی یحیی د بندی خانه د باره کارای مسیح شنید، او دو نفر از پیروای خو ره ربی کد ۳ تا ازو پرسان کنه، «آیا تو امو کس آستی که آمدنی یه، یا مو چیم د راه کدم کس دیگه بشی؟» ۴ عیسی د جواب ازوا گفت: «بورید، چیزای ره که میشنوید و مینگرید د یحیی خبر بدید؛ دزو بگید که کورا بینا موشه، لنگا راه موره و کولی گرفته ها پاک موشه، کر ها شنوا موشه، مرده ها دوباره زنده موشه و د غریبا خوشخبری دده موشه. ۶ نیک د بخت کسی که از مه دلخور نشنه.»

۷ وختیکه پیروای یحیی مورفت، عیسی قد جمعیت مردم د باره یحیی د گپ زدو شد و گفت: «بلده توخ کدون چیز خیل د بیابو رفتید؟ بلده توخ کدون یگ نی که از باد میلرزه؟ ۸ خی بلده توخ کدون چیز خیل رفتید؟ بلده دیدون آدمی که کالای ابریشمی د جان شی آسته؟ اونه، کسای که کالای ابریشمی موبوشه جای شی د قصر های پادشایو آسته. ۹ پس بلده دیدون چیز خیل برو رفتید؟ بلده دیدون یگ پیغمبر؟ ارے، ما دز شمو موگم که یحیی از پیغمبر کده بزرگتر آسته. ۱۰ یحیی امو کس آسته که د باره شی نوشته شده:

اینه، ما رسول خو ره پیشلون تو ربی موئم

^a ۲۳:۱۰ «پیش از آمدون باچه انسان» د اینجی «پیش از دوباره زنده شدن عیسی مسیح» معنی میدیه. ^b ۲۵:۱۰ «بعلزبول» یگ نام دیگه بلده شیطو آسته. ^c ۱:۱۱ «شارای ازوا» احتمالاً «شارای جلیلیه» بشه.

تا راه تو ره پیش روی تو آماده کنه.

۱۱ ما حقیقت ره دز شمو موگم: د مینکل کسای که از خاتونو زیده شده، هیچ کس از یحیای تعمیر دهنده کده بزرگتر نمده؛ و له ریزهترین شخص د پادشاهی آسمو ازو کده بزرگتر آسته. ۱۲ از زمان یحیای تعمیر دهنده تا آلی ره پادشاهی آسمو از جبر-و-سبتم رنج برده و مردمای زورآور کوشش مونه که د زور دزو دسترسی پیدا کنه. ۱۳ چون تمام انبیا و تورات تا ظهور یحیی پیشگویی کده ۱۴ و اگه شمو میخاید قبول کنید، یحیی امو ایلاس آسته که آمدنی بود. ۱۵ هر کسی که گوش شنوا دره گوش بگیره.

۱۶ ای نسل ره قد چیز خیل برابر کنم؟ امیا رقم بچکیچای آسته که د بازار ها ششته و یگدیگه خو ره کوی کده ۱۷ موگیه: 'بلده شمو سرنی زدی، شمو بازی نکدید و نوحه خاندی، شمو ماتم نکدید.'

۱۸ چون یحیی که آمده، او نه موخوره و نه وچی مونه، اونا موگیه که 'او جن دره'. ۱۹ «باچه انسان» که آمده، ام موخوره و ام وچی مونه؛ مردم موگیه: 'اونه، او آدم پرخور و شرابی و رفیق مالیهگیرا و گناهکارا آسته!' و له حکمت د وسیله اعمال خو حق ثابت موشه.

وای د حال شارای که توبه نمونه

۲۰ اوخته عیسی شروع د ملامت کدون شارای کد که کلونی معجزای شی د امزو شارا ظاهر شد، چراکه اونا توبه نکدد. ۲۱ او گفت: "وای د حال تو، ای خورزین! و وای د حال تو، ای بیت صیدا! چون معجزای که د منه از شمو ظاهر شد، اگه د صور و صیدون ظاهر موشد، اونا غدر وخت پیش پلاس موبوشید و د خگشتر ششته توبه موکد. ۲۲ مگم ما دز شمو موگم، د روز قضاوت بلده صور و صیدون مجازات سبکتر موشه نسبت دز شمو. ۲۳ و تو، ای کفرناحوم، آیا تا آسمو سر تو بلند موشه؟ نه، تو د قار عالم مرده ها سرنگون موشی، چون معجزای که د منه از تو ظاهر شد، اگه د سدوم ظاهر موشد، امو شار تا امروز باقی مومند. ۲۴ مگم ما دز تو موگم، د روز قضاوت بلده سرزمین سدوم مجازات سبکتر موشه نسبت دز تو."

آسودگی از زیر بار و زحمت کشی

۲۵ د امزو غیت عیسی دعا کده گفت: "ای آته، صاحب آسمو و زمی، از تو شکرگزاری مونم که ای چیزا ره از آدمای دانا و هوشیار تاشه کده و بلده بچکیچای ریزه برملا کده. ۲۶ آرے، ای آته، چون خاست-و-اراده از تو امی بود.

۲۷ آته مه تمام چیزا ره دز مه تسلیم کده؛ هیچ کس باچه ره نمینخشه بغير از آته و امی رقم آته ره ام هیچ کس نمینخشه بغير از باچه و کسای که باچه بخایه دزوا برملا کنه. ۲۸ ای تمام کسای که د زحمت و زیر بار گزنگ آستید، پیش از مه بیید و ما دز شمو آرامش میدم. ۲۹ یوغ از مه ره د گردون خو بیید و از مه تعلیم بگیرید، چراکه ما حلیم و نرمدل آستم و شمو د جان های خو آرامش پیدا مونید، ۳۰ چراکه بردون یوغ از مه آسو و بار از مه سبک آسته."

سوال د باره روز آرام

۱۲ ۱ د امزو زمان عیسی د روز آرام از منه کشت های گندم تیر موشد و یارای شی ازی که گشنه بود، شروع د کندو و خوردون خوشه های گندم کد. ۲ مگم وختیکه فریسیا ای کار ره هوش کد، اونا دزو گفت: "اونه، یارای تو کاری ره انجام میدیه که د روز آرام روا نیسته." ۳ عیسی دزوا گفت: "آیا شمو نخواندید که داوود چیز کار کد وختیکه خود شی و رفیقای شی گشنه بود؟ ۴ او د خانه خدا داخل شده نان تقدیم شده ره خورد ۵ که خوردون شی بلده ازو و رفیقای شی روا نبود، بلکه تنها بلده پیشوایو روا بود. ۵ یا د تورات نخواندید که د روز آرام پیشوایو د خانه خدا حرمت روز آرام ره نگاه نموننه، و له باز ام به گناه آسته؟ ۶ مگم ما دز شمو موگم، یگو کس بزرگتر از خانه خدا د اینجی آسته. ۷ اگه معنای امزی توره ره پی موبردید: 'ما رحمت میخایم، نه قربانی،' شمو نفرای بیگناه ره محکوم نموکدید، ۸ چون «باچه انسان» صاحب روز آرام آسته."

۹ عیسی ازونجی رفت و د عبادت خانه ازوا داخل شده ۱۰ یگ آدم ره دید که یگ دست شی خشک شد. و اونا از عیسی پرسان کده گفت: "آیا شفا ددو د روز آرام روا آسته یا نه؟" اونا ای ره گفت تا او ره ملامت کنه. ۱۱ عیسی دزوا گفت: "اگه کدم از شمو یگ گوسپو دشته بشید و او د روز آرام د یگ چفوری بفته، آیا او ره گرفته ازونجی بر نموکدید؟ ۱۲ پس انسان از گوسپو کده چیقس باارزشتتر آسته؛ او باید کومک شنه."

۱۲:۴ داوود نان تقدیم شده ره که از میز مقدس باله شده بود د اجازه پیشوا گرفته خورد.

امزی خاطر انجام ددون کارای نیک د روز آرام روا آسته. " ۱۳ اوخته د امزو آدم گُفت: "دست خو ره دراز کو. " او دراز کد و دست شی رقم دست دیگه شی وری جور شد. ۱۴ مگم فریسیا برو رفت و د ضد ازو نقشه کشید که چی رقم او ره نابود کنه.

خدمتگارِ انتخاب شده خدا

۱۵ وختی عیسی امزی نقشه خبر شد، او ازونجی رفت. مگم یگ جمعیت کنه از پشت ازو ری شد و او پگ ازوا ره شفا دد ۱۶ و دزوا امر کد که او ره بر ملا کنه ۱۷ تا چیزی که د وسیله اشعیای نبی گفته شد، پوره شه: ۱۸ "ایمنی خدمتگار مه آسته که او ره انتخاب کدیم و دوست دشتنی مه که جان مه از شی خوش-و-راضی آسته. ما روح خو ره د بله ازو قرار میدیم و او عدالت ره د ملت های غیر یهود اعلان مکنه. ۱۹ او جنجال نمونه و نه ام شر-و-شور مکنه، و نه ام آواز ازو ره کس د کوچه ها میشنوه. ۲۰ او نی جغزی شده ره میده نمونه و نه ام پلته نیم سوخته ره گل مکنه تا وختیکه عدالت ره د پیروزی برسته. ۲۱ و د نام ازو ملت های غیر یهود امیدوار آسته."

عیسی و بعزلبول یعنی رئیس جنیات

۲۲ اوخته اونا یگ آدم چندی ره د پیش ازو آورد که کور و گنگه بود و عیسی او ره شفا دد، بطوری که امو گنگه تنست توره بگیه و بنگره. ۲۳ و تمام مردم خیر و منده گُفت: "ایا امی آدم باچه داوود نیبه؟" ۲۴ مگم وختیکه فریسیا ای توره ره شنید، اونا گُفت: "ای نفر جنیات ره بر کده نمیتنه اگه د کومک بعزلبول سر دسته جنیات نبشه." ۲۵ عیسی فکرای ازوا ره پی برد و دزوا گُفت: "هر مملکت که د ضد خود خو تقسیم تقسیم شه، بیرو موشه و هر شار یا خانه که د ضد خود خو تقسیم تقسیم شه، اوستوار نمونه. ۲۶ اگه شیطو، شیطو ره بر کنه، او د ضد خود خو تقسیم تقسیم شه؛ پس پادشاهی شی چطور برقرار مونه؟ ۲۷ و اگه ما د وسیله بعزلبول جنیات ره بر مونم، پیروای^a از شمو د وسیله چیز خیل اونا ره بر مونه؟ امزی خاطر، اونا د بله شمو قضاوت مکنه. ۲۸ لیکن اگه ما د وسیله خدا جنیات ره بر مونم، بدیدید که پادشاهی خدا د بین شمو آمده. ۲۹ یا چطور یگ نفر میتنه که د خانه یگ آدم زورتو داخل شه و مال های شی ره غارت کنه، بدون ازی که اول امو آدم زورتو ره بسته کنه؟ ولی بعد ازو میتنه خانه شی ره غارت کنه. ۳۰ هر کسی که قد ازمه نیبه، د ضد مه آسته و هر کسی که قد ازمه جم نمکنه، او تیت پرک مونه. ۳۱ امزی خاطر دز شمو مونم، انسان هر رقم گناه و کفرگویی که کنه، میتنه بخشیده شه، مگم کفرگویی د ضد روح القدس بخشیده نموشه. ۳۲ و هر کسی که د ضد «باچه انسان» توره بگیه، بخشیده موشه، مگم کسی که د ضد روح القدس توره بگیه، او بخشیده نموشه، نه د ای دنیا و نه د دنیای که آمدنی به.

۳۳ اگه درخت ره خوب کاله کنید، او میوه خوب میدیه و اگه درخت ره خراب کالید، او میوه خراب میدیه، چون درخت از میوه خو شخته موشه. ۳۴ ای اولادای تیرمار، چطور میتنید چیزای خوب بگید، د حالیکه شریر استید؟ چون دان انسان از چیزی که د دل انسان پریمو آسته، توره مویگه. ۳۵ آدم خوب از خزانه خوب دل خو چیزای خوب بر مونه و آدم شریر از خزانه بد خو چیزای بد بر مونه. ۳۶ مگم ما دز شمو مونم که مردم بلده هر توره پوچ-و-ناسنجیده که مویگه، د روز قضاوت باید حساب بدیه؛ ۳۷ چون از خاطر تورای خو عادل حساب موشی و از خاطر تورای خو محکوم موشی."

عالمای یهود و فریسیا معجزه طلب مونه

۳۸ اوخته یگ تعداد از عالمای دین و فریسیا دزو گُفت: "ای استاد، مو میخاهی که از تو یگ معجزه بنگری." ۳۹ او د جواب ازوا گُفت: "نسل شریر و زناکار معجزه طلب مونه! مگم هیچ معجزه دزوا نشو دده نموشه بغیر از معجزه یونس پیغمبر. ۴۰ چون امو رقم که یونس سه شاو

^a ۲۷:۱۲ د جای «پیروای شمو» د زیون یونانی «باچه های شمو» نوشته به.

و سه روز د کوره ماهی مند، «باچه انسان» ام سه شاو و سه روز د کوره زمی مومنه. ^{۴۱} د روز قضاوت مردم نینوا قد امزی نسل ایسته موشه و ای نسل ره محکوم مونه، چراکه مردم او زمان بخاطر موعظه یونس توبه کد. و آلی یگو کس بزرگتر از یونس د اینجی آسته. ^{۴۲} ملکه جنوب د روز قضاوت قد امزی نسل باله موشه^{۴۳} و امیا ره محکوم مونه، چون او از دورترین منطقه دنیا آمد تا حکمت سلیمان ره گوش بگیره، و آلی یگو کس بزرگتر از سلیمان د اینجی آسته.

^{۴۴} وختیکه روح ناپاک از یگ آدم بر موشه بلده آرام گرفتو د جای های خشک موره، مگم پیدا نمیتنه. ^{۴۴} اوخته او مویگه، پس د خانه خو مورم، امزو جای که آدمم. وختیکه پس مییه، او امو خانه ره خالی، جارو شده و منظم مینگره. ^{۴۵} اوخته او هفته هفت روح دیگه ره قد خو میره که بدتر از خود شی یه و اونا د اونجی داخل شده جای-د-جای موشه؛ و آخرکار حالت امزو نفر بدتر از اول شی موشه. عین چیز قد امزی نسل شریبر ام موشه.

آبه و برارون عیسی

^{۴۶} د حالیکه عیسی هنوز قد امزو جمعیت توره موگفت، آبه شی و برارون شی د برو ایسته بود و میخاست که قد شی توره بگیه. ^{۴۷} یگ نفر آمده دزشی گفت: «اونه، آبه تو و برارون تو د برو ایسته یه و میخایه که قد تو توره بگیه.» ^{۴۸} مگم کسی که امی ره گفتد عیسی د جواب شی گفت: «آبه مه کی آسته و برارون مه کی یه؟» ^{۴۹} و دست خو ره سون یارای خو دراز کده گفت: «اینیا آبه مه و برارون مه آسته. ^{۵۰} چون هر کسی که خاست-و-اراده آته مره که د آسمو آسته د جای بیره، اونمو برار و خوار و آبه مه آسته.»

مثل چار رقم زمی

۱۳ ^۱ د امزو روز عیسی از خانه برو رفت و د لب دریا ششت. ^۲ جمعیت کته د دور ازو جم شد، د اندازه که او د یگ کشتی سوار شده ششت و پگ مردم د لب دریا ایسته شد.

^۳ اوخته عیسی چیزای کلو ره د مثل دزوا بیان کده گفت: «یگ روز یگ دیغو بلده تخم زدو برو رفت. ^۴ د حالیکه تخم ره پاش میدد، یگ مقدار شی د راه افتد و مرغکو آمده اونا ره خورد. ^۵ یگ مقدار دیگه شی د زمین سنگلاخ افتد، د جایی که خاک کلو نداشت؛ اونا د زودی سوز کد، چراکه خاک غوج نبود. ^۶ مگم وختیکه آفتو بر شد اونا سوخت و ازی که ریشه نداشت خشک شد. ^۷ یگ مقدار شی د مینکل خارا افتد و خارا کته شده اونا ره قپه کد. ^۸ مگم یگ مقدار دیگه شی د زمین خوب افتد و ثمر دد؛ یگون شی صد برابر، یگون شی شصت برابر و یگون شی سی برابر. ^۹ هر کسی که گوش شنوا دره گوش بگیره.»

^{۱۰} اوخته یارای شی د پیش ازو آمده ازو پرسان کد: «چرا قد ازوا د مثل توره موگی؟» ^{۱۱} او د جواب ازوا گفت: «پی بردون راز های پادشاهی آسمو بلده شمو بخشیده شده، مگم دزوا بخشیده نشده، ^{۱۲} چون کسی که دره، دزو کلوتر دده موشه تا پرمو دشته بشه، مگم کسی که ندره، حتی امو چیزی ره که دره ام از شی گرفته موشه. ^{۱۳} امزی خاطر قد ازوا د مثل توره موگیم، چراکه اونا توخ مونه، و له نمینگره و گوش میگیره و له نمیشنوه و پی نموبره. ^{۱۴} د باره ازوا پیشگویی اشعیا نبی پوره موشه که موگیه:

شمو شنیده مورید، مگم هرگز پی نموفتید،

دوامدار توخ مونید، و له هرگز نمینگرید،

^{۱۵} چون دل امزی قوم سخت شده

و گوشای شی گزنگ شده

و چیمای خو ره پوٹ گرفته؛

نشنه که قد چیمای خو بنگره

و قد گوشای خو بشنوه

و قد دل های خو پی ببره

و پس تاو بخوره و ما اونا ره شفا بدیم.»

^{۱۶} «مگم نیک د بخت چیمای شمو که مینگره و گوشای شمو که میشنوه. ^{۱۷} ما حقیقت ره دز شمو موگم، غدر پیغمبرا و آدمای عادل آرزو دشت که چیزی ره که شمو مینگرید، بنگره، و له ندید و چیزی ره که شمو میشنوید، بشنوه، مگم نشنید.»

^a ۱۲:۴۲ «باله شدو» یعنی «دوباره زنده موشه.»

۱۸ "پس معنای مثلِ دیغو ره بشنَوید: ۱۹ وختیکه یگو کس کلام پادشاهی آسمو ره میسنوه و او ره نموفامه، شریر^{۱۸} مییه و چیزی ره که د دل ازو کشت شده، دزی مونه. ای تخمی آسته که د راه کشت شد. ۲۰ تخمی که د زمین سنگلاخ کشت شد، کسی آسته که کلام ره میسنوه و فوری او ره د خوشی قبول مونه. ۲۱ ولے ازی که از خود ریشه ندره، فقط بلده یگ مدت کوتاه دوام مونه و غبتیکه مشکلات و آزار-و-اذیت بخاطر کلام پیش مییه، دستی از راه بر موشه. ۲۲ تخمی که د بین خارا افتد، کسی آسته که کلام ره میسنوه، لیکن تشویش دنیا و عشق مال-و-دولت کلام ره قپه مونه و او بے ثمر مونه. ۲۳ مگم تخمی که د زمین خوب افتد کسی آسته که کلام ره میسنوه و او ره موفامه و پرتمر شده یگون شی صد، یگون شی شصت و یگون شی سی برابر ثمر میدیه."

مثلِ علفِ بیکاره

۲۴ عیسی یگ مثلِ دیگه ره آورده دزوا گفت: "پادشاهی آسمو رقم کسی آسته که د زمین خو تخم خوب پاش دد؛ ۲۵ مگم وختیکه مردم د خاو بود، دشمو آمده د منہ کشت گندم تخم علف بیکاره ره پاش دد و رفت. ۲۶ و غبتیکه گندم سوز کده خوشه کد، علف بیکاره ام بر شد. ۲۷ اوخته غلامای صاحب زمی د پیش شی آمد و گفت: 'صاحب، آیا تو تخم خوب د زمین خو پاش ندده بودی؟ پس ای علف های بیکاره از کجا شده؟' ۲۸ او د جواب ازوا گفت: 'ای کار دشمو آسته.' غلاما دزوا گفت: 'آیا میخاهی که مو بوری و اونا ره جم کنی؟' ۲۹ لیکن او گفت: 'نه، نشنه که د وخت پوجی کدون علف های بیکاره گندم ره ام قد ازوا از ریشه بکنید. ۳۰ بیلید که تا وخت درو هر دوی شی یگجای رشد کنه، بسه د وخت درو، ما د دروگرا موگم که اول علف های بیکاره ره جم کده قوده کنه تا سوختنده شنه و بعد ازو گندم ره جم کده د دی خانه مه ذخیره کنید."

مثلِ تخمِ شرشم

۳۱ عیسی یگ مثلِ دیگه آورده دزوا گفت: "پادشاهی آسمو رقم تخم شرشم آسته که یگ آدم گرفته د زمین خو کشت کد. ۳۲ اگرچه از تمام تخم ها^b کده ریزه تر آسته، ولے غبتیکه رشد مونه از تمام بوته ها-و-سوزی جات کده کثه تر موشه و رقم یگ درخت جور موشه، د اندازه که مرغکوی هوا مییه و د شاخچه های شی وور جور مونه."

۳۳ عیسی یگ مثلِ دیگه آورده دزوا گفت: "پادشاهی آسمو رقم خمیرمایه آسته که یگ خاتو او ره گرفت و قد سه کاسه آرد گت کد تا تمام خمیر رسید. ۳۴ عیسی تمام ازی چیزا ره د مثل د امرو جمعیت گفت و بدون مثل هیچ چیز دزوا نگفت ۳۵ تا چیزی که د وسیله پیغمبر گفته شد، پوره شنه:

"ما دان خو ره بلده مثل گفتو واز موئم،

ما چیزای ره موگم که از شروع دنیا پوشیده منده."

تشریح مثلِ علف های بیکاره

۳۶ بعد ازو عیسی جمعیت ره رخصت کد و د داخل خانه رفت و یارای شی د پیش ازو آمده گفت: "مثل علف های بیکاره زمی ره دز مو تشریح کو. ۳۷ او د جواب ازوا گفت: "کسی که تخم خوب ره کشت مونه، «باچه انسان» آسته. ۳۸ و زمی، امی دنیا آسته و تخم خوب بچکیچای پادشاهی آسمو؛ علف های بیکاره اولادای امرو شریر آسته؛ ۳۹ و دشمنونی که اونا ره کشت کد، ایلیس آسته. و فصل درو آخر زمان آسته و دروگرا ملایکه های یه. ۴۰ پس امو رقم که علف های بیکاره جم موشه و د آتش در دده موشه، د آخر زمان امو رقم موشه. ۴۱ «باچه انسان» ملایکه های خو ره ربی مونه و اونا پگ گمراه کونده ها و تمام بدکارا ره از پادشاهی شی جم موکنه ۴۲ و د کوره آتش پورته مونه، د جایی که چخرا و دندو-خیی آسته. ۴۳ اوخته آدمای عادل د پادشاهی آته آسمانی خو رقم آفتو روشنی میدیه. هر کسی که گوش شنوا دره، گوش بگیره."

مثلِ گنجِ تاشه شده

۴۴ پادشاهی آسمو رقم گنج تاشه شده د یگ زمی آسته که یگ آدم او ره پیدا کده بسم تاشه مونه؛ اوخته از خوشی ازو رفته هرچیزی که دره سودا مونه و آمده امو زمی ره میخره.

۴۵ بسم، پادشاهی آسمو رقم تجاری آسته که د طلب مرواری های نوربند آسته؛ ۴۶ و غبتیکه یگ مرواری قیمتبیای ره پیدا کد، او رفته تمام مال-و-ملک خو ره سودا کد و امو مرواری ره خرید.

^a ۱۹:۱۳ یعنی «شیطو». ^b ۳۲:۱۳ «تمام تخم ها» یعنی تخم های سوزی جات و غله و دانه.

مَثَلِ جالِ های ماهی‌گیری

۴۷ امچنان پادشاهی آسمو رقمِ یگِ جالِ ماهی‌گیری آسته که دَ دریا آندخته شد و ماهیای رقم رقم دَ مَنه شی جم شد. ۴۸ وختیکه جال پُر شد، اونا او ره دَ لب-دریا کشید و بعد ازو ششته ماهیای خوب ره دَ سبدها جم کد، ولے ماهیای بد ره دُور پورته کد. ۴۹ دَ آخر زمان ام امی رقم موشه: ملایکه ها میبه و بدکارا ره از مردمای عادل جدا مونه ۵۰ و اونا ره دَ کوره آتش پورته مونه، دَ جایی که چخرا و دندو-خیی آسته. ۵۱ آیا تمام امزی تورا ره پی بُریدید؟ " اونا دَ جواب شی گفت: " ارے " ۵۲ عیسی دَ زوا گفت: " امزی خاطر، هر عالم دین که دَ باره پادشاهی آسمو تعلیم دده شده بشه، او رقم صاحبِ خانه آسته که از خزانه خو چیزای نو و کهنه بر مونه. "

مردمِ ناصیره عیسی ره رد مکنه

۵۳ وختی عیسی گفتون امزی مثل ها ره خلاص کد، او ازونجی ریی شد. ۵۴ و غتیکه دَ منطقه خود خو رسید، او مردم ره دَ عبادت خانه ازوا تعلیم دد، بطوری که اونا حیرو منده گفت: " ای آدم امی حکمت و امی قدرتِ معجزه ها ره از کجا کده؟ ۵۵ آیا امی آدم باچه نجار نیسته؟ آیا نام آبه شی مریم نیبه؟ آیا یعقوب، یوسف، شمعون و یهودا برارون شی نیسته؟ ۵۶ و پگ خوارون شی دَ اینجی قد ازمو نیبه؟ پس تمام امزی چیزا ره ای آدم از کجا یاد گرفت؟ " ۵۷ و اونا قد ازو مخالفت کد. ۵۸ مگم عیسی دَ زوا گفت: " دَ یگ پیغمبر دَ هیچ جای بی احترامی نموشه، جز دَ منطقه و خانه خود شی. " ۵۸ و او بخاطر بی ایمانی ازوا معجزه های کلو دَ اونجی انجام ندد.

مرگِ یحیای تعمیر دهنده

۱۴ ۱ دَ امزو زمان هیرودیس حکمران خبر ها ره دَ باره عیسی شنید ۲ و دَ خدمتگرای خو گفت: " ای یحیای تعمیر دهنده آسته؛ ای از مرده ها دوباره زنده شده و امزی خاطر ای معجزه ها دَ وسیله ازو ظاهر موشه. " ۳ چون هیرودیس بخاطر هیرودیا خاتون برار خو فیلیپس، یحیی ره گرفتار کده بسته کدد و دَ بندی خانه آندختد، ۴ چراکه یحیی دَ زو موقت: " بلده تو روا نیبه که امی خاتو ره بگیری. " ۵ اگرچه او میخواست که یحیی ره بکُشه، مگم از جمعیتِ مردم ترس خورد، چراکه اونا او ره بحیث یگ پیغمبر مینخشید. ۶ لیکن وختیکه جشن سالگیره هیرودیس رسید، دختر هیرودیا دَ مَنه مجلس رقص کد و هیرودیس ره خوشحال کد، ۷ دَ اندازه که او قسم خورده وعده کد هر چیزی که او طلب کنه بلده ازو میدیه. ۸ و او دَ پند آبه خو گفت: " سر یحیای تعمیر دهنده ره دَ امینجی دَ یگ پطنوس دز مه بدی. " ۹ اوخته پادشاه غمگی شد، ولے ازی که قسم خورده بود و ام بخاطر مهمونای خو امر کد که سر یحیی ره دَ زو بدیه. ۱۰ پس او نفر ریی کد و سر یحیی ره دَ بندی خانه از تن شی جدا کد؛ ۱۱ اوخته سر ازو دَ یگ پطنوس آورده شده دَ دختر دده شد و دختر او ره دَ پیش آبه خو بُرد. ۱۲ بعد ازو پیروای یحیی آمد و جسد ازو ره برده دَ خاک دفن کد و رفته دَ عیسی خبر دد.

عیسی پنج هزار نفر ره نان میدیه

۱۳ وختیکه عیسی ای خبر ره شنید، او دَ یگ کشتی سوار شده ازونجی تنهای خو دَ یگ جای گوشه رفت. مگم وختی مردم خبر شد، اونا از شارای خو پای پیده از پشت ازو رفت. ۱۴ وختی عیسی دَ خشکه رسید، یگ جمعیت کته ره دید و دل شی دَ حال ازوا سوخت و او ناجورای ازوا ره شفا دد. ۱۵ نزدیک شام، یارای شی دَ پیش ازو آمد و گفت: " اینجی بیابو آسته و روز ام تیر شده؛ مردم ره رخصت کو که دَ آغیلا بوره و بلده خو نان بخره. " ۱۶ عیسی دَ زوا گفت: " لازم نیبه که مردم بوره؛ شمو بلده ازوا یگو چیز بدید که بخوره. " ۱۷ اونا دَ زو گفت: " دَ اینجی بغير از پنج نان و دو ماهی دیگه چیز نداری. " ۱۸ عیسی گفت: " اونا ره دَ اینجی دَ پیش مه بیرید. " ۱۹ اوخته دَ جمعیت مردم امر کد که دَ روی سوزه بشینه. بعد ازو امو پنج نان و دو ماهی ره گرفت و سون آسمو توخ کده شکرگزاری کد و نان ره ٹوئه کده دَ یارای خو دد و یارا دَ جمعیت مردم بخش کد. ۲۰ پگ مردم خورد و سیر شد و اونا ٹوئه-و-پرچه باقی منده شی ره که جم کد، دوازده سبد پُر شد. ۲۱ کسای که نان خورد، بغير از خاتونو و بچکیچا، تقریباً پنج هزار مرد بود.

۵۷:۱۳ دَ زیون یونانی «اونا از عیسی رنجید» نوشته یه.

۲۲ عیسیٰ فوری یارای خُو ره وادار کد که د کِشتی سوار شنه و پیشلون ازو د او طرف دریا بوره، تا خود شی امو جمعیت ره رخصت کنه. بعد ازی که مردم ره رخصت کد، خود شی تنهای خُو د بله کوه رفت که دعا کنه. وختیکه شام شد، او د امونجی تنها بود. ۲۴ مگم کِشتی که دَمرو غیت از خُشکه غدر دُور بود، د جلپه های دریا بند مند، چراکه باد از دم روی شی میزد. ۲۵ د پیره چارم شاوله عیسیٰ د روی او دریا راه رفته سون ازوا آمد. ۲۶ وختی یارا او ره هوش کد که د روی دریا راه موره، اونا وحشت کده گفت: "ای ارواح آسته." و اونا از ترس چیخ-و-شور کد. ۲۷ مگم عیسیٰ فوری قد ازوا گپ زده گفت: "باجرات بشید! ما استم، ترس نخورید." ۲۸ پترس د جواب شی گفت: "یا مولا، اگه تو آستی دز مه امر کو تا د روی او راه رفته د پیش از تو بییم." ۲۹ عیسیٰ گفت: "بیه." پترس از کِشتی تا شد و د روی او روی شد تا د پیش عیسیٰ بیه. ۳۰ مگم وختی باد شدید ره دید، ترس خورد و د حالیکه دزو غرق موشد، او چیخ زده گفت: "یا مولا، مره نجات بدی!" ۳۱ عیسیٰ فوری دست خُو ره دراز کده او ره گرفت و دزشی گفت: "ای کم ایمان، چرا شک کدی؟" ۳۲ وختیکه اونا د کِشتی سوار شد، باد آرام شد. ۳۳ و امو کسای که د کِشتی بود او ره سجده کده گفت: "واقعاً تو باچه خدا آستی."

۳۴ بعد از تیر شدو از دریا، اونا د سرزمین گنيسارت آمد. ۳۵ وختیکه مردم امرو جای عیسیٰ ره شناخت، اونا د سرتاسر امرو منطقه خبر ری کد و مردم تمام ناجورا ره د پیش ازو آورد ۳۶ و د پیش شی عذر-و-زاری کد که ناجورا ره بیله تا فقط د دامون چپن شی دست بزنه؛ و هر کسی که دست زد، شفا پیدا کد.

د باره پاکی و ناپاکی

۱۵ د امرو غیت بعضی از فریسیا و عالمای دین از اورشلیم د پیش عیسیٰ آمده گفت: ۲ "چرا یارای تو از رسم-و-رواج بابه کلونا سرکشی مونه؟ چون اونا پیش از نان خوردو دستای خُو ره نموشیه؟" ۳ او د جواب ازوا گفت: "چرا شمو بخاطری رسم-و-رواج خُو از حکم خدا سرکشی مونیید؟ ۴ چون خدا امر کده که، آته و آبه خُو ره احترام کو و هر کسی که د آته یا آبه خُو دو-و-دشنام بدیه، باید کشته شنه. ۵ مگم شمو موکید: اگه یگ نفر د آته یا آبه خُو بگیه، "امو کومک که از دست ازمه دز شمو میرسیید، د خدا وقف شد." ۶ اوخته او نفر باید د آته و آبه خُو احترام نکنه. ۷ د امزی رقم شمو بخاطر رسم-و-رواج خُو حکم خدا ره تی پای مونیید. ۷ ای ریاکارا! ایشعیای نبی د باره شمو خوب پیشگویی کد، وختیکه گفت:

۸ ای مردم قد لبای خُو دز مه احترام مونه،

مگم دل های شی از مه دور آسته.

۹ اونا بے فایده مره پرستش مونه،

چون اونا رسم-و-رواجی ره تعلیم میدیه که اصول انسانی آسته."

۱۰ اوخته عیسیٰ جمعیت مردم ره کوی کده دزوا گفت: "بشنوید و بفامید: ۱۱ چیزی که د دان موره انسان ره نجس نمونه، بلکه چیزی که از دان بر موشه، او انسان ره نجس مونه."

۱۲ د امرو غیت یارای شی آمد و دزو گفت: "آیا میدنی که فریسیا از شنیدون امزی توره تو رنجید؟" ۱۳ عیسیٰ د جواب ازوا گفت: "هر نهالی ره که آته آسمانی مه نشنده بشه، از ریشه کنده موشه. ۱۴ اونا ره د حال شی ایله کنید؛ اونا کورای آسته که راهنمای کورا یه. هر وختیکه یگ کور راهنمای کور دیکه شنه، هر دوی شی د چاه موفته."

۱۵ مگم پترس دزشی گفت: "معنای امزی مثل ره دز مو تشریح کو." ۱۶ اوخته عیسیٰ پرسید: "آیا شمو ام هنوز پی نموبرید؟ ۱۷ آیا نموفامید که هر چیزی که د دان داخل موشه د معده موره و بعد ازو بر شده د کنار آب پورته موشه؟ ۱۸ مگم چیزای که از دان بر موشه از دل سرچشمه میگیره و امی چیزا آسته که انسان ره نجس مونه. ۱۹ چون از دل انسان آسته که اینی چیزا سرچشمه میگیره: فکر های خراب، قتل، زنا، فساد اخلاقی، دزی، شاهی دروغ و تهمت. ۲۰ اینی چیزای آسته که انسان ره نجس مونه، ولی نان خوردو قد دستای ناشسته انسان ره نجس نمونه."

۲۱ بعد ازو عیسیٰ اونجی ره ایله کده د منطقه های صور و صیدون رفت. ۲۲ اوخته یگ خاتون کنعانی امرو جای د پیش عیسیٰ آمد و چیخ زده گفت: "یا مولا، باچه داوود، دز مه رحم کو، چراکه دختر مه سخت گرفتار جنیات آسته." ۲۳ مگم عیسیٰ دزو هیچ جواب ندد تا ای که یارای شی آمد و ازو خواهش کده گفت: "او ره ری کو، چون او از پشت مو چیخ-و-شور کده مییه." ۲۴ او د جواب ازوا گفت: "ما فقط بلده گوسپندوی گمشده خانوار اسرائیل ری شدیم." ۲۵ لیکن امو خاتو آمده پیش پای شی افتد و گفت: "یا مولا، دز مه کومک کو!" ۲۶ او د جواب شی گفت: "خوب نییه که نان بجکیچا ره بگیری و د پیش سگا پورته کنی." ۲۷ لیکن امو خاتو گفت: "آره مولا، قبول درم، مگم سگا ام از میدگی های

که از دسترخونِ بادار شی موفته مُوخوره. ^{۲۸} اوخته عیسیٰ د جواب شی گُفت: "ای خائو، ایمان تُو قوی آسته! خاهش تُو پوره شنه." و د امزو لحظه دُختر شی شفا پیدا کد.

عیسیٰ چار هزار نفر ره نان میدیه

^{۲۹} عیسیٰ از اونجی حرکت کد و از لب لب دریای جلیلیه آمده د بله یگ کوه بُر شد و د امونجی ششت. ^{۳۰} اوخته یگ جمعیت کته مردم د پیش شی آمد و آدمای لنگ، کور، شل، گنگه و غدر ناجورای دیگه ره قد خو گرفته اورد و د پیش پایای ازو ایش و او اونا ره شفا دد. ^{۳۱} مردم وختی دید که گنگه ها توره موجه، آدمای شل جور موشه، لنگا راه موره و کورا مینگره، خيرو مند و خدای اسرائیل ره حمد-و ثنا گُفت.

^{۳۲} عیسیٰ یارای خو ره کوی کده گُفت: "دل مه د حال امزی جمعیت موسوزه، چون سه روز شده که قد از مه آسته و هیچ چیز بلده خورد و ندره. ما نمیخایم که اونا ره گشنه ری کنم، چون امکان دره که د بین راه از حال بوره." ^{۳۳} یارای شی دزو گُفت: "د ای بیابو از کجا اوقس نان کلو پیدا میتنی که ایطور یگ جمعیت کته ره سیر کنی؟" ^{۳۴} عیسیٰ ازو پرسان کد: "چند نان دید؟" اونا گُفت: "هفت نان و چند ماهی ریزگگ." ^{۳۵} پس د جمعیت مردم امر کد که د روی زمی بشینه. ^{۳۶} اوخته امو هفت نان و ماهیا ره گرفته شکرگزاری کد و ثوته کده د یارای خو دد و یارا د جمعیت مردم بخش کد. ^{۳۷} پگ ازو خورده سیر شد و اونا ثوته-و پرچه باقی منده ره که جم کد، هفت سبد پر شد. ^{۳۸} کسای که نان خورد بغیر از خائونو و بچکیچا چار هزار مرد بود.

^{۳۹} بعد از رخصت کدون مردم عیسیٰ د یگ کشتی سوار شد و د منطقه مجدل^a رفت.

طلب معجزه

^۱ اوخته فریسیا و صدوقیا د پیش عیسیٰ آمد و از روی آزمایش ازو تقاضا کد که بلده ازو یگ معجزه آسمانی نشو بدیه. ^۲ او د جواب ازو گُفت: "د وخت آفتو ششتو شمو مویگد که هوا خوب موشه، چراکه آسمو سرخدیل آسته." ^۳ و د وخت صبح مویگد که امروز هوا بد موشه، چراکه آسمو سرخ و گرفته آسته. شمو میدنید که رنگ آسمو ره چی رقم پیش بینی کنید، مگ علامت های زمان ها ره پیش بینی کده نمیتنید. ^۴ ای قوم شریر و زناکار معجزه طلب مونه، مگ هیچ معجزه دزوا نشو دده نموشه بغیر از معجزه یونس پیغمبر. بعد ازو عیسیٰ اونا ره ایله کده رفت.

خمیرمایه فریسیا و صدوقیا

^۵ وختی یارای شی د او طرف دریا مورفت، از یاد ازو رفتند که قد خو نان بره. ^۶ عیسیٰ دزوا گُفت: "باخبر بشید که از خمیرمایه فریسیا و صدوقیا احتیاط کنید." ^۷ اوخته اونا د بین خو توره گویی کده گُفت: "ای ره از خاطری گُفت که مو نان قد خو نوردی." ^۸ عیسیٰ ای ره پی برده گُفت: "ای کم ایمانا، چرا د باره ازی که نان ندرید د بین خو توره مویگد؟ ^۹ آیا هنوز ام نموفامید؟ امو پنج نان و پنج هزار مرد د یاد شمو نیبه؟ و ای که چند سبد جم کدید؟ ^{۱۰} و یا امو هفت نان و چار هزار مرد و ای که چند سبد جم کدید؟ ^{۱۱} پس چطور پی نموبرید که ما د باره نان قد شمو توره نگفتم، بلکه گفتم که از خمیرمایه فریسیا و صدوقیا احتیاط کنید." ^{۱۲} اوخته اونا پی برد که او دزوا نگفتند که از خمیرمایه نان احتیاط کنه، بلکه از تعلیم فریسیا و صدوقیا.

اقرار کدون پترس د باره مسیح

^{۱۳} وختیکه عیسیٰ د منطقه قیصریه فیلیپس آمد، او از یارای خو پرسان کده گُفت: "مردم «باچه انسان» ره کی میدنه؟" ^{۱۴} اونا گُفت: "یگ تعداد یحیای تعمید دهنده؛ یگ تعداد دیگه الیاس^b پیغمبر و یگ تعداد دیگه ام ارمیا و یا یکی از پیغمبرای دیگه." ^{۱۵} عیسیٰ ازو پرسان کد: "شمو مره کی میدنید؟" ^{۱۶} شمعون پترس د جواب شی گُفت: "تو مسیح آستی، باچه خدای زنده." ^{۱۷} اوخته عیسیٰ د جواب شی گُفت: "نیک د بخت تو، ای شمعون باچه یونا، چون جسم و خون^c ای ره دز تو معلومدار نکده، بلکه آته مه که د آسمو آسته، معلومدار کده." ^{۱۸} و ما ام دز تو موگم که تو پترس^d آستی و ما د روی امزی قاده جماعت ایماندارای خو ره آباد موئم و درگه های دوزخ د سر ازو زور نموشه. ^{۱۹} ما کلی های

^a ۳۹:۱۵ د بعضی نسخه ها د جای «مجدل» د زیون یونانی «مگدن» نوشته یه. ^b ۱۴:۱۶ تَلْفُظُ «الیاس» د زیون عبرانی «الیاه» آسته. ^c ۱۷:۱۶ «جسم و خون» یعنی «انسان که از جسم و خون آسته.» ^d ۱۸:۱۶ «پترس» د زیون یونانی «سنگ» معنی میدیه.

پادشاهی آسمو ره دَز تُو مِیدِیْم و هر چیزی ره که دَ زمی بَند کُنی دَ آسمو ام بَند موشه و هر چیزی ره که دَ زمی واز کُنی، دَ آسمو ام واز موشه. ۲۰ اوخته اُو دَ یارای خُو اَمَر کد که دَ هیچ کس نَگیه که اُو مسیح آسته.

عیسی دَ باره مرگ خُو پیشگویی مونه

۲۱ بعد امزو زمان عیسی شروع کد که دَ یارای خُو معلومدار کُنه که اُو باید دَ اورشلیم بوره و از دِست ریش سفیدا، پیشوایون عالی مقام و عالِمای دین رنج-و-عذاب کلو بنگره و کشته شنه و دَ روز سیوم دوباره زنده شنه. ۲۲ پترس عیسی ره دَ یگ گوشه بُرد و شروع کد که اُو ره مَنع کُنه و گُفت: "یا مولا، خُدا نَکنه که هرگز قد ازتو ای رقم یگ واقعه رُخ بدیه." ۲۳ مگم اُو دَور خورده دَ پترس گُفت: "از مه دُور شو، ای شیطو! چُون تُو مانع راه مه آستی، چراکه فکر تُو دَ چیزای الهی نییه، بلکه دَ چیزای انسانی آسته." ۲۴ اوخته عیسی دَ یارای خُو گُفت: "اگه کسی میخایه که از مه پیروی کُنه، اُو باید خود خُو ره انکار کُنه و صلیب خُو ره باله کده از پُشت ازمه بییه. ۲۵ چُون هر کسی که بخایه جان خُو ره نجات بدیه، اُو ره از دِست میدیه، مگم هر کسی که بخاطر ازمه جان خُو ره از دِست بدیه اُو ره دَ دِست میره. ۲۶ بلده انسان چی فایده دَره که تمام دُنیا ره دَ دِست بیره، مگم جان خُو ره از دِست بدیه؟ یا انسان دَ عوض جان خُو چیزخیل دده میتنه؟ ۲۷ چراکه «باچه انسان» دَ بزرگی-و-جلال آته خُو قد ملایکه های خُو مییه و اوخته هر کس ره دَ مطایق اعمال شی اجر یا جزا میدیه. ۲۸ ما حقیقت ره دَز شمو مَوگم، بعضی کسای که دَ اینجی ایسته یه مَره مرگ ره نَمیچشه تا اَمدون «باچه انسان» ره دَ پادشاهی شی ننگره."

تبدیلی شکل عیسی

۱۷ بعد از شش روز عیسی پترس، یعقوب و برار شی یوختا ره جدا کده قد خُو دَ سر یگ کوه قیل بُرد. ۲ دَ اُونجی شکل عیسی دَ پیش روی ازوا تبدیل شد و چهره شی رقم آفتو آلی روشنی دد و کالای شی رقم نُور سفید شد. ۳ بے بلغه موسی و ایلیاس دزوا ظاهر شد و قد عیسی دَ توره گُفتو شد. ۴ اوخته پترس دَ عیسی گُفت: "یا مولا، کلو خوب آسته که مو دَ اینجی آستی. اگه بخایه ما بیه سایبان دَ اینجی جور مَونم: یگ بلده ازتو، یگ بلده موسی و یگ ام بلده ایلیاس." ۵ دَ حالیکه هنوز توره مَوگُفت، بے بلغه یگ اُو نُورانی دَ بله ازوا سایه کد و از اُو یگ آواز اَمده گُفت: "اینمی باچه دوست دشتنی مه یه که از شی خوش-و-راضی اَستم. از اید شی شنید." ۶ وختی یارا امی آواز ره شنید، اونا روی دَ خاک اُفتده غدر ترس خورد. ۷ لیکن عیسی نزدیک اَمده دَ بله ازوا دِست ایشت و گُفت: "باله شنید، ترس نَخورید." ۸ وختیکه اونا چیمای خُو ره واز کد هیچ کس ره ندید بَعیر از عیسی که تنها بُود.

۹ دَ حالیکه اونا از کوه تاه میمد، عیسی دزوا اَمَر کده گُفت: "دَ باره چیزی که دیدید دَ هیچ کس نقل نَکبید تا زمانی که «باچه انسان» از مُرده ها دوباره زنده نَشده." ۱۰ یارای شی ازو پُرسان کده گُفت: "پس چرا عالِمای دین مَوگیه که ایلیاس باید اول بییه؟" ۱۱ اُو دَ جواب ازوا گُفت: "دُرست آسته که ایلیاس مییه و تمام چیزا ره اصلاح مونه. ۱۲ مگم ما دَز شمو مَوگم که ایلیاس گاه اَمده، ولی اونا اُو ره نَشنخت و هر چیزی که خاست دَ حق ازو کد. دَ امزو رقم «باچه انسان» ام از دِست ازوا رنج-و-عذاب مینگره." ۱۳ اوخته یارا فامید که دَ باره یحیای تعمیر دهنده قد ازوا توره مَوگیه.

شفا ددون باچه مرگی

۱۴ وختی اونا دَ پیش جمعیت مُردم رسید، یگ آدم دَ دیر ازو اَمَد و دَ پیش روی شی زانو زده گُفت: ۱۵ "یا مولا، دَ حال باچه مه رحم کُو، چُون اُو مرگی دَره و سخت رنج-و-عذاب مینگره؛ اُو بارها دَ آتش اُفتده و بارها دَ مَنه آو. ۱۶ اُو ره دَ پیش یارای تُو اُوردُم، مگم اونا نَتبست که اُو ره شفا بدیه." ۱۷ عیسی دَ جواب شی گُفت: "ای نسل بے ایمان و گمراه، تا کی قد شمو بَشَم؟ و تا چی وخت شمو ره تَحْمُل کُنم؟ اُو ره پیش ازمه بیرید." ۱۸ پس عیسی دَ سر جن هیبت کد و جن ازو بُر شد و امو باچه دَ امزو لحظه شفا پیدا کد.

۱۹ اوخته یارا دَ پیش عیسی اَمَد و دَ تنهایی ازو پُرسان کد: "چرا مو نَتبستی که امو جن ره بُر کُنی؟" ۲۰ عیسی دزوا گُفت: "بخاطری که ایمان شمو کم آسته. ما حقیقت ره دَز شمو مَوگم، اگه شمو دَ اندازه یگ تَحْم شَرشم ایمان دشته بشید، میتنید دَ امزی کوه بُگید، حرکت کُو، ازینجی دَ اُونجی بوزو، و اُو حرکت مونه؛ اوخته هیچ چیز نییه که بلده شمو ناممکن بشه." ۲۱ [لیکن ای رقم جنیات جُز دَ وسیله دُعا و روزه دیگه رقم بُر نَموشه.]^a

^a ۲۱:۱۷ بعضی نُسخه ها آیه ۲۱ ره ندره.

۲۲ وختیکه اونا د جلیلیه جم شد، عیسیٰ دزوا گُفت: «باچه انسان» د دستِ مردُم تسلیم موشه ۲۳ و اونا او ره موکُشه و او د روزِ سوّم دویاره زنده موشه. «پس اونا عدر کوئیوبار شد.»

مالیه بلده خانه خدا

۲۴ وختیکه اونا د کفرناحوم رسید، کسای که مالیه دو درهم^a ره جم موکد د پیش پترُس آمده گُفت: «آیا اُستاد شُمو مالیه دو درهم ره نَمیدیه؟»
 ۲۵ پترُس گُفت: «میدیه.» وختیکه پترُس د خانه داخل شد، عیسیٰ ازو کده پیش د توره گُفتو شد و پُرسید: «آی شمعون چی فکر مونی، پادشایون دُنیا از کدُم کسا مالیه و جزیه میگیره؟ از بچکیچای^b خویا از بیگنه گو؟»^c پترُس د جواب شی گُفت: «از بیگنه گو.» عیسیٰ دزوا گُفت: «پس بچکیچا معاف آسته. ۲۷ مگم بخاطری که مو اونا ره آزرده نکُنی، د لب دریا بورو و چنگک ماهی گیری ره د دریا پورته کو؛ اولین ماهی ره که گرفتی دان شی ره واز کو و یگ سیکه چار درهمی پیدا موکُنی. او ره بگیر و بلده مالیه خود خو و ازمه دزوا بدی.»

کی د مینکلِ مردُم بزرگ آسته

۱۸ د امزو غیت یارا د پیش عیسیٰ آمد و ازو پُرسان کد: «بزرگترین کس د پادشاهی آسمو کی آسته؟»^۲ اوخته عیسیٰ یگ بچکیچه ره کوی کده د مینکلِ ازوا ایستلجی کد^۳ و گُفت: «ما حقیقت ره دز شُمو موگم، تاکه خود ره اصلاح نکُنید و رقم بچکیچای ریزه نَشْنید، شُمو هرگز د پادشاهی آسمو داخل نَموشید.»^۴ پس هر کسی که رقم امزی بچکیچه خود خو ره شکسته نفس کُنه، اونمو د پادشاهی آسمو بزرگترین آسته.^۵ و هر کسی که امی رقم بچکیچه ره د نام ازمه قبول کُنه، مَره قبول مونه.
 ۶ لیکن اگه کدُم کس باعث گمراهی یکی امزی ریزه گینا شُنه که دز مه ایمان دره، بلده ازو بهتر آسته که یگ سنگ آسیا د گردون شی آوزو شُده د چَقوری دریا پورته شُنه.^۷ وای د حال امزی دُنیا بخاطر گمراهیای شی! لازم آسته که گمراهیا بییه، مگم وای د حال کسی که گمراهی د وسیله ازو مییه! پس اگه دست تو یا پای تو باعث موشه که تو گمراه شُنی او ره قطع کده دور پورته کو، چون بلده تو بهتر آسته که چُننه یا لنگ داخل زندگی ابدی شُنی نسبت دزی که قد دو دست یا دو پای د آتش ابدی پورته شُنی.^۹ و اگه چیم تو باعث موشه که تو گمراه شُنی، او ره بر کده دور پورته کو، چون بلده تو بهتر آسته که قد یگ چیم داخل زندگی ابدی شُنی، نسبت دزی که قد دو چیم د آتش دوزخ پورته شُنی.

مثل گوسپونِ گم شُده

۱۰ توخ کُنید که هیچ کدُم امزی ریزه گینا^e ره توهین-و-تحقیر نکُنید؛ چون ما دز شُمو موگم که ملایکه های ازوا د عالم باله دایم روی آته مَره که د آسمو آسته، مینگره.^{۱۱} [چون «باچه انسان» آمده تا گم شُده ره نجات بدیه.]^d
 ۱۲ شُمو چی فکر مونیید؟ اگه یگ نفر صد گوسپو دشته بشه و یکی ازوا گم شُنه، آیا امو نود-ونه گوسپو ره د کوه ایله نمونه و بلده پالیدون امزو گوسپونِ گم شُده نموره؟^{۱۳} ما حقیقت ره دز شُمو موگم، اگه او نفر او ره پیدا کُنه، بلده امزو گوسپو کلوتر خوش موشه نسبت د نود-ونه گوسپونی که گم نَشُده.^{۱۴} د امزی رقم خاست-و-اراده آته شُمو که د آسمو آسته، ای نییه که حتی یکی امزی ریزه گینا ام از دست بوره.

براری که د ضدِ ازشمو گناه موکُنه

۱۵ اگه برار تو د حق تو گناه کده بشه، بورو و خطای شی ره دز شی بگی، و لے ای فقط بین ازتو و ازو بشه. اگه توره تو ره گوش کد، برار خو ره پس پیدا کدی^{۱۶} و اگه گوش نکد، یگ یا دو نفر دیگه ره قد خوقتی ببر تا هر قضیه د وسیله دو یا سه شاهد ثابت شُنه.^{۱۷} و اگه از اید ازوا ام نَشُد، د جماعت ایماندارا بگی و اگه د توره جماعت ایماندارا ام گوش ندد، اوخته بیل که او بلده تو مثل یگ کافر یا مالیه گیر بشه.^{۱۸} ما حقیقت ره دز شُمو موگم، هر چیزی ره که شُمو د زمی بند کُنید، د آسمو ام بند موشه و هر چیزی ره که د زمی واز کُنید، د آسمو ام واز موشه.
 ۱۹ «بسم دز شُمو موگم، اگه دو نفر ازشمو د زمی د باره هر چیزی که درخاست مونیید اتفاق کُنید، د وسیله آته مه که د آسمو آسته بلده شُمو انجام دده موشه.^{۲۰} چون د هر جایی که دو یا سه نفر د نام ازمه جم شُنه، ما د اونجی د مینکلِ ازوا حاضر آستیم.»

^a ۲۴:۱۷ مالیه «دو درهم» مالیه بود که بلده خانه خدا جم موشد. ^b ۲۵:۱۷ «بچکیچای خو» امکان دره که «مردم» معنی میدیه. ^c ۱۰:۱۸ امکان دره که معنای «ریزه گینا» د امزی آیه «بچکیچای ریزه» یا «یارای عیسی» بشه. ^d ۱۱:۱۸ بعضی نسخه ها آیه ۱۱ ره ندره.

مَثَلِ غَلَامِي كِه نَمُو بَخِشِه

۲۱ اوخته پترُس د پيشِ عيسیِ آمده گُفت: "يا مولا، اگه برار مه د ضد مه گناه كُنه تا چند دفعه بايد او ره بُوخشم؟ آيا تا هفت دفعه؟" ۲۲ عيسیِ د جوابِ شی گُفت: "ما دز تو موگم هفت دفعه نه، بلكه هفتاد و هفت دفعه."

۲۳ دَمزِي دليلِ پادشاهیِ آسمو رقمِ يگِ پادشاهِ آسته كه قَصْد كد قد خِدْمَتگاراِي خُو حِسَاب-و-كِتابِ كُنه. ۲۴ وختيکه حِسَاب-و-كِتابِ ره شروع كد، يگِ نفرِ ره د پيشِ ازُو اُورد كه دها هزار قَنْطارَه ازُو قرضدارِ بُوَد. ۲۵ و ازِي كه او نَمِي تَنَسْتِ قرضِ خُو ره بديه، بادرِ شیِ امرِ كد كه او ره قد خاتُو و بچكِيچا و تمامِ داراييِ شیِ سَودا كُنه و قرضِ ره ازِ شیِ بگيرِه. ۲۶ اوخته اَمُو خِدْمَتگارِ د پيشِ پایِ بادرِ خُو اُفتَد و گُفت: 'دزِ مه وختِ بديِ تا تمامِ قرضایِ تُو ره دزِ تُو بدم'. ۲۷ پسِ بادرِ اَمزُو خِدْمَتگارِ دزُو دِلْسوزِي كده او ره ايله كد و قرضِ شیِ ره امِ بَخِشِيد. ۲۸ مگم اَمُو خِدْمَتگارِ وختيکه بَرُو رفت، قد يكيِ ازِ همكارايِ خُو رُوِي د رُوِي شُد كه او صد دینارِ قرضدارِ شیِ بُوَد. اوخته او ره گِرِفَت و قِبَه كده گُفت: 'قرضِي ره كه د بِلَه تُو دَرَمِ بديِ!' ۲۹ اوخته اَمُو همكارايِ شیِ د پایايِ ازُو اُفتَد و عُدْر كده گُفت: 'دزِ مه وختِ بديِ تا تمامِ قرضایِ تُو ره دزِ تُو بدم'. ۳۰ مگم او قَبُولِ نَكْد، بلكه رفت و او ره د بَدِيِ خانِه پورته كد تا قرضِ خُو ره بديه. ۳۱ وختي همكارايِ شیِ اِي واقِعَه ره دِيد، عُدْرِ عَمگِي شُد و اونا رفته هر چيزِي ره كه د اُونجِي شُد، د بادرِ خُو نقلِ كد. ۳۲ اوخته بادرِ شیِ او ره طلبِ كده گُفت: 'اِي خِدْمَتگارِ شَرِيْر، ما تمامِ قرضِ ره دزِ تُو بَخِشِيدم، فقطِ بَخاطريِ كه تُو د پيشِ مه عُدْر-و-زاريِ كدي. ۳۳ پسِ آيا دزِ تُو لازمِ نَبُوَد كه د همكارِ خُو دِلِ مَوسُوخَتَنديِ اَمُو رقمِ كه ما دزِ تُو دِلِ سُوخَتَنْدُم؟' ۳۴ اوخته بادرِ شیِ قارِ شُدِه او ره د عَسْكَرايِ بَدِيِ خانِه تَسْلِيْمِ كد تا شِكْنَجَه-و-عذابِ شُنه و تا وختيکه تمامِ قرضِ خُو ره نَدَدِه، ايله نَشُنه. ۳۵ پسِ آتِه آسمانيِ مه امِ قد هر كُدمِ شُمُو اميِ رقمِ رفتارِ مونه اگه شُمُو برارِ خُو ره ازِ دِلِ نَبَخِشِيد."

دَ بارِه طلاق

۱ وختيکه عيسیِ ازِ گُفتونِ امزِي تورا خلاصِ شُد، او جليليه ره ايله كده د مَنْطِقَه يهُودِيَه د او طرفِ دريایِ اُردُن رفت. ۲ يگِ جَمعِيَتِ كنه ازِ پُشتِ شیِ اَمَد و او اونا ره د اُونجِي شفا دَد.

۱۹

۳ دَمزُو عَيْتِ بعضِيِ فَرِيَسِيَا د پيشِ ازُو اَمَد تا او ره آزمايشِ كُنه و ازُو پُرسانِ كده گُفت: "آيا بلده يگِ مردِ رَوَا آسته كه خاتُونِ خُو ره د هرِ عِلْتِيِ كه بَشَه طلاقِ بديه؟" ۴ او د جوابِ ازُوا گُفت: "آيا شُمُو نَخانديد كه خالِقِ ازُوا د شروعِ اونا ره مَرَد و زَن خَلَقِ كد ۵ و گُفت، 'امزِي خاطرِ مردِ آتِه و آبه خُو ره ايله كده قد خاتُونِ خُو يگجايِ موشه و هر دويِ شیِ يگِ جِسْمِ موشه؟' ۶ دَمزِي صُورْتِ اونا دِيگَه دُو جِسْمِ نَبِيَه، بلكه يگِ جِسْمِ آسته. پسِ چيزِي ره كه خُدا يگجايِ كده اِنسانِ نَبايِدِ جدا كُنه." ۷ اونا دزُو گُفت: "پسِ چرا مَوسِيِ امرِ كد كه د خاتُونِ خُو طلاقِ نامِه بديِ و او ره ايله كُو؟" ۸ او دزُوا گُفت: "مَوسِيِ بَخاطرِ سَنگَدَلِيِ شُمُو اِجازَه دَد كه شُمُو خاتُونِ خُو ره طلاقِ بديِد. ليكنِ ازِ اوّلِ اِي رقمِ نَبُوَد. ۹ و ما دزِ شُمُو مَوكَم، هر كسيِ كه خاتُونِ خُو ره بَعِيْرِ ازِ عِلْتِ زِنَا طلاقِ بديه و قد دِيگَه خاتُو تويِ كُنه، او زِنَا مونه." ۱۰

۱۰ يارايِ شیِ دزُو گُفت: "اگه وَضَعِيَتِ مردِ د برابرِ خاتُونِ شیِ اميِ رقمِ بَشَه، پسِ تويِ نَكْدو بَهْتَرِ آسته." ۱۱ ليكنِ او دزُوا گُفت: "هر كسِ نَمِي تَنَه اِي توره ره قَبُولِ كُنه، بلكه تَنها او كَسايِ قَبُولِ مَوكَنَه كه بلده ازُوا عطا شُدِه. ۱۲ چُونِ بعضِيِ كَسا آسته كه خُنْثِيِ^c د دُنْيا آمده؛ بعضِيِ كَسا د وَسِيْلَه مَرْدُمِ خُنْثِيِ شُدِه و كَسايِ امِ آسته كه ازِ خاتُرِ پادشاهیِ آسمو خودونِ خُو ره خُنْثِيِ كده. كسيِ كه مِي تَنَه اِي ره قَبُولِ كُنه، بيليدِ كه قَبُولِ كُنه."

۱۳ اوخته بچكِيچايِ رِيْزَه د پيشِ عيسیِ اُورده شُد تا او دِستِ خُو ره د سَرِ ازُوا بيله و دُعا كُنه. مگم يارايِ شیِ كَسايِ ره كه بچكِيچا ره اُورده بُوَد، سَرزَنَشِ كد. ۱۴ ولِ عيسیِ گُفت: "بيليدِ كه بچكِيچايِ رِيْزَه پيشِ ازْمه بيبه و اونا ره ازِ اَمَدو د پيشِ ازْمه مَنَعِ نَكْنِيد، چراكه پادشاهیِ آسمو دَمزِي رقمِ كَسا تَعْلُقِ دَرِه." ۱۵ اوخته دِستايِ خُو ره د سَرِ ازُوا ايشْتِ و اَزُونجِي رفت.

جوانِ دَوْلَتْمَنَد

۱۶ د اَمزُو زمانِ يگِ آدمِ د پيشِ عيسیِ آمده گُفت: "اُستاد، ما چيِ كارِ نيكِ انجامِ بدم تا زَنديگِيِ اَبَدِيِ ره د دِستِ بِيْرِم؟" ۱۷ عيسیِ دزُو گُفت: "چرا د بارِه كارِ نيكِ ازِ مه پُرسانِ موني؟ تَنها يگِ وُجُودِ دَرِه كه نيكِ آسته و بَس. ليكنِ اگه تُو ميخاهيِ د زَنديگِيِ اَبَدِيِ داخِلِ شُني، احكامِ ره د جايِ بِيْر." ۱۸ او آدمِ پُرسانِ كد: "كُدمِ احكامِ ره؟" عيسیِ گُفت: "قَتْلِ نَكُو، زِنَا نَكُو، دُزِي نَكُو، شاهديِ دروغِ نَدِي، ۱۹ د آتِه و آبه خُو اِحْتِرامِ"

^a ۲۴:۱۸ د جايِ «قَنْطار» د زبونِ يونانيِ «تالنت» نوشته يه كه يگِ «قَنْطار» يگِ پوسْتِ گاوِ پُرِ ازِ طَلَا و جواهراتِ و امچنانِ مال-و-دَوْلَتِ كَلو معنِيِ مِيديه. ^b ۹:۱۹ د بعضِيِ نَسْخَه هايِ قَدِيمِيِ اِي جُمْلَه امِ نوشته يه: "و هر كسيِ كه قد خاتُونِ طلاقِ شُدِه تويِ كُنه، او امِ زِنَا مونه." ^c ۱۲:۱۹ يعنِيِ اِيْرَك.

کُو و همسایه خُو ره رقم خود خُو آلی دوست دشته بش. ^{۲۰} «امو آدم جوان دزوو گُفت: «ما پگ امزیا ره^a د جای اوردیم. دیگه چی کمبود دزم؟» عیسی دزوو گُفت: «اگه میخاهی که کامل شنی، بورو، دارایی خُو ره سودا کُو و پیسه شی ره د غریبا بدی؛ اوخته تُو د عالم باله صاحب یگ گنج موشی. بعد ازو بیه و از مه پیروی کُو.» ^{۲۲} وختیکه امو آدم جوان ای توره ره شنید، غمگی شد و ازونجی رفت، چراکه او مال-و-دولت کلو دشت.

^{۲۳} اوخته عیسی د یارای خُو گُفت: «ما حقیقت ره دز شمو موگم، بلده آدم دولتمند عدر سخت آسته که د پادشاهی آسمو داخل شنه. ^{۲۴} بسم دز شمو موگم که تیر شدون اشتر از نیفه سبزو آستر آسته نسبت د داخل شدون آدم دولتمند د پادشاهی خدا.» ^{۲۵} وختی یارا امی توره ره شنید، اونا عدر خیرو شد و گُفت: «پس کی میتنه نجات پیدا کنه؟» ^{۲۶} عیسی سون ازوا توخ کده گُفت: «بلده انسان ای کار ناممکن آسته، لیکن بلده خدا پگ چیزا ممکن آسته.»

^{۲۷} اوخته پترس د جواب شی گُفت: «اینه، مو تمام چیز خُو ره ایله کده و از تو پیروی مونی. پس دز مو چیز خیل میرسه؟» ^{۲۸} عیسی دزوا گُفت: «ما حقیقت ره دز شمو موگم، وختیکه تمام چیزا از نو جور موشه و «باچه انسان» د تخت بزرگی-و-جلال خُو میشیننه، شمو کسای که از مه پیروی کدید ام د دوازه تخت ششته د بله دوازه طایفه اسرائیل قضاوت موکنید. ^{۲۹} و هر کسی که خانه ها یا برارو یا خوارو یا آته و آبه یا خاتو یا بچکیچا یا زمینای خُو ره بخاطر نام ازمه ایله کده بشه، صد برابر شی ره د دست میره و وارث زندگی ابدی ام موشه. ^{۳۰} مگم عدر کسای که اول آسته آخر موشه و آخرها اول.»

مثل کارگرای باغ انگور

۲۰ ^۱ «چون پادشاهی آسمو رقم یگ صاحب زمی آسته که صباح گاه برو رفت تا بلده باغ انگور خُو کارگر بگیره. ^۲ او قد کارگرا روز یگ دینار قرارداد کد و اونا ره د باغ انگور خُو ری کد. ^۳ قریب ساعت سوم^b او بسم برو رفت و بعضی کسای دیگه ره دید که د بازار بیکار ایسته یه. ^۴ او دزوا گُفت: «شمو ام د باغ انگور بورید و هر چپقس که حق شمو شد بلده شمو میدم.» پس اونا ام رفت. ^۵ قریب ساعت ششم و ساعت نهم^c او بسم برو رفت و عین کار ره کد. ^۶ قریب ساعت یازدهم^d او بسم برو رفت و چند نفر دیگه ره دید که بیکار ایسته یه. ازوا پرسان کده گُفت: «چرا تمام روز د اینجی بیکار ایسته شدید؟» ^۷ اونا دزشی گُفت: «بخاطری که هیچ کس مو ره د کار نگرِفت.» او دزوا گُفت: «شمو ام د باغ انگور بورید.»

^۸ وختیکه شام شد، صاحب باغ انگور د ناظر خُو گُفت: «کارگرا ره طلب کُو و از کارگر آخر گِرفته تا کارگر اول مُزد ازوا ره بدی.» ^۹ اوخته کارگرای که قریب ساعت یازدهم د کار آمد، هر کدم شی پیش آمد و یگ دینار گرفت. ^{۱۰} وختی کسای که اول د کار آمد پیش آمد، اونا دزی فکر بود که کلوتر میگیره، مگم بلده هر کدم ازوا ام یگ دینار دده شد. ^{۱۱} امی که اونا مُزد خُو ره گرفت، د صاحب زمی شکایت کده گُفت: ^{۱۲} «امی کسای که آخر آمد تنها یگ ساعت کار کد و تو اونا ره قد ازمو برابر حساب کدی، د حالیکه سختی و گرمی روز ره مو تحمل کدی.» ^{۱۳} لیکن او د جواب یکی ازوا گُفت: «ای رفیق، ما د حق ازتو کدم ظلم نکدیم. آیا خود تُو د یگ دینار قد ازمه جور نمدی؟» ^{۱۴} حق خُو ره بگیر و بورو. ما میخایم د امزی کارگر آخری ام د اندازه ازتو مُزد بدیم. ^{۱۵} آیا حق ندرم قد دارایی خُو هر چیزی که میخایم انجام بدم؟ یا ازی که دست واز دزم دیده تُو نمییه؟» ^{۱۶} پس آخر اول موشه و اول آخر.^e

سومنه پیشگویی عیسی د باره مردون شی

^{۱۷} وختیکه عیسی سون اورشلیم مورفت، د بین راه دوازه یار خُو ره د یگ گوشه برد و دزوا گُفت: ^{۱۸} «اینه، مو د اورشلیم موری و «باچه انسان» د دست پیشوایون عالی مقام و عالمای دین تسلیم موشه و اونا او ره محکوم د مرگ مونه؛ ^{۱۹} و او ره د دست مردمای غیر یهود تسلیم مونه تا اونا او ره ریشخند کده قمچی بزنه و د صلیب میخکوب کنه، و له او د روز سوم دوباره زنده موشه.»

^a ۲۰:۱۹ د بعضی نسخه های قدیمی امی جمله اینی رقم نوشته یه: «ما پگ امزیا ره از ریزگی د جای اوردیم.» ^b ۳:۲۰ یا ساعت نه صبح. ^c ۵:۲۰ یعنی ساعت دوازه و ساعت سه بعد از چاشت. ^d ۶:۲۰ یعنی ساعت پنج دیگر. ^e ۱۶:۲۰ د بعضی نسخه های قدیمی د آخر امی جمله ام نوشته یه: «چون کوی شده ها کلو یه، و له انتخاب شده ها کم.»

تقاضای یگ آبه

۲۰ اوخته آبه باچه های زیدی قد بچکیچای خُو دَ پیشِ عیسیٰ آمد و زانو زده ازو خاهش کد که دَزُو یگ لُطف کُنه. ۲۱ عیسیٰ پُرسان کد: "چی میخاهی؟" او گُفت: "بُگی امی دُو باچه مه دَ پادشاهی تُو یگ شی دَ دِستِ راست تُو و دِیگه شی دَ دِستِ چپ تُو بشینه." ۲۲ عیسیٰ دَ جواب شی گُفت: "شُمُو نَمیدنید که چیزخیل طلب مُونید. آیا میتنید از جامی وُچی کُنید که ما وُچی کَدنی آسْتُم؟" اونا دَ جواب شی گُفت: "آرے، میتنی." ۲۳ او دَزُوا گُفت: "دُرست آسته که شُمُو از جامِ ازمه وُچی مُونید، لیکن ای که دَ دِستِ راست مه بشینید و دَ دِستِ چپ مه، ای دَ اختیارِ ازمه نییه که دَز شُمُو بدیم، بلکه بلده کسای آسته که دَ وسیله آته مه بلده ازوا آماده شده."

۲۴ وختی ده یارِ دِیگه ای توره ره شنید، اونا دَ بله امزُو دُو برار قار شد. ۲۵ لیکن عیسیٰ اونا ره کوی کد و گُفت: "شُمُو میدنید که حکمرانای مردمای غیرِ یهود دَ بله ازوا باداری مونه و کته کلونا دَ بله ازوا جبر-و-سِتَم مونه. ۲۶ مگم دَ بینِ ازشُمُو باید ای رقم نَبشه، بلکه هر کسی که دَ مینکل شُمُو میخایه کته بشه، باید خدمتگار شُمُو بشه. ۲۷ و هر کسی که دَ مینکل شُمُو میخایه پیش قدم بشه، باید غلام شُمُو بشه. ۲۸ امو رقم که «باچه انسان» نَمده تا خدمت شُنه، بلکه تا خدمت کُنه و جان خُو ره دَ راهِ عَدَر کسا فدا کُنه."

شفای دُو آدم کور

۲۹ وختیکه عیسیٰ و یارای شی از شارِ اربحا برو میمد، جمعیتِ کته مردم از پشتِ ازوا رَبی شد. ۳۰ دَ امزُو غیت دُو آدم کور دَ بغلِ راه ششتند. اونا وختی شنید که عیسیٰ ازونجی تیر موشه، چیغ زده گُفت: "یا مولا، باچه داوود، دَ بله ازمو رحم کُو!" ۳۱ جمعیتِ مردم اونا ره سرزنش ماکد که چپ شنه، مگم اونا کلوتر چیغ میزد و مَوگُفت: "یا مولا، باچه داوود، دَ بله ازمو رحم کُو!" ۳۲ اوخته عیسیٰ ایسته شد و دَ آواز بلند گُفت: "چی میخاید که ما بلده شُمُو انجام بدم؟" ۳۳ اونا گُفت: "یا مولا، مو میخاهی که چیمای مو واز شُنه." ۳۴ دلِ عیسیٰ سوخت و او دَ بله چیمای ازوا دست کشید؛ فوری چیمای ازوا پینا شد و اونا از پشتِ ازو رَبی شد.

داخلِ شُدونِ پیروزمندانِ عیسیٰ دَ اورشلیم

۲۱ وختی اونا دَ اورشلیم نزدیک شد و دَ بیتِ فاجی دَ کوهِ زَبْتُون رسید، عیسیٰ دُو نفر از یارای خُو ره رَبی کده ۲ دَزُوا گُفت: "دَ آغیلی که پیشِ رُوی شُمُو آسته بورید و دَ اونجی دِستی یگِ الاغ ره پیدا مُونید که قد کُره خُو بسته یه. اونا ره واز کُنید و دَ پیشِ ازمه بیرید. ۳ اگه یگو کس دَز شُمُو کدم چیز گُفت، بگید که 'مولای مو آمیا ره لازمِ دره؛' و او اونا ره فوری قد شُمُو رَبی مونه." ۴ ای کار شد تا توره که دَ وسیله پیغمبر گُفته شُد، پوره شُنه، چُون پیغمبر گُفتد:

۵ "دَ دُخترِ صهیون^a بگید:

اونه، پادشاهِ تُو دَ پیشِ تُو مییه،

او فروتن آسته، سوار دَ بله الاغ،

دَ بله یگ کُره، چُوچه حیوانِ بارکش."

۶ پس امو دُو یار رفت و چیزی ره که عیسیٰ دَزُوا امر کُدد، دَ جای اورد. ۷ اونا الاغ ره قد کُره شی اورد و چپن های خُو ره دَ پشتِ ازوا اندخت و عیسیٰ دَ بله چپن ها ششت. ۸ جمعیتِ کته مردم چپن های خُو ره دَ سرِ راه اوار کد و یگ تعدادِ دِیگه شاخچه های درخت ره بریده دَ راه فرش کد. ۹ جمعیتِ مردم که پیشلون ازو مورفت و از پشتِ ازو میمد، چیغ زده مَوگُفت:

"هوشیعانا^b دَ باچه داوود!

مُبارک آسته کسی که دَ نامِ خُداوند مییه!

هوشیعانا دَ بلندترین جای عالمِ باله!"

۱۰ وختیکه عیسیٰ دَ اورشلیم داخل شد تمام شار دَ شور آمدد و مَوگُفت: "ای کی آسته؟" ۱۱ جمعیتِ مردم مَوگُفت: "ای عیسیٰ پیغمبر آسته از ناصرِ جلیلیه."

^a ۵:۲۱ بلده معنای صهیون یا دُخترِ صهیون دَ فهرست لغاتِ مُشکل ره توخ کنید. ^b ۹:۲۱ «هوشیعانا» دَ زیونِ عبرانی «لُطفاً نجات بدی» معنی میدیه. ولے دَ زمانِ عیسیٰ «هوشیعانا» مثل یگ شعار بلده ستایشِ خُدا استفاده موشد.

عیسیٰ دَ خانِه خُدا

۱۲ اوخته عیسیٰ دَ خولی خانِه خُدا داخل شد و تمام کسای ره که دَ خانِه خُدا خرید و فروش مَوکد، بَرُو بُر کد و میزای صرافا و چوکی های کَوتَر فروشا ره ام سرچپه کده ۱۳ دَزُوا گُفت: "نوشته شده که خانِه مه جای عِبادت گُفته موشه، مگم شَمو ای ره غارِ دُزا جور کدید."

۱۴ اوخته کورا و شَل ها دَ خانِه خُدا دَ پیشِ اَزُوا آمد و اُو اونا ره شفا دَد. ۱۵ مگم وختی پیشوایونِ عالی مقام و عالِمای دین چیزای عجیب ره که عیسیٰ انجام دَد، دید و شنید که بچکِچای ریزه دَ خانِه خُدا چیغ زده مَوگیه: "هوشیعا دَ باچه داوود،" اونا قار شد ۱۶ و دَزُوا گُفت: "آیا میشنوی که آمیا چیزخیل مَوگیه؟" عیسیٰ دَ جوابِ اَزُوا گُفت: "آره، میشنوم! آیا شَمو هرگز نَخاندید که آی خُداوند، از دانِ نِلغه گو و شیرخورا حمد-و-ثنا ره بلده خُو جاری کدی؟"

۱۷ اوخته عیسیٰ اونا ره ایله کد و از شار بَرُو شده دَ بیت عنیا رفت و شاو ره دَ اُونجی تیر کد.

عیسیٰ درختِ انجیر ره لعنت مَوکنه

۱۸ صَباح گاه وختیکه پس سُون شار میمد، اُو گُشنه شد. ۱۹ اوخته اُو دَ بَعَلِ راه یگ درختِ انجیر ره دید و نزدیک شی رفت، مگم بَعیر از بلگ دَزُوا هیچ چیز پیدا نکد. اوخته دَ درخت گُفت: "بعد ازی دِپگه هرگز دَز تُو میوه بَر نَشنه." و اَمُو درختِ انجیر فوری خُشک شد. ۲۰ وختی یارا ای کار ره دید، خيرو شده گُفت: "چطور ای درختِ انجیر ایقَس زود خُشک شد؟" عیسیٰ دَ جوابِ اَزُوا گُفت: "ما حقیقت ره دَز شَمو مَوگم، اگه ایمان میدشتید و شک نَموکدید، نه فقط امی کار ره که قد درختِ انجیر شد انجام دَده میتنستید، بلکه اگه دَ امزی کوه ام مَوگفتید که 'کنده شو و دَ دریا پورته شو،' اَمُو رقم موشد. ۲۲ هر چیزی ره که قد ایمان دَ دُعای خُو طلب کُنید، دَ دست میرید."

سوال دَ باره اِختیارِ عیسیٰ

۲۳ عیسیٰ دَ خانِه خُدا داخل شد و دَ حالیکه تعلیم میدد، پیشوایونِ عالی مقام و ریش سفیدای قَوْم دَ پیشِ اَزُوا آمده گُفت: "تُو قد کدم اِختیار ای کارا ره مونی و کی ای اِختیار ره دَز تُو دده؟" ۲۴ عیسیٰ دَ جوابِ اَزُوا گُفت: "ما ام از شَمو یگ سوال پُرسان مَوتم. اگه شَمو جواب مَره بدید، ما ام دَز شَمو مَوگم که قد کدم اِختیار ای کارا ره انجام میدم: ۲۵ غُسلِ تعمیدِ یحییٰ از کُجا بود؟ از عالمِ باله یا از انسان؟" اونا قد یگدیگه خُو مشوره کده گُفت: "اگه بگي که از عالمِ باله بود، اوخته اُو مَوگیه، پَس چرا دَزُوا ایمان نوردید؟" ۲۶ و اگه بگي که از انسان بود، از مردُم میترسی که موره نَکُشه، چون پگ یحییٰ ره پیغمبر میدنه. ۲۷ پس اونا دَ جوابِ عیسیٰ گُفت: "مو نمیدنی." اُو دَزُوا گُفت: "ما ام دَز شَمو نَموگم که قد کدم اِختیار ای کارا ره انجام میدیم."

مَثَلِ دُو باچه

۲۸ دَزی باره شَمو چی فکر مونیید؟ یگ آدم دُو باچه دشت. اُو دَ پیشِ اَوْلنه رفت و دَزُوا گُفت: 'باچه مه، امروز دَ باغِ انگور بورو و دَ اُونجی کار کو.' ۲۹ اُو دَ جوابِ شی گُفت: 'ما نَمورم،' مگم پسانتر پشیمو شد و رفت. ۳۰ بعد اَزُوا آته دَ پیشِ باچه دومی رفت و دَزُوا ام اَمُو رقم گُفت. اُو دَ جوابِ شی گُفت: 'مورم صاحب.' و لِه نرفت. ۳۱ کدم امرو دُو نفر خاهشِ آته خُو ره دَ جای اُورد؟" اونا گُفت: "اَوْلنه." عیسیٰ دَزُوا گُفت: "ما حقیقت ره دَز شَمو مَوگم، مالیه گیرا و فایشه ها از شَمو کده پیشتر دَ پادشاهی خُدا داخل موشه، ۳۲ چراکه یحییٰ آمد تا راهِ عدالت ره دَز شَمو نشو بدیه^a و شَمو دَ توره اَزُوا باور نکدید، مگم مالیه گیرا و فایشه ها دَ توره اَزُوا باور کد. و حتی بعد از دیدونِ امزی ام شَمو پشیمو نَشُدید و دَ توره اَزُوا باور نکدید."

^a ۳۲:۲۱ دَ زیونِ یونانی ابینی رقم نوشته یه: "یحییٰ از راهِ عدالت دَ پیشِ شَمو آمد."

مَثَلِ باغوانای ظالم

۳۳ "یک مَثَلِ دیگه ره گوش کُنید: یک صاحبِ زمی یگ باغِ انگور جور کد و دَ گرداگرد شی دیوال باله کد، یگ چرخشت^{۳۳} دَ منِه شی جور کد و یگ بُرج پیره‌داری ام بلده شی آباد کد. اوخته او ره دَ باغوانا اِجاره دد و خود شی دَ سفر رفت. ۳۴ وختیکه فصلِ میوه نزدیک شد، او غلامای خُو ره دَ پیش باغوانا رَی کد تا اونا حقِ میوه شی ره بگیری؛ ۳۵ مگم باغوانا غلامای ازو ره گِرِفته یگون شی ره لَت-و-کوب کد، یگون شی ره کُشت و یگون شی ره سنگسار کد. ۳۶ او بسمِ غلامای دیگه ره رَی کد که کلوتر از دفعه اول بُود. و باغوانا قد ازوا ام امو رقم رفتار کد. ۳۷ آخرکار، او باچه خُو ره دَ پیش ازوا رَی کده گُفت: 'اونا دَ باچه مه احترام مونه. ۳۸ مگم وختی باغوانا باچه ره دید، اونا قد یگدیگه خُو گُفت: 'اینمی وارث آسته. بیید که ای ره بکُشی و میراث شی ره بگیری. ۳۹ پس او ره گِرِفته از باغ انگور بُرو پورته کد و کُشت. ۴۰ دَ امزی حالت وختیکه صاحبِ باغ بییه، او قد باغوانا چیز کار مونه؟' ۴۱ اونا دَ جواب شی گُفت: 'او امو آدمای شریب ره عذاب-کُش مونه و باغ انگور ره تسلیمِ دیگه باغوانا مونه که میوه شی ره دَ فصل شی دزو بدیه."

۴۲ اوخته عیسی دزوا گُفت: "آیا شمو هرگز دَ کتابِ مُقدَّس نَخانید که:

'سنگی ره که اُستاکارا رد کد، سنگِ مَهْم تادو شده؟

ای کار ره خدواند کده

و دَ نظرِ ازمو عجیب آسته."

۴۳ "امزی خاطر دز شمو مَوگم که پادشاهی خُدا از شمو گِرِفته موشه و دَ قومی دده موشه که نمر شی ره بیره. ۴۴ هر کسی که دَ بله امزو سنگ بُفته تکه-و-پرچه موشه و اگه امو سنگ دَ بله کدم کس بُفته او ره جو جو مونه."

۴۵ وختی پیشوايونِ عالی مقام و فریسیا مَثَلِ های شی ره شنید، اونا پی بُرد که او دَ باره ازوا توره مَوگیه. ۴۶ اوخته اونا قصد کد که او ره دستگیر کُنه، مگم از مردم ترس خورد، چراکه مردم او ره پیغمبر میدنست.

مَثَلِ توی

۲۲ عیسی بسمِ دَ مَثَلِ قد ازوا گپ زده گُفت: ۲ "پادشاهی آسمو رقم یگ پادشاه آسته که بلده باچه خُو توی گِرِفته. ۳ او غلامای خُو ره رَی کد تا کسای ره که دَ توی دعوت شُد کوی کُنه، لیکن اونا نخواست که بییه. ۴ او بسمِ غلامای دیگه ره رَی کد و دزوا گُفت: 'دَ کسای که دعوت شده بگید: "اینه، ما نان خُو ره تیار کدیم، گاو ها و گوسله های چاغی مه حلال شده و تمام چیز آماده آسته؛ دَ توی بیید."'

۵ مگم اونا خیال خُو ره ام نورد و هر کس دَ راهِ خُو رفت، یگ شی دَ بله زمینای خُو، دیگه شی دَ کاروبار خُو^۶ و باقی‌منده های شی غلامای ازو ره گِرِفته دو-ودشنام دد و کُشت. ۷ اوخته پادشاه عذر قار شد و عسکرای خُو ره رَی کده امو قاتلا ره از بین بُرد و شار ازوا ره سوختند. ۸ اوخته او دَ غلامای خُو گُفت: 'جشنِ توی آماده آسته، مگم کسای که دعوت شُد لایق شی ره نداشت. ۹ آلی دَ کوچه-و-بازار بورید و هر کسی ره که پیدا کدید دَ توی دعوت کُنید. ۱۰ پس غلاما دَ کوچه-و-بازار رفت و هر کسی ره که پیدا کد چی خوب و چی بد گِرِفته اورد، دَ اندازه که توی‌خانه از مهمونا پُر شد. ۱۱ مگم وختی پادشاه آمد که مهمونا ره بنگره، یگ آدم ره دَ اُنجی دید که کالای توی دَ جان شی نَبود. ۱۲ پادشاه ازو پُرسان کد: 'رفیق، بدونِ کالای توی چطور دَ اینجی آمدی؟' او بی جواب مند. ۱۳ اوخته پادشاه دَ حاضرِ باشای خُو گُفت: 'دست و پای ازو ره بسته کُنید و او ره دَ تریکی بُرو پورته کُنید، دَ جایی که چخرا و دندو-خیی آسته. ۱۴ چون کسای که دعوت شده کلو یه، مگم کسای که انتخاب شده کم آسته."

سوال دَ باره مالیات

۱۵ اوخته فریسیا رفت و جلسه کد که چی رقم عیسی ره قد تورای خود شی دَ دام پورته کُنه. ۱۶ اونا پیروای خُو ره قد طرفدارای هیرودیس قتی دَ پیش عیسی رَی کد و گُفت: "اُستاد، مو میدنی که تو آدمِ صادق آستی و راهِ خُدا ره دَ راستی تعلیم میدی و دَ غمِ کس نیستی که چی مَوگیه، چون تو دَ ظاهرِ انسان توخ نمونی. ۱۷ پس دز مو بگی که نظر تو دزی باره چی آسته؟ آیا مالیه ددو دَ قیصر روا آسته یا نه؟" ۱۸ مگم عیسی مقصدِ شریبانه ازوا ره فامید و گُفت: "ای ریاکارا، چرا مَره آزمایش مونی؟ ۱۹ سیکه ره که بلده مالیه میدید دز مه نشو بدید." اونا یگ سیکه یگ دیناری دزو اورد. ۲۰ اوخته او ازوا پُرسان کد: "امی عکس و نشان از کی آسته؟" ۲۱ اونا دَ جواب شی گُفت: "از قیصر." عیسی دزوا

^a ۳۳:۲۱ دَ او زمان مردم دَ هر باغ انگور یگ حوضچه بلده انگور لَغه کدو جور مَوکد، تا شیرِه انگور ره بُر کنه. امو حوضچه «چرخشت» نام دشت.

گفت: "پس چیزی ره که از قیصر آسته د قیصر بیدید و چیزی ره که از خدا آسته د خدا." ۲۲ وختی اونا امی جواب ره شنید، خیر و مند و او ره ایله کده رفت.

بَحْث د بَارِه قِیَامَت

۲۳ د امزو روز صدوقیاه که موگفت قیامت^b وجود ندره د پیش عیسی آمد و ازو سوال کده گفت: ۲۴ "استاد، موسی گفته که اگه یگ مرد بے اولاد بمره، برار شی باید قد خاتون ازو توی کنه تا بلده برار خو اولاد پیدا کنه. ۲۵ یگ زمان د مینکل از مو هفت برار بود. اولنه شی خاتو گرفت و مرد و ازی که اولاد نداشت، خاتون ازو د برار شی مند. ۲۶ دو منه و سومنه ام امی رقم کد تا برار هفتم. ۲۷ و د آخر امو خاتو ام مرد. ۲۸ پس د روز قیامت او خاتون کدم امزو هفت برار موشه، چون پگ ازوا قد ازو توی کده بود؟" ۲۹ عیسی د جواب ازوا گفت: "شمو گمراه استید، چراکه نه د باره کتاب مقدس میدنید و نه د باره قدرت خدا. ۳۰ چون د روز قیامت نه کسی خاتو میگیره و نه شوی مونه، بلکه رقم ملایکه ها د عالم باله آسته. ۳۱ مگم د باره قیامت مرده ها، آیا نخواندید که خدا دز شمو چی گفته؟ او گفته: ۳۲ 'ما خدای ابراهیم، خدای اسحاق و خدای یعقوب استم. خدا، خدای مرده ها نییه، بلکه خدای زنده ها آسته.' ۳۳ وختی جمعیت مردم امی جواب ره شنید، از تعلیم ازو خیر و مند.

بُزْرگترین حُکْمِ خُدا

۳۴ وختی فریسیا شنید که عیسی دان صدوقیا ره بند کده، اونا یگجای جم شد. ۳۵ و یکی ازوا که عالم شریعت بود، بلده آزمایش از عیسی سوال کده گفت: ۳۶ "استاد، کدم حکم د شریعت بزرگترین آسته؟" ۳۷ عیسی د جواب شی گفت: "خداوند، خدای خو ره قد تمام دل و تمام جان و تمام عقل خو محبت کو. ۳۸ ای اولین و بزرگترین حکم آسته. ۳۹ و دو می ام رقم اولی آسته: همسایه خو ره رقم خود خو آلی دوست داشته بش. ۴۰ تمام تورات و نوشته های انبیا د امزی د حکم بستگی دره."

مسیح کی آسته

۴۱ وختیکه فریسیا یگجای جم شد، عیسی ازوا پرسان کده ۴۲ گفت: "د باره مسیح چی فکر درید؟ او باچه کی آسته؟" اونا دزو گفت: "باچه داوود." ۴۳ او دزوا گفت: "پس چطور داوود د هدایت روح القدس او ره مولا موگیه؟ چون او موگیه که ۴۴ 'خداوند د مولای مه گفت: "د دست راست مه بشی تا دشمنای تو ره د تی پای تو بندزم." ۴۵ پس اگه داوود مسیح ره مولا موگیه، چطور میتنه که باچه شی بشه؟" ۴۶ هیچ کس نتنست که دزو یگ جواب بگیه و ام بعد امزو روز کس دیگه جرات نکد که ازو سوال کنه.

بَرَمَلَا کَدونِ کارای غَلَطِ فریسیا و علمای دینی

۲۳^a اوخته عیسی د جمعیت مردم و یارای خو گفت: ۲ "عالمای دین و فریسیا د چوکی موسی ششته، ۳ امزی خاطر هر چیزی که دز شمو موگیه، د جای بیرید و نگاه کنید؛ مگم د مطابق کردار ازوا رفتار نکنید، چون چیزی ره که اونا موگیه، خودون شی انجام نمیدیه. ۴ اونا بارای گزنگ ره بسته مونه که بردون شی سخت آسته و د بله شانه مردم میله، مگم خودون ازوا نمیخایه که بلده حرکت ددون ازوا حتی یگ کلک خو ره ام شور بدیه. ۵ تمام کارای ره که اونا انجام میدیه بلده ازی آسته که مردم اونا ره بنگره. چون اونا پیشانه بند^c خو ره بردار جور مونه و ثوپک های چپن^d خو ره درازتر جور موکنه. ۶ اونا خوش دره که د مهمانی ها د باله-جای بشینه و د عبادت خانه ها چوکی های مهم ره داشته بشه ۷ و مردم د کوچه-و-بازار اونا ره احترام کده سلام بدیه و استاد کوی کنه.

^a ۲۳:۲۲ بلده معنای «صدوقی» د فهرست لغات مشکل رجوع کنید. ^b ۲۳:۲۲ «قیامت» یعنی «دوباره زنده شدن مرده ها». ^c ۵:۲۳ اونا آیه های کتاب مقدس ره د «پیشانه بند و بازو بند» نوشته کده د پیشانه و بازوی خو بند موکد. ^d ۵:۲۳ د او زمان ثوپک های چپن هر کس که درازتر بود، او د نظر مردم کلوتر پرهیزگار و دیندار بود.

^۸ مگم شُمو نباید اُستاد کوی شُنید، چراکه شُمو یگ اُستاد دَرید و باقی پگ شُمو برارو اَسْتید. ^۹ هیچ کس ره دَ رُوی زمی آته نَگید، ^a چُون شُمو یگ آته دَرید، اُمُو که دَ آسمو آسته. ^{۱۰} امچنان شُمو نباید پیشوا کوی شُنید، چُون شُمو یگ پیشوا دَرید و اُو مسیح آسته. ^{۱۱} کسی که دَ مینکل شُمو بزرگترین آسته اُو خدمتگار شُمو بَشه. ^{۱۲} چُون هر کسی که خود ره باله حساب کُنه، خار-و-ذلیل موشه و هر کسی که خود ره خار-و-ذلیل حساب کُنه اُو سرپلند موشه.”

^{۱۳} ”وای دَ حال شُمو آی عالِمای دین و فریسیای رباکار، چراکه شُمو درگه پادشاهی آسمو ره دَ رُوی مردُم بسته مُونید، خودون شُمو داخل نموشید و کسای که میخایه داخل شُنه، اونا ره نمیلید. ^{۱۴} [وای دَ حال شُمو آی عالِمای دین و فریسیای رباکار، چُون شُمو خانه های خاتونوی بیوه ره قُورت مُونید و از رُوی رباکاری نماز خُو ره دراز مُونید. امزی خاطر سختترین محکومیت ره مینگرید.]^b”

^{۱۵} ”وای دَ حال شُمو آی عالِمای دین و فریسیای رباکار! چُون شُمو دَ دریا و خُشکه میگردید تا یگ نفر ره دَ دین خُو بیرید و غیتیکه اُو آمد، اُو ره دُو برابر بدتر از خود باچه دوزخی جور مُونید.

^{۱۶} ”وای دَ حال شُمو آی راهنما های کور که مَوگید: ‘هر کسی که دَ خانه خُدا قَسَم بُخوره پروا ندره، و له هر کسی که دَ طِلای خانه خُدا قَسَم بُخوره، اُو باید دَ قَسَم خُو وفا کُنه. ^{۱۷} آی آدمای نادان و کورا! کُدَم شی بزرگتر آسته: طِلا یا خانه خُدا که طِلا ره مُقدَس جور مونه؟ ^{۱۸} امچنان شُمو مَوگید: ‘هر کسی که دَ قُربانگاه قَسَم بُخوره پروا ندره، و له هر کسی دَ هدیه که دَ بله قُربانگاه آسته قَسَم بُخوره، اُو باید دَ قَسَم خُو وفا کُنه. ^{۱۹} آی آدمای کورا! کُدَم شی بزرگتر آسته: هدیه یا قُربانگاه که هدیه ره مُقدَس جور مونه؟ ^{۲۰} پس هر کسی که دَ قُربانگاه قَسَم بُخوره، دَ قُربانگاه و هر چیزی که دَ بله شی آسته قَسَم خورده؛ ^{۲۱} و هر کسی که دَ خانه خُدا قَسَم بُخوره، دَ خانه خُدا و دَ امزو که دَ منِه ازو ساکن آسته قَسَم خورده؛ ^{۲۲} و هر کسی که دَ آسمو قَسَم بُخوره، دَ تخت خُدا و دَ امزو که دَ بله شی شیشته قَسَم خورده.

^{۲۳} ”وای دَ حال شُمو آی عالِمای دین و فریسیای رباکار، چُون شُمو از نعنای و شیت و زیره ده-یگ میدید، مگم چیزای مَهْمَتَر شریعت ره که عدالت و رحمت و صداقت آسته، نادیده میگیرید. اینمیا ره شُمو باید انجام میدید بدون که دیگای شی ره نادیده میگرفتید. ^{۲۴} آی راهنما های کور، شُمو آو خُو ره از یگ پاشه صاف مُونید، و له اُشتر ره قُورت مَوکُید.”

^{۲۵} ”وای دَ حال شُمو آی عالِمای دین و فریسیای رباکار، چُون شُمو برون پیله و مشقاب ره پاک مُونید، و له داخل ازوا پُر از حرص و خودخاهی آسته. ^{۲۶} آی فریسی کورا! اول داخل پیله و مشقاب ره پاک کُو، اوخته برون شی ام پاک موشه.”

^{۲۷} ”وای دَ حال شُمو آی عالِمای دین و فریسیای رباکار، چُون شُمو رقم قبر های سفید شُده اَسْتید که از بُرو خُوبشی معلوم موشه، مگم داخل ازوا پُر از استغونای مُرده ها و دیگه نجسی ها آسته. ^{۲۸} امی رقم شُمو ام دَ ظاهر بلده مردُم عادل معلوم موشید، و له باطن شُمو پُر از رباکاری و شرارت آسته.”

^{۲۹} ”وای دَ حال شُمو آی عالِمای دین و فریسیای رباکار، چُون شُمو قبر های پیغمبرا ره آباد مُونید و قبر های مردُمای عادل ره نقش-و-نگار مُونید ^{۳۰} و مَوگید: ‘اگه مو دَ زمانِ بابه کلونای خُو زنده موبودی، دَ ریختندون خُون پیغمبرا قد ازوا شریک نموشدی. ^{۳۱} دَ امزی رقم شُمو دَ ضد خودون خُو شاهدی میدید که اولاده کسای اَسْتید که پیغمبرا ره دَ قتل رسنده. ^{۳۲} پس بورید و کارِ ناتکمیلِ بابه کلونای خُو ره پوره کُید. ^c ^{۳۳} آی مارها و آی اولادای تیرمار! شُمو چطور میتنید که از جزای دوزخ دوتا کُید؟

^{۳۴} امزی خاطر ما پیغمبرا، مردُمای دانا و عالِمای دین ره دَ پیش شُمو ریی مُونم و شُمو بعضی ازوا ره مَوکُشید و دَ صلیب میخکوب مُونید و بعضی های شی ره دَ عبادت خانه های خُو قَمچی میزَید و شار دَ شار پُشت ازوا میگردید ^{۳۵} تا خون تمام مردُمای عادل که دَ رُوی زمی ریختنده شُده دَ گردون از شُمو شُنه؛ از خُون هابیلِ عادل گرفته تا خُون زکریا باچه برخیا که اُو ره دَ بین خانه خُدا و قُربانگاه کُشتید. ^{۳۶} ما حقیقت ره دَز شُمو مَوگم، تمام امزی چیزا دَ بله امزی نسل مییه.”

^{۳۷} ”آی اورشلیم، آی اورشلیم که پیغمبرا ره مَوکُشی و رسولای ره که دَ پیش تو ریی موشه سنگسار مونی! چندین دفعه خاستم که بچکیچای تو ره یگجای جم کُتم، رقمیکه یگ مرغ چوپه های خُو ره زیر بال خُو جم مونه، مگم تو نخاستی. ^{۳۸} اینه، خانه شُمو بلده شُمو بیرو باقی مومنه، ^{۳۹} چُون ما دَز شُمو مَوگیم، ازی بعد دیگه مره نمینگرید تا وختیکه بُوگید: مُبارک آسته کسی که دَ نام خُداوند مییه.”

^a ۹:۲۳ یعنی دَ رُوی زمی بَعیر از آته خود خُو هیچ کس ره آته نَگید. ^b ۱۴:۲۳ بعضی نُسخه های قدیمی متن داخل قوس ره ندره. ^c ۳۲:۲۳ دَ زبون یونانی اینی رقم نوشته یه: «بورید و مَنکِ بابه کلونای خُو ره پُر کُید.»

۱ وختیکه عیسی از خانه خدا بر مُوشد و مورفت، یارای شی د پیش ازو آمد تا تَوْجُه شی ره سُون ساختمانِ خانه خدا جَلب کُنه. ۲ اوخته عیسی دزوا گُفت: "آیا تمام امزی چیزا ره مینگرید؟ ما حقیقت ره دز شُمو مُوگم که د اینجی یگ سنگ ام د بله سنگ دیگه باقی نَمومنه، بلکه پگ شی زیر-و-زیر مُوشه."

۳ وختیکه عیسی د سر کوه زیتون ششسته بُود، یارای شی تاشکی د پیش ازو آمد و گُفت: "دز مو بگی که امی واقعه چی وخت رُخ میدیه و نشانی آمدون ازتو و آخر زمان چی آسته؟"

۴ عیسی د جواب ازوا گُفت: "هُوش خُو ره بگیری که کس شُمو ره گمراه نَکُنه. ۵ چون غدر کسا د نام ازمه مییه و مُوگیه که 'ما مسیح آستم، و غدر کسا ره گمراه مُوکنه. ۶ شُمو د باره جنگ ها و خبر جنگ ها میشنوید؛ بنگرید که ورخطا نشنید، چون ای واقعه ها باید رُخ بدیه، لیکن آخر هنوز نرسیده. ۷ چون یگ قوم د ضد قوم دیگه و یگ مملکت د ضد مملکت دیگه باله مُوشه و قحطی ها و زلزله ها د جای های مُختلِف رُخ میدیه. ۸ و له پگ امزیا شروع درد زیدو آسته."

۹ د او زمان شُمو ره تسلیم مونه تا شکنجه شنید و کشته شنید و تمام ملت ها بخاطر نام ازمه از شُمو بد مُویره. ۱۰ اوخته غدر کسا از ایمان خُو میگرده و یگدیگه خُو ره د گیر میدیه و از یگدیگه خُو بد مُویره. ۱۱ و غدر پیغمبرای دروغی بر شده غدر کسا ره گمراه مونه. ۱۲ از خاطر کلو شدون گناه مُحبت غدر کسا سرد مُوشه. ۱۳ مگم هر کسی که تا آخر صبر-و-حوصله کُنه، نجات پیدا مونه. ۱۴ و امی خوشخبری پادشاهی آسمو د سراسر دنیا اعلان مُوشه تا بلده تمام ملت ها یگ شاهده بشه؛ و اوخته آخر میرسه."

۱۵ "پس وختیکه امو زشت بیروکار^a ره که دانیال پیغمبر د باره شی گُفته، د جایگاه مقدس ایسته مینگرید -- خاینده پی بُیره -- ۱۶ اوخته کسای که د یهودیه آسته باید د کوه ها دوتا کُنه؛ ۱۷ و هر کسی که د بله بام خانه آسته، باید بلده گرفتون کدم چیز د خانه تاه نشنه؛ ۱۸ و هر کسی که د سر کشت آسته، باید بلده گرفتون کالای خُو پس نروه. ۱۹ وای د حال خاتونوی که د امزو روزا شکامتو بشه و یا نلغه شیرخور دشته بشه!"

۲۰ "پس دعا کنید که روز دوتای شُمو د زمستویا د روز آرام رُخ ندیه، ۲۱ چون د او زمان مُصیبت غدر سخت مییه د اندازه که از شروع دنیا تا آلی ره نَمده و بعد ازو هرگز نمییه. ۲۲ اگه او روزا کوتاه مُوشد، هیچ بشر نجات پیدا نموکد، لیکن بخاطر انتخاب شده ها امو روزا کوتاه مُوشه."

۲۳ "د امزو زمان اگه کدم کس دز شُمو مُوگیه: 'اینه، مسیح د اینجی آسته؛ یا 'اونه، مسیح د اونجی یه؛ باور نکنید؛ ۲۴ چراکه مسیح های دروغی و پیغمبرای دروغی بر مُوشه و معجزه ها و چیزای عجیب انجام میدیه تا اگه امکان دشته بشه، حتی انتخاب شده ها ره گمراه کُنه."

۲۵ اینه، ما شُمو ره پیش از پیش خبر کدم. ۲۶ پس اگه دز شُمو مُوگیه، 'اونه، او د بیابو آسته، شُمو د اونجی نروید؛ اگه مُوگیه، 'اونه، او د پس‌خانه آسته، باور نکنید. ۲۷ چون رقمی که آتشک از شرق مییه و تا غرب روشنی شی معلوم مُوشه، آمدون «باچه انسان» ام امو رقم آسته."

۲۸ د هر جای که لاش بشه لاشخورا ام د امونجی جم مُوشه.

۲۹ فوری بعد از رنج-و-مُصیبت امزو روزا

آفتو تریک مُوشه

و ماه روشنی خُو ره نمیدیه؛

ستاره ها از آسمو تاه موفته

و قدرت های آسمونا تکان مُخوره. ^b

۳۰ "اوخته علامت «باچه انسان» د آسمو ظاهر مُوشه و د امزو غیت تمام طایفه های دنیا ماتم میگیره و «باچه انسان» ره مینگره که د بله اوُر های آسمو خن قدرت و جلال بزرگ مییه. ۳۱ و او ملایکه های خُو ره قد آواز بلند شیپور ری مونه و اونا انتخاب شده های ازو ره از چار گوشه دنیا، ^c از سر تا آخر آسمو جم مُوکنه."

۳۲ آلی از درخت انجیر یگ درس یاد بگیری: امی که شاخه های شی تازه شده بلگ مونه، شُمو مُوفامید که تایستو نزدیک آسته. ۳۳ امی رقم شُمو ام وختیکه تمام امزی چیزا ره مینگرید، مُوفامید که او نزدیک آسته، بلکه د دان درگه رسیده. ۳۴ ما حقیقت ره دز شُمو مُوگم، تا تمام امزی چیزا واقع نشنه، ای نسل از بین نَموره. ۳۵ آسمو و زمی از بین موره، و له کلام ازمه هرگز از بین نَموره."

^a ۱۵:۲۴ «زشت بیروکار» یگ لقب بلده بی آسته که د کتاب دانیال پیغمبر د باره شی پیشگویی شده. نظر د پیشگویی ای بُت زشت د خانه خدا ایسته شده باعث بیروکاری مُوشه. ^b ۲۹:۲۴ یعنی «نظام آسمو گدوڈ مُوشه». ^c ۳۱:۲۴ د جای «چار گوشه دنیا» د زیون یونانی «چار باد» نوشته یه.

انتظار بلده پس آمدن مسیح

۳۶ د باره امزو روز و ساعت هیچ کس نمیدانه، نه ملایکه های آسمو و نه ام باچه، بلکه فقط آته آسمانی میدانه و بس. ۳۷ چون امو رقم که روزای نوح بود، ظهور «باچه انسان» ام امو رقم آسته. ۳۸ آرے، د روزای پیش از طوفان تا وخت داخل شدن نوح د کشتی، مردم موخورد و وچی موکد، خاتو میگریفت و شوی موکد؛ ۳۹ اونا نموفامید که چی موشه تا ای که طوفان آمد و پگ ازوا ره بُرد. ظهور «باچه انسان» ام امی رقم موشه. ۴۰ اوخته دو نفر که د سر کشت بشه، یگ شی برده موشه و یگ شی مومنه. ۴۱ و دو خاتو که دستاس مونه، یگ شی برده موشه و یگ شی مومنه.

۴۲ پس بیدار بشید، چون شمو نمیدنید که مولای شمو د کدم ساعت میبه. ۴۳ مگم ای ره بدنید که اگه صاحب خانه میدنست که دز د کدم وخت شاو میبه، او بیدار میششت و نمی ایشت که دز د خانه شی داخل شنه. ۴۴ امزی خاطر شمو ام آماده بشید، چون «باچه انسان» د ساعتی میبه که شمو انتظار شی ره ندرید.

۴۵ پس کی آسته امو غلام صادق و دانا که بادار شی او ره د سرپرستی خانه خو مقرر کده تا بلده دیگه غلاما د سر وخت خوراک بدیه؟ ۴۶ نیک د بخت امزو غلام که وختی بادار شی میبه، او ره سر کار مینگره. ۴۷ ما حقیقت ره دز شمو موکیم، بادار شی او ره سرپرست تمام دارایی خو مقرر مونه. ۴۸ لیکن اگه او یگ غلام شریر بشه و قد خود خو بگیه، بادار مه طال خورده، ۴۹ و شروع د لت-و-کوب غلامای کنه که همکار شی آسته و قد شرابخورا مصروف خوردو و وچی کدو شنه، ۵۰ بادار امزو غلام میبه، و له د روزی که او هیچ انتظار شی ره ندره و د ساعتی که او هیچ خبر ندره؛ ۵۱ اوخته بادار شی او ره تکه تکه کده قد ریاکارا د یگ جای پورته مونه، د جایی که چخرا و دندو-خیی آسته.

مثل ده دختر جوان

۲۵ ۱ د او زمان پادشاهی آسمو رقم ده دختر خانه موشه که چراغای خو ره گرفته د دم راه داماد رفت. ۲ پنج ازوا نادان بود و پنج شی دانا. ۳ دختران نادان چراغای خو ره گرفت، و له هیچ روغو قد خو نبرد. ۴ مگم دختران دانا ظرفای پُر از روغو ام قد چراغای خو بُرد. ۵ وختیکه آمدن داماد طال خورد، تمام ازوا ره خاو گرفت و اونا خاو رفت. ۶ د نیم شاو یگ آواز بلند شد که موگفت: 'اونه، داماد! د دم راه شی بیید.' ۷ اوخته تمام امزو دختران خانه باله شده چراغای خو ره آماده کد. ۸ و دختران نادان د دختران دانا گفت: 'کم وری امزو روغون خو دز مو ام بدید، چراکه چراغای مو د حال گل شدو یه.' ۹ مگم دختران دانا د جواب ازوا گفت: 'نموشه، چون اوقس نیبه که ام مو ره بس کنه و ام شمو ره؛ بهتر آسته که شمو د پیش سوادگرا بورید و بلده خو بخرید.' ۱۰ مگم وختیکه اونا روغو خریدو رفتد، داماد رسید و کسای که تیار بود قد ازو قتی د توی رفت و درگه بسته شد. ۱۱ بعد ازو امزو دختران دیگه ام آمد و گفت: 'صاحب، صاحب، درگه ره بلده مو واز گو.' ۱۲ مگم او د جواب ازوا گفت: 'ما حقیقت ره دز شمو موگم، ما شمو ره نمینخشم.' ۱۳ پس بیدار بشید، چراکه شمو ازو روز و ساعت خبر ندرید.

مثل سه غلام

۱۴ آمدن امزو روز رقم یگ آدم آسته که قصد دشت سفر کنه. او غلامای خو ره کوی کد و دارایی خو ره د پیش ازوا ایشت: ۱۵ د یگ شی پنج قنطار^a دد، د دیگه شی دو قنطار و د سومنه شی یگ قنطار، یعنی د هر کدم ازوا برابر توانایی شی دد. اوخته سون سفر خو رفت. ۱۶ آدمی که پنج قنطار ره گرفته بود، رفته قد ازوا تجارت کد و پنج قنطار دیگه فایده کد. ۱۷ د امزی رقم آدمی که دو قنطار ره گرفته بود، ام دو قنطار دیگه فایده کد. ۱۸ مگم آدمی که یگ قنطار ره گرفته بود، رفته زمی ره کند و پیسه بادار خو ره د اونجی تاشه کد. ۱۹ بعد از یگ مدت کلو بادار امزو غلاما پس آمد و قد ازوا حساب-و-کتاب کد. ۲۰ اوخته آدمی که پنج قنطار ره گرفته بود پیش آمد و پنج قنطار دیگه ره ام گرفته آورد و گفت: 'صاحب، تو بلده مه پنج قنطار ددی، اینه، پنج قنطار دیگه ام فایده کدم.' ۲۱ بادار شی دزو گفت: 'آفرین، ای غلام خوب و صادق! تو د امزی چیزای کم صداقت خو ره معلوم کدی؛ آلی تو ره مسئول چیزای کلو جور موم. بیه و د خوشی بادار خو شریک شو! ۲۲ امو کسی که دو قنطار گرفته بود، ام پیش آمد و گفت: 'صاحب، تو بلده مه دو قنطار ددی؛ اینه، دو قنطار دیگه ام فایده کدم.' ۲۳ بادار شی دزو گفت: 'آفرین ای غلام خوب و صادق! تو د امزی چیزای کم صداقت خو ره معلوم کدی؛ آلی تو ره مسئول چیزای کلو جور موم. بیه و د خوشی بادار خو شریک شو! ۲۴ اوخته آدمی که یگ قنطار گرفته بود، ام پیش آمد و گفت: 'صاحب، ازی که ما تو ره میشنختم که تو یگ آدم سختگیر آستی، از جای که هیچ کشت نکدی درو مونی و از جای که هیچ تخم پاش نددی حاصل جم مونی.' ۲۵ امزی خاطر ما ترس خوردم و

^a ۱۵:۲۵ بلده معنای قنطار د پاورقی متی ۱۸:۲۴ رُجوع کنید.

رفته امویگ قنطار توره د زبر زمی تاشه کدم. اینه، پیسه توه. ۲۶ لیکن بادر شی د جواب ازو گفت: 'ای غلام شریب و بیکاره! توه موفامیدی از جای که ما کشت نکدیم درو موم و از جای که تخم پاش نددیم حاصل جم موم. ۲۷ امزی خاطر توه باید پیسه مره د صرافا میددی تا وختیکه پس آمده بودم، پیسه خوره قد فایده شی قتی پس میگرتم. ۲۸ آلی امویگ قنطار ره ازو بگیرید و د کسی بدید که ده قنطار دره، ۲۹ چون هر کسی که دره دزو دیگه ام دده موشه تا پرمو دشته بشه، مگم هر کسی که ندره حتی چیزی ره که دره ام از شی گرفته موشه. ۳۰ و امی غلام بے آرزیش ره د تریکی برو پورته کنید، د جایی که چخرا و دندو-حیی آسته.'

روز قضاوت

۳۱ وختی «باچه انسان» د بزرگی-و-جلال خوه تمام ملایکه های خومیه، اوخته او د تخت پر جلال خوه میشینه. ۳۲ تمام ملت ها د حضور ازو جم موشه و او اونا ره از یگدیگه شی جدا مونه امورم که یگ چوپو گوسپندو ره از قد برا جدا مونه. ۳۳ او گوسپندو ره د دست راست و بزا ره د دست چپ خوه ایستلجی مونه. ۳۴ اوخته پادشاه د کسای که د دست راست شی آسته مویگه: 'ای کسای که از طرف آته مه برکت یافتید، بیید و وارث امرو پادشاهی شنید که از شروع دنیا بلده شمو آماده شده. ۳۵ چون گشنه بودم شمو مره نان ددید، تهنه بودم شمو مره آو ددید، مسافر بودم شمو مره جای ددید، ۳۶ لچ بودم شمو دز مه کالا ددید، ناجور بودم شمو خبرگیر مه آمدید، بندی بودم شمو د دیدون مه آمدید. ۳۷ اوخته مردمای عادل د جواب شی مویگه: 'یا مولا، موچی وخت توره گشنه دیدی و بلده توه نان ددی، یا تهنه دیدی و دز توه آو ددی؟ ۳۸ موچی وخت توره مسافر دیدی و توره جای ددی یا لچ دیدی و توره کالا ددی؟ ۳۹ چی غیت توره ناجور یا د بندی خانه دیدی و د پیش توه آمدی؟ ۴۰ اوخته پادشاه د جواب ازوا مویگه: 'ما حقیقت ره دز شمو مومگم، هر چیزی که بلده یکی از ریزهترین امزی برارون مه کدید، د حقیقت دز مه کدید. ۴۱ بعد ازو د کسای که د دست چپ شی آسته مویگه: 'ای لعنتی ها! از مه دور شنید و د آتش ابدی که بلده ایلیم و ملایکه های شی آماده شده بفتید؛ ۴۲ چون ما گشنه بودم دز مه نان ددید، تهنه بودم دز مه آو ددید، ۴۳ مسافر بودم دز مه جای ددید، لچ بودم دز مه کالا ددید، ناجور و د بندی خانه بودم خبرگیر مه نمدید. ۴۴ اوخته اونا ام د جواب شی مویگه: 'یا مولا، موچی وخت توره گشنه یا تهنه یا مسافر یا لچ یا ناجور یا د بندی خانه دیدی و دز توه خدمت نکدی؟ ۴۵ اوخته او د جواب ازوا مویگه: 'ما حقیقت ره دز شمو مومگم، هر چیزی که بلده یکی از ریزهترین امزیا نکدید، د حقیقت دز مه نکدید. ۴۶ و اونا د عذاب-و-جزای ابدی موره، مگم مردمای عادل د زندگی ابدی.'

نقشه قتل عیسی

۲۶ وختیکه عیسی تمام امزی تورا ره گفته خلاص کد، او د یارای خوه گفت: ۲ "شمو میدنید که دوه روز بعد عید پصح آسته و «باچه انسان» تسلیم دده موشه تا د صلیب میخکوب شنه."

۳ د امزو وخت پیشوایون عالی مقام و ریش سفیدای قوم د خانه پیشوای بزرگ که قیافا نام دشت جم شد ۴ و جلسه کد که عیسی ره تاشکی گرفتار کنه و د قتل برسنه. ۵ مگم اونا گفت: "ای کار د روزای عید نشنه، چون امکان دره که د بین مردم شورش بفته."

مسح شدن عیسی د بیت عنیا

۶ وختیکه عیسی د بیت عنیا د خانه شمعون کولی گرفته بود، ۷ یگ خاتو قد یگ بوتل عطر قیمتای د پیش شی آمد و غیتیکه عیسی د سر دسترخو ششت، امو خاتو عطر ره د سر شی شیو کد. ۸ لیکن وختی یارای شی ای کار ره دید، قار شده گفت: "چرا ای عطر ضایع شد؟ ۹ چون موشد که امی عطر د قیمت کلو سودا شنه و پیسه شی د غربا دده شنه!" ۱۰ عیسی ای توره ره پی برده دزوا گفت: "چرا ای خاتو ره آزار میدید؟ او یگ کار نیک د حق ازمه کده، ۱۱ چون غربا همیشه قد شمو آسته، و له ما همیشه قد شمو نیستم. ۱۲ و ای خاتو د وسیله شیو کدون امزی عطر د بله جسم مه، مره بلده دفن کدو آماده کد. ۱۳ ما حقیقت ره دز شمو مومگم، د هر جای دنیا که ای خوشخبری اعلان شنه، کار امزی خاتو ام د عنوان یادآوری ازو نقل موشه."

خیانت یهودای اسخریوطی

۱۴ اوخته یکی امزو دوازه یارا که یهودای اسخریوطی نام دشت، د دبر پیشوایون عالی مقام رفت ۱۵ و گفت: "اگه عیسی ره د شمو تسلیم کنم دز مه چند میدید؟" اونا سی سیکه نقره دزو دد. ۱۶ بعد امزو وخت یهودا د دمال فرصت میگشت تا عیسی ره دزوا تسلیم کنه.

آخِرِ شامِ عیسیٰ قد یارای شی

۱۷ دَ رُوزِ اَوَّلِ عیدِ فطیرِ یارا دَ پیشِ عیسیٰ آمده گُفت: "دَ کُجا میخاهی بلده تُو آمادگی بگیری تا نانِ پَصَحِ ره دَ اُونجی بَخوری؟" ۱۸ عیسیٰ دَ جوابِ ازوا گُفت: "دَ شار دَ پیشِ فلانه نفر بورید و دَزُو بگید: اُستاد مَوِگیه، وخت مه نزدیک شده؛ ما نانِ پَصَحِ ره قد یارای خُو دَ خانه ازتو مَخورم." ۱۹ یارا اَمُو رقم کد که عیسیٰ دَزوا هِدایت دَده بُود و نانِ پَصَحِ ره تیار کد.

۲۰ وختیکه شام شد عیسیٰ قد دوازده یار خُو دَ سرِ دسترخو ششت. ۲۱ دَ حالیکه اونا دَزو نان مَخورد، عیسیٰ گُفت: "ما حقیقت ره دَز شَمُو مَوِگم، یکی از شَمُو مَره تسلیم مونه." ۲۲ اونا غَدَر کوئیوبار شد و یگ بعد از دیگه ازو پُرسان کد: "یا مولا، ما خُو نیستُم، یا اَسْتُم؟" ۲۳ او دَ جوابِ ازوا گُفت: "کسی که دست خُو ره قد ازمه قتی دَ کاسه غوْته مونه، اَمُو کس مَره تسلیم مَوِگنه." ۲۴ «باچه انسان» اَمُو رقم که دَ باره شی نوشته شده از دُنیا موره. مگم وای دَ حالِ کسی که «باچه انسان» دَ وسیله ازو تسلیم موشه! بلده ازو نفر بهتر بُود که هیچ زیده نَمُوشد. ۲۵ اوخته یهودا که او ره تسلیم کَدنی بُود، دَ جوابِ شی گُفت: "اُستاد، ما خُو نیستُم، یا اَسْتُم؟" عیسیٰ دَ جوابِ ازو گُفت: "خود تُو گُفتی."

۲۶ دَ حالیکه اونا دَزو نان مَخورد، عیسیٰ نان ره گِرفت و بعد از شکرگزاری او ره تُوته کده دَ یارا دَد و گُفت: "بگیرید و بَخورید، ای جِسْم مه آسته." ۲۷ بعد ازو جام ره گِرفت و شکرگزاری کده دَزوا دَد و گُفت: "پگ شَمُو ازی وُچی کُنید؛ ۲۸ چُون ای خُون مه آسته که بلده عهدِ نو دَ راهِ بخششِ گناهای غَدَر مَرْدُم ریختنده موشه. ۲۹ ما دَز شَمُو مَوِگم که بعد ازی امزی میوه تاگِ انگور دیگه وُچی نَمُونم تا روزی که او ره قد شَمُو دَ پادشاهی آته خُو از نو وُچی کَنم." ۳۰ و اونا سرود خنده سُون کوه زَبْتون رَبی شد.

پیشگویی دَ باره انکارِ پتْرُس

۳۱ اوخته عیسیٰ دَزوا گُفت: "امشاو پگ شَمُو بخاطرِ ازمه فراری موشید، چُون نوشته شده:

ما چوپو ره میزَنم

و گوسپندوی رمه تیت پَرک موشه.

۳۲ مگم بعد ازی که دُوباره زنده شدم، از شَمُو کده پیش دَ جلیلیه مورم." ۳۳ پتْرُس دَ جوابِ شی گُفت: "حتی اگه پگ بخاطرِ ازتو فراری شنه، ما هرگز دوتا نَمُونم." ۳۴ عیسیٰ دَزو گُفت: "ما حقیقت ره دَز تُو مَوِگم، امی امشاو پیش از بَنگِ خُرُوس سِه دفعه مَره انکار مونی." ۳۵ پتْرُس دَزو گُفت: "حتی اگه لازم شنه، ما قد تُو مومرم، ولی تُو ره هرگز انکار نَمُونم." و دیگه یارا ام امی رقم گُفت.

دُعایِ عیسیٰ دَ باغِ گنسیمانی

۳۶ اوخته عیسیٰ قد یارای خُو دَ یگ جای دَ نامِ گنسیمانی رفت و دَزوا گُفت: "دَ امینجی بشینید تا ما رفته دَ اُونجی دُعا کَنم." ۳۷ او پتْرُس و دُو باچه زیدی ره قد خُو قتی بُرد و غَدَر غَمگی و کوئیوبار شد. ۳۸ اوخته دَزوا گُفت: "جان مه از شدتِ غَم نزدیک آسته که بمره. شَمُو دَ امینجی بَمیند و قد ازمه بیدار بشید."

۳۹ بعد ازو کم وری پیش رفت و قد رُوی خُو دَ زمی اُفتد و دُعا کده گُفت: "ای آته مه، اگه امکان دَره ای جام ره از مه دُور کو، مگم نه دَ خاستِ ازمه بلکه دَ خاست-و-اراده خود خُو." ۴۰ اوخته دَ پیشِ یارای خُو آمد و دید که اونا خاو رفته؛ پس دَ پتْرُس گُفت: "آیا نَمیتنستید که یگ ساعت قد ازمه بیدار بَمیند؟ ۴۱ بیدار بشید و دُعا کُنید تا دَ آزمایش قرار نگیرید؛ روح واقعا میخایه، ولی جِسْم ضعیف آسته."

۴۲ او دَفِعه دوّم رفت و دُعا کده گُفت: "ای آته مه، اگه امکان ندره که ای جام پدُون وُچی کدو از مه دُور شنه، بیل که خاست-و-اراده ازتو انجام شنه." ۴۳ وختی عیسیٰ پس آمد بسم اونا ره دَ خاو دید، چراکه چیمای ازوا از خاو گِرَنگ شُد. ۴۴ پس اونا ره باز ام ایله کده رفت و بلده دَفِعه سوّم قد امزو توره دُعا کد. ۴۵ اوخته دَ پیشِ یارا آمده دَزوا گُفت: "شَمُو هنوز ام خاو اَسْتید و استراحت مونید؟ اینه، ساعت شی رسیده که «باچه انسان» دَ دستِ گناهکارا تسلیم دَده شنه. ۴۶ باله شَنید که بوری. اونه، کسی که مَره تسلیم مونه میرسه!"

گِرفتارِ شَدونِ عیسیٰ

۴۷ دَ حالیکه عیسیٰ هنوز توره مَوِگفت، یهودا یکی امزو دوازده یارا رسید و قد ازو قتی یگ دَلِ کنه که سوْته و شمشیر دشت از طرفِ پیشوایون عالی مقام و ریش سفیدای قوم اَمَدَد. ۴۸ و اَمُو کسی که عیسیٰ ره تسلیم مَوِکد قد ازوا یگ نشانی ایشته گُفتد: "هر کسی ره که ماخ کدم، اونمُو

آسته؛ او ره دستگیر کُنید. “ ۴۹ فوری یهودا د پیش عیسی اَمده گُفت: “سلام اُستاد. “ و او ره ماخ کد. ۵۰ عیسی د زُو گُفت: “ رفیق، بلده کاری که اَمده، انجام پدی؟ “ اوخته اونا پیش اَمده و د بله عیسی دست اَندخته او ره دستگیر کد.

۵۱ د امزو وخت یکی امزو کسای که قد عیسی بود، دست د شمشیر خو برده او ره کشید و غلام پیشوای بزرگ ره زده گوش ازو ره مثنی کد. ۵۲ اوخته عیسی د زُو گُفت: “شمشیر خو ره د جای شی بیل، چون هر کسی که شمشیر بکشه قد شمشیر کشته موشه. ۵۳ آیا فکر مونی که ما نَمیتنم از آته خو درخاست کُنم که کلوتر از دوازده لشکر ملایکه ره یگدفعهیی بلده کومک مه ری کنه؟ ۵۴ مگم د او صورت نوشته های که مَوکیه امی چیزا باید رُخ بدیه چطور پوره شنه؟”

۵۵ د امزو ساعت عیسی د امو جمعیت گُفت: “آیا ما راهزن اَسْتَم که قد شمشیر و سوته بلده دستگیر کدون مه اَمدید؟ ما هر روز د خانه خدا شسته تعلیم میدم و شمو مره گرفتار نکدید، ۵۶ مگم تمام امزی واقعه ها رُخ دد تا نوشته های انبیا پوره شنه. “ د امزو وخت تمام یارا او ره ایله کده دوتا کد.

محاكمه د حضور شورای یهود

۵۷ کسای که عیسی ره دستگیر کد، او ره د پیش قیافا پیشوای بزرگ برد د جایی که عالمای دین و ریش سفیدا جم بود. ۵۸ مگم پترس از دور او ره د مبال موكد تا که د خانه پیشوای بزرگ رسید و داخل شده قد پیره دارا ششت تا بنگره که آخر کار چی موشه.

۵۹ پیشوایون عالی مقام و تمام اعضای شورا د تلاش ازی بود که یگ شاهدی دروغ د ضد عیسی پیدا کنه تا او ره د قتل برسنه. ۶۰ مگم اونا هیچ شاهدی پیدا ننتست، باوجود که عذر شاهدای دروغی پیش اَمده شاهدی دد. بلاخره دو نفر پیش اَمده ۶۱ گُفت: “ای نفر گُفته که ما میتنم خانه خدا ره بیرو کده د مدت سه روز دوباره آباد کُنم. “ ۶۲ اوخته پیشوای بزرگ باله شد و د عیسی گُفت: “آیا تو هیچ جواب نمیدی؟ ای چیز خیل آسته که امیا د ضد تو شاهدی میدیه؟” ۶۳ مگم عیسی چپ مند. اوخته پیشوای بزرگ د زُو گُفت: “تو ره د خدای زنده قسم میدم دز مو بگی که تو مسیح باچه خدا آستی یا نه؟” ۶۴ عیسی د زُو گُفت: “خود تو گُفتی. بعد ازی شمو «باچه انسان» ره مینگرید که د دست راست قادر مطلق شسته و د بله اورهای آسمو مییه.”

۶۵ اوخته پیشوای بزرگ کالای خور ره پاره کده گُفت: “او کفر گُفت! دیگه مو د شاهد چی ضرورت دری؟ شمو امی آلی کفرگویی ازو ره شنیدید. ۶۶ صلاح شمو چی آسته؟” اونا د جواب ازو گُفت: “او سزاوار مرگ آسته.”

۶۷ اوخته اونا د روی شی تف اَندخته او ره قد مُشت زد و بعضی کسا قد چپات د روی شی زده ۶۸ موكُفت: “آی مسیح، بلده مو نبوت کو، کی تو ره زد؟”^a

انکار پترس د باره عیسی

۶۹ د امزو وخت پترس د برو د حولی شسته بود که بے بلغه یگ کنیز د پیش ازو اَمده گُفت: “تو ام قد عیسی جلیلی بودی. “ ۷۰ مگم پترس د پیش روی پگ ازوا انکار کده گُفت: “ما هیچ نموفامم که تو چیز خیل موگی. “ ۷۱ وختیکه پترس بر شده د دالیز درگه رفت؛ د اونجی یگ کنیز دیگه او ره هوش کد و د کسای که د اونجی بود گُفت: “ای آدم ام قد عیسی ناصری بود. “ ۷۲ پترس بسم انکار کده قسم خورد و گُفت: “ما امی آدم ره نَمینخشم. “ ۷۳ بعد از چند لحظه کسای که د اونجی ایسته بود پیش اَمده و د پترس گُفت: “یقیناً تو ام یکی امزوا آستی، چون از لهجه تو فامیده موشه. “ ۷۴ اوخته پترس د لعنت کدو و قسم خوردو شروع کد و گُفت: “ما امی آدم ره نَمینخشم. “ د امزو لحظه خروس بنگ دد. ۷۵ و پترس توره عیسی ره د یاد خو آورد که گُفتد: “پیش از بنگ خروس سه دفعه مره انکار مونی. “ اوخته او برو رفته زار زار چخرا کد.

محکوم شدن عیسی د مرگ

۱ وختیکه صبح شد، تمام پیشوایون عالی مقام و ریش سفیدای قوم د باره عیسی جلسه کد و تصمیم گرفت که او ره بکُشه. ۲ بعد ازو عیسی ره بسته کده برد و د پیلاتس والی رومی تسلیم کد.

۲۷

^a ۶۸:۲۶ اونا چیمای عیسی ره بسته کدد، امزی خاطر ازو سوال کد. د مرقس فصل ۱۴ د آیه ۶۵ رجوع کُنید.

۳ یهوډا که عیسیٰ ره تسلیم کُډ، وختی ډید که او محکوم شُد، او پیشیمو شُدو امو سی سیکه نُقره ره د پیشوایونِ عالی مقام و ریش سفیدا پس دد ۴ و گُفت "ما گناه کدیم، چراکه آدم بیگناه^۵ ره تسلیم کدیم." ولے اونا گُفت: "دز مو چی عَرْض، تو موفامی و کار تو." ۵ پس یهوډا امو نُقره ره د خانه خدا پورته کده ری شُد و رفته خود ره د دار آوزو کد.

۶ مگم پیشوایونِ عالی مقام نُقره ره باله کده گُفت: "پورته کدونِ امزی نُقره د خزانه خانه خدا جایز نیسته، چراکه ای خونبها آسته." ۷ بعد از مشوره کدو، اونا قد امزو پیسه زمین کوزه گر ره خرید تا بلده بیگنه گو قبرستو بنشه. ۸ د امزی دلیل امو زمی تا امروز د نام «زمین خون» مشهور آسته. ۹ د امزی رقم توره که د وسیله ارمیا پیغمبر گُفته شُد پوره شُد که موگیه:

"اونا سی سیکه نُقره ره گرفت،
قیمت کسی ره که قیمت شی د وسیله بنی اسرائیل د سر ازو ایشته شُد؛
۱۰ و اونا امو نُقره ره بلده زمین کوزه گر دد،
امو رقم که خداوند دز مه امر کُډد."

عیسیٰ د حضور پیلاتس

۱۱ اوخته عیسیٰ د حضور والی رومی ایسته شُد و والی ازو پُرسان کد: "آیا تو پادشاه یهوډیا آستی؟" عیسیٰ گُفت: "خود تو موگی." ۱۲ مگم وختیکه پیشوایونِ عالی مقام و ریش سفیدا د بله ازو تهمت کد، او هیچ جواب ندد. ۱۳ اوخته پیلاتس دزو گُفت: "آیا تو نمیشنوی که اونا چپقس شاهدی ها د ضد تو میدیه؟" ۱۴ لیکن عیسیٰ حتی د یگ توره ازو ام جواب ندد، بطوری که والی دزی باره عذر خیرو مند. ۱۵ رسم-و-زواج والی ای بود که د هر عید، یگ بندی ره بلده مردم ایله کنه، هر کسی ره که اونا میخاست. ۱۶ د امزو غیت یگ بندی نامی د نام باراباس د بندی خانه بود. ۱۷ وختیکه مردم جم شُد، پیلاتس ازو پُرسان کده گُفت: "شمو کدم شی ره میخاهید که بلده شمو ایله کنم؟ باراباس ره یا عیسیٰ مشهور د مسیح ره؟" ۱۸ چون او پی بُرد که اونا عیسیٰ ره از روی همچشمی تسلیم کده. ۱۹ د حالیکه پیلاتس د چوکی قضاوت ششُتد، خاتون شی دزو پیغام ری کده گُفت: "قد امزو آدم بیگناه کار ندشته بش، چون امروز از خاطر ازو د خاو عذر عذاب شُدم."

۲۰ د عین حال پیشوایونِ عالی مقام و ریش سفیدا مردم ره تشویق کد تا اونا درخواست کنه که باراباس ایله شنه و عیسیٰ کُشته شنه. ۲۱ پس والی ازو پُرسان کد: "کدم امزی دو نفر ره شمو میخاهید که بلده شمو ایله کنم؟" اونا گُفت: "باراباس ره." ۲۲ پیلاتس دزوا گُفت: "پس قد عیسیٰ مشهور د مسیح چیز کار کنم؟" یگ ازو گُفت: "د صلیب میخکوب کو!" ۲۳ اوخته والی گُفت: "چرا؟ چی بدی کده؟" اونا کلوتر چیغ زده گُفت: "د صلیب میخکوب کو!"

۲۴ وختی پیلاتس ډید که کوشش شی هیچ فایده ندره، بلکه شورش شروع موشه، او آو طلب کد و د پیش روی مردم دست خو ره شُشته گُفت: "ما د باره خون امزی آدم، بے گناه آستم! شمو موفامید و کار شمو!" ۲۵ تمام مردم د جواب شی گُفت: "خون ازو د گردونِ ازمو و اولادای مو بنشه!" ۲۶ پس باراباس ره بلده ازو ایله کد و عیسیٰ ره بعد از قمچی زدو د عسکرا تسلیم کد تا د صلیب میخکوب شنه.

عسکرا قد عیسیٰ ریشخندی موگنه

۲۷ اوخته عسکرای والی عیسیٰ ره د حولی قصر والی بُرد و تمام عسکرای یگ قشله د گرد شی جم شُد. ۲۸ اونا عیسیٰ ره لُچ کده یگ چپن ارغوانی د جان شی دد ۲۹ و از خیمچه خاردار یگ تاج بافته د سر شی ایشته و یگ نی ره د دست راست شی دده د پیش روی ازو زانو زد و ریشخندی کده گُفت: "درد د پادشاه یهوډیا!" ۳۰ اونا د بله ازو تف کد و یگ نی ره گرفته د سر شی د زدو شُد. ۳۱ بعد ازی که او ره ریشخند کد، اونا چپن ره از جان شی بُر کد و کالای خود شی ره د جان شی دد و او ره بُرد تا د صلیب میخکوب شنه. ۳۲ وختیکه اونا برو مورفت قد یگ آدم قیروانی د نام شمعون روی د روی شُد و او ره مجبور کد که صلیب عیسیٰ ره د شانه خو بیره.

عیسیٰ د صلیب کُشته موشه

۳۳ وختی اونا د یگ جای د نام گلگتا که معنای شی «کاسه سر» آسته رسید، ۳۴ اونا شراب انگور ره که قد چیز تلخ گت شُد دزو دد؛ مگم وختیکه او ره مزه کد او نخاست که وچی کنه. ۳۵ امی که اونا عیسیٰ ره د صلیب میخکوب کد، اونا پشک اندخته کالای شی ره مینه خو تقسیم

^a ۴:۲۷ د جای «آدم بیگناه» د زیون یونانی «خون بیگناه» نوشته یه. ^b ۲۴:۲۷ د جای «شمو موفامید و کار شمو» د زیون یونانی «شمو بنگرید» نوشته یه.

کد ۳۶ و د اُونجی بِلده نِگاهوانی اَزو شِشت. ۳۷ جرم اَزو ره نِوشته کده باله تر از سر شی سخت کد که اینی رقم نِوشته شُدَد: "اینمی عیسی آسته، پادشاه یهودیا!"

۳۸ د امزو غیت دُو راهزن ام قد اَزو د صلیب میخکوب شُد، یکی ازوا د دست راست شی و دیگه شی د دست چپ اَزو. ۳۹ کسای که اَزونجی تیر موشد او ره توهین-و تحقیر کده سر خو ره شور میدد و ۴۰ موگفت: "تو که خانه خدا ره خراب مودی و او ره د مدت سه روز آباد مودی، خود ره نجات بدی. اگه تو باچه خدا آستی از صلیب تاه بیه!" ۴۱ د عین رقم پیشوایون عالی مقام، عالِمای دین و ریش سفیدا ام ریشخندی کده موگفت: ۴۲ "او دیگرو ره نجات دد، مگم خود خو ره نجات دده نمیننه. او پادشاه اسرائیل آسته، امی آلی از صلیب تاه بیه و مو دزو ایمان میری! ۴۳ او د خدا توکل دَره، بیل که خدا او ره امی آلی نجات بدیه، اگه واقعا از شی راضی آسته، چون او موگفت 'ما باچه خدا آستیم!' " ۴۴ امو دُو راهزن ام که قد اَزو د صلیب میخکوب شُدَد، او ره دو-و-دشنام میدد.

مرگ عیسی

۴۵ از ساعت ششم تا ساعت نهم،^a تریکی تمام زمی ره گرفت. ۴۶ و نزدیک ساعت نهم عیسی قد آواز بلند چیغ زده گفت: "ایلی، ایلی، لَمّا سَبَقْتَنی؟" یعنی "خدای مه، خدای مه، چرا مره ایله کدی؟" ۴۷ بعضی کسای که د اُونجی ایسته بود وختی ای ره شنید، گفت: "الیاس ره کوی مونه." ۴۸ فوری یکی ازوا دَویده یگ اسفنج ره گرفت و او ره پُر از سرکه انگور کده د سر یگ نی بند کد و دزو پیش کد که وچی کُنه. ۴۹ ولے دیگرو گفت: "بیل که بنگری که الیاس مییه تا او ره نجات بدیه یا نه!" ۵۰ عیسی بسم قد آواز بلند چیغ زد و روح خو ره تسلیم کد. ۵۱ د امزو لحظه پرده خانه خدا از باله تا زیر دُو پاره شُد؛ زمی لَرزه کد و سنگا شق شد ۵۲ و قبرها واز شد و غدر جسم های مقدسین که مُرده بود^b دوباره زنده شد. ۵۳ بعد از دوباره زنده شدن عیسی، اونا از قبرها بُرو آمد و د شار مقدس داخل شد و د غدر کسا ظاهر شد. ۵۴ وختی قومندان و نفرای شی که از عیسی نِگاهوانی مود، زلزله و امو واقعه های دیگه ره دید، اونا سخت ترس خورد و گفت: "راستی که ای آدم باچه خدا بود." ۵۵ غدر خاتونو ام د اُونجی بود که از دور توخ مود؛ اونا از جلیلیه از پشت عیسی آمدد تا او ره خدمت کُنه. ۵۶ د مینکل ازوا مریم مجدلیه و مریم آبه یعقوب و یوسف بود و امچنان آبه باچه های زیدی.

دفن کدون عیسی

۵۷ د وخت آفتو شستو، یگ آدم دولت مند که از شار رامه بود و یوسف نام دشت رسید؛ او ام پیرو عیسی شُدَد. ۵۸ اوخته او د پیش پیلاتس رفت و جسد عیسی ره اَزو طلب کد؛ و پیلاتس امر کد که دزو دده شنه. ۵۹ پس یوسف جسد ره باله کده بُرد و او ره د یگ رخت کتان پاک پیچنده ۶۰ د قبر نوی که بلده خود خو د قاده کنده بود، ایش و یگ سنگ کُنه ره د دان قبر لول دد و رفت. ۶۱ مریم مجدلیه و امو مریم دیگه ام د اُونجی پیش روی قبر شستند.

پیره داری از قبر

۶۲ صبح امزو روز که یگ روز بعد از روز آمادگی عید بود، پیشوایون عالی مقام و فریسیا د پیش پیلاتس جم شده ۶۳ گفت: "صاحب د یاد مو آسته که امو آدم گمراه کُنده وختیکه زنده بود گفت: 'بعد از سه روز دوباره زنده موشم.' ۶۴ پس امر کو که تا سه روز از قبر نِگاهوانی شنه؛ نشنه که یارای شی د غیت شوا آمده او ره دزی کُنه و بعد اَزو د مردم بگیه که او از مردهها دوباره زنده شده و ای گمراهی آخر از اول کده بدتر بشه." ۶۵ پیلاتس دزوا گفت: "پیردارا ره بگیری و بورید و هر رقم که میتنید از قبر محافظت کُنید." ۶۶ پس اونا قد پیردارا رفت و سنگ دان قبر ره مهر-و-لاک کد و قبر ره محافظت کد.

^a ۴۵:۲۷ یعنی از ساعت ۱۲ چاشت تا ساعت ۳ بعد از چاشت. ^b ۵۲:۲۷ د جای «مُرده بود» د زیون یونانی «خاو رفتد» نِوشته یه.

دوباره زنده شدن عیسی

۲۸

۱ بعد از روز آرام، دَ وختِ روز واز شدو دَ روزِ یگشمبه،^a مریمِ مجدلیه و امو مریمِ دیگه بلده دیدونِ قبر رفت ۲ و دَ اونجی بے بلغه یگ زلزله شدید شد، چون یگ ملایکه خُداوند از آسمو نازل شده آمد و سنگ ره از دانِ قبر لول دده دَ بله شی ششت. ۳ چهره شی رقم آتشکِ گرگرداغ بود و کلاهی شی رقمِ برفِ وری سفید. ۴ از ترسِ ازو پیردارا دَ لرزه آمد و رقمِ مرده جور شد. ۵ مگم ملایکه دَ خاتونو گفت: "شمو ترس نخورید، چون ما میدنم که شمو عیسی ره مویالید، کسی ره که دَ صلیب میخکوب شد. ۶ او دَ اینجی نیسته. او دوباره زنده شده، امو رقم که او گفتند. بیید، جایی ره که او خاو بود، توخ کنید ۷ و زود رفته دَ یارای شی بگید که او از مرده ها دوباره زنده شده و از شمو کده پیش دَ جلیلیه موره و شمو او ره دَ اونجی مینگرید. اینه، ما دز شمو گفتم."

۸ اوخته خاتونو دَ عجله قد ترس و خوشی کلو از قبر ری شد و دویده رفت تا دَ یارای شی خبر بدیه. ۹ بے بلغه عیسی قد ازوا روی دَ روی شد و گفت: "سلام." و خاتونو پیش آمده دَ پایای ازو افتد و او ره سجده کد. ۱۰ اوخته عیسی دزوا گفت: "ترس نخورید. بورید و دَ برارون مه بگید که دَ جلیلیه بوره؛ دَ اونجی اونا مره مینگره."

رشوت ددو دَ پیره دارا

۱۱ دَ حالیکه خاتونو مورفت، بعضی از پیردارا دَ شار رفت و تمام چیزای ره که زخ دده بود، دَ پیشوایونِ عالی مقام نقل کد. ۱۲ بعد ازی که پیشوایونِ عالی مقام قد ریش سفیدا جم شده دَ بین خو مشوره کد، اونا یگ مقدار پیسه بلده پیردارا دد ۱۳ و گفت: "شمو بگید که یارای شی دَ وختِ شاو آمده او ره دزی کد دَ غبتیکه مو خاو بودی. ۱۴ و اگه ای توره دَ گوشِ والی رسید، مو او ره راضی مونی و شمو ره از جنجال دور نگاه مونی." ۱۵ پس اونا پیسه ره گرفت و امو رقم که بلده ازوا گفته شد، امو رقم کد. ای قصه تا امروز دَ بین یهودیا گفته موشه.

وظیفه بزرگ

۱۶ اوخته یازده یار دَ جلیلیه دَ امزو کوه رفت که عیسی بلده ازوا هدایت دده بود. ۱۷ وختیکه اونا عیسی ره دید، او ره پرستش کد. مگم بعضی های شی شک کد. ۱۸ اوخته عیسی پیش آمد و قد ازوا گپ زده گفت: "تمام اختیار-و-قدرت دَ آسمو و دَ روی زمی دز مه دده شده. ۱۹ پس بورید و تمام ملت ها ره پیرو جور کده اونا ره دَ نام آته و باچه و روح القدس غسل تعمید بدید ۲۰ و دزوا تعلیم بدید تا از تمام چیزای که دز شمو امر کدم اطاعت کنه. و بدنید که ما همیشه قد شمو استم، تا آخر زمان."

^a ۱:۲۸ دَ زیون یونانی «روز اول هفته» نوشته یه، چون روز شنبه بلده یهودیا روز آخر هفته آسته.